

เหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย
กรณีศึกษาช่างตัดผมมีอาชีพ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
Reasons in Choosing Professional Hairdressers Career
A Case Study of Generation Y's Professional Hairdressers in Hatyai,
Province of Songkhla

ตสนีมซ์ ศรีรัตน์

Tusneem Srirat

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Minor Thesis Submitted in Partial Fulfill of the Requirements for the
Degree of Master of Business Admonition
Prince of Songkhla University

2562

ชื่อสารนิพนธ์ เหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย
กรณีศึกษา : ช่างตัดผมมีอาชีพ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
ผู้เขียน นางสาวต๋สนิมช ศรีรัตน์
สาขาวิชา บริหารธุรกิจ
ปีการศึกษา 2561

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

คณะกรรมการ

.....

.....ประธานกรรมการสอบ

(ดร. กุลกานต์ เมเวส)

(ดร. กุลกานต์ เมเวส)

.....กรรมการ

(ดร. ณิติกา ไชยานุพงศ์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ กาญจนาล จงภักดี)

.....

(ดร. ณัฐธิดา สุวรรณโณ)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ชื่อสารนิพนธ์	เหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย กรณีศึกษา : ช่างตัดผมมืออาชีพ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
ผู้เขียน	นางสาวตัสนิมภ์ ศรีรัตน์
สาขาวิชา	บริหารธุรกิจ
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นเครื่องมือในการวิจัย เก็บข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 10 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2521 – 2538 มีอายุระหว่าง 26-41ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ถึง ระดับปริญญาโท โดยมีรายได้ ตั้งแต่ 30,000-100,000 บาท ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เทคนิควาทกรรม (Discourse Analysis)

ผลการศึกษา พบว่า เหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 2 เหตุผลหลัก กล่าวคือ เหตุผลที่มาจากปัจจัยใน ซึ่งได้แก่ (1) ด้านบุคลิกภาพ (2) ด้านความชอบ (3) ด้านตัวงาน (4) ด้านค่านิยม (5) ด้านความก้าวหน้า และเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก ซึ่งได้แก่ (1) ด้านค่าตอบแทน (2) ด้านอิทธิพลจากบุคคลอื่น

ข้อเสนอแนะต่อธุรกิจตัดผมสมัยใหม่ คือ (1) การปรับตัวงานให้มีลักษณะของงานที่เป็นอิสระและท้าทาย เพื่อที่จะขจัดปัญหาการอึดตัวของงาน (2) การสร้างคุณค่าในตัวงาน เพื่อให้ทำให้เกิดการรับรู้และตระหนักในตัวงาน (3) การส่งเสริมการอบรมให้ความรู้ (Training) เพื่อพัฒนาพนักงานให้มีความเชี่ยวชาญในสายอาชีพ และ (4) การสร้างเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) เพื่อกำหนดแบบแผนความก้าวหน้าทางด้านตำแหน่งและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเกี่ยวกับสายอาชีพ เป็นต้น ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในการสร้างแนวทางแรงจูงใจ ให้สอดคล้องกับความต้องการเพื่อที่จะสร้างความดึงดูดให้กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายให้เข้ามาเป็นพนักงานในสถานประกอบการร้านตัดผม

ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยชิ้นนี้สามารถนำไปใช้ได้กับบริบทของธุรกิจตัดผมสมัยใหม่ เพื่อการสร้างแรงจูงใจและดึงดูดให้กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายเกิดความต้องการเข้ามาเป็นพนักงานในสถานประกอบการร้านตัดผม ซึ่งจะทำให้ธุรกิจตัดผมสามารถมีพนักงานที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อขับเคลื่อนธุรกิจต่อไปได้

Minor Thesis Title Reasons in Choosing Professional Hairdressers Career : A Case Study of Generation Y's Professional Hairdressers in Hatyai, Province of Songkhla

Author Miss Tusneem Srirat

Major Program Business Administration

Academic Year 2018

ABSTRACT

This study aimed at investigating reasons in choosing professional hairdressing as an occupation of the Generation Y people in Hat Yai subdistrict, Songkhla province. Qualitative research was applied as a tool for the study. The data was collected from 10 interviewees who were born between 1978 – 1995, which ages ranged between 26 – 41 years old, graduated bachelor's to master's degrees, and incomes ranging from 30,000 – 100,000 baht. In-depth interview was employed, and the data was analyzed using discourse analysis technique.

The finding indicated that there are two major reasons in choosing hairdressing as an occupation of the Generation Y people in Hat Yai subdistrict, Songkhla province. The first reason was that originated from internal factors, including (1) personality, (2) preference, (3) nature of work, (4) values, and (5) advancement. The second reason was that originated from external factors, including (1) remuneration and (2) influence from other people.

Therefore, the data emerged from the study can be applied for creating inspirations to be correspondent to the needs in order to attract the Generation Y people to work in the hairdressing business, including (1) adjustment to the nature of work to be independent and challenging to eliminate a problem of work saturation, (2) value creation for the work to generate perception and realization at work, (3) provision of training courses to develop workers to be more skillful in their professions and (4) building advancement of career path to formulate patterns of advancement in terms of career positions and occupational expertise.

The researcher hopes this study can be truly applied in the context of hairdressing business to attract and inspire the Generation Y people to work in the business and promoting more professional hairdressers for this business.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจาก ดร.กุลกานต์ เมเวส อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ณติกา ไชยานุพงศ์ และอาจารย์กาญจนาด จงภักดี คณะกรรมการร่วมสอบสารนิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาให้คำแนะนำและปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ในการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้มาโดยตลอด

ขอขอบคุณ คณาจารย์คณะวิทยาการจัดการ ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย และกลุ่มให้ข้อมูล คือ กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายที่เป็นช่างตัดผมมืออาชีพในการให้ความร่วมมือให้สัมภาษณ์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ซึ่งได้เสียสละเวลาเพื่อสนับสนุนงานวิจัยให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณครอบครัวและเพื่อนร่วมห้องที่ให้การสนับสนุน และให้กำลังใจมาโดยตลอดจนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ด้วยดี

ตัสนีมซ์ ศรีรัตน์

สารบัญ

บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(6)
สารบัญ	(7)
รายการตาราง	(9)
รายการภาพประกอบ	(10)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	5
1.3 คำถามวิจัย	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.5 ขอบเขตงานวิจัย	5
1.6 นิยามศัพท์.....	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 ความหมายและความสำคัญของการทำงาน	7
2.1.1 ความหมายของการทำงาน	7
2.1.2 ความสำคัญของการทำงาน	8
2.2 ความหมายและทฤษฎีการเลือกอาชีพ.....	9
2.2.1 ความหมายของการเลือกอาชีพ	9
2.2.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ.....	9
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มเงินเนอเรชั่น.....	16
2.3.1 กลุ่มเงินเนอเรชั่นวัย.....	18
2.4 ความหมายและความสำคัญของอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ	21
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพ.....	23
2.6 งานวิจัยเกี่ยวกับการประกอบอาชีพตัดผม	26
2.7 งานวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มเงินเนอเรชั่นวัย	28
2.8 กรอบแนวคิดการศึกษา	32

บทที่ 3	ระเบียบวิธีการวิจัย	33
3.1	ประชากร กลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่าง	33
3.2	รูปแบบการวิจัย.....	34
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
3.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
3.5	การวิเคราะห์ข้อมูล	39
3.6	ความน่าเชื่อถือของข้อมูล.....	43
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
4.1	เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน.....	44
4.1.1	ด้านบุคลิกภาพ.....	44
4.1.2	ด้านความชอบ	48
4.1.3	ด้านลักษณะงาน	52
4.1.4	ค่านิยม.....	55
4.1.5	ความก้าวหน้าของอาชีพ	56
4.2	เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก	60
4.2.1	ค่าตอบแทน	60
4.2.2	การได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่น	63
บทที่ 5	สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	69
5.1	สรุปผลการศึกษา	69
5.1.1	เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน.....	69
5.1.2	เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก	73
5.2	การอภิปรายผลการศึกษา.....	74
5.2.1	เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน.....	75
5.2.2	เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก	80
5.3	ข้อเสนอแนะ	82
5.3.1	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้สำหรับธุรกิจตัดผมสมัยใหม่	82
5.3.2	ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	84
บรรณานุกรม.....		84
ภาคผนวก.....		90
ประวัติผู้เขียน.....		95

รายการตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	เงินเนอเรชั่น เหตุการณ์สำคัญ และคุณลักษณะ นิสัย การให้คุณค่า 18
2.2	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกอาชีพ 30
3.1	ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล 42
4.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่มาจากปัจจัยภายใน ด้านบุคลิกภาพ 45
4.2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่มาจากปัจจัยภายใน ด้านความชอบ 49
4.3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่มาจากปัจจัยภายใน ด้านลักษณะงาน 52
4.4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่มาจากปัจจัยภายใน ด้านค่านิยม 55
4.5	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่มาจากปัจจัยภายใน ด้านความก้าวหน้า 57
4.6	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่มาจากปัจจัยภายนอก ด้านค่าตอบแทน 61
4.7	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่มาจากปัจจัยภายนอก ด้านการได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่น 63
4.8	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน การเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ 66
4.9	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอกการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ ... 67

รายการภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1.1 จำนวนการเข้ามาของแรงงานช่างตัดผมและเสริมสวย	2
1.2 จำนวนใบคำขออนุญาตประกอบกิจการเสริมสวยของเทศบาลนครหาดใหญ่	3
3.1 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้รหัส (CODING) และจัดหมวดหมู่	41
5.1 เส้นทางความก้าวหน้าของอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ	84

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

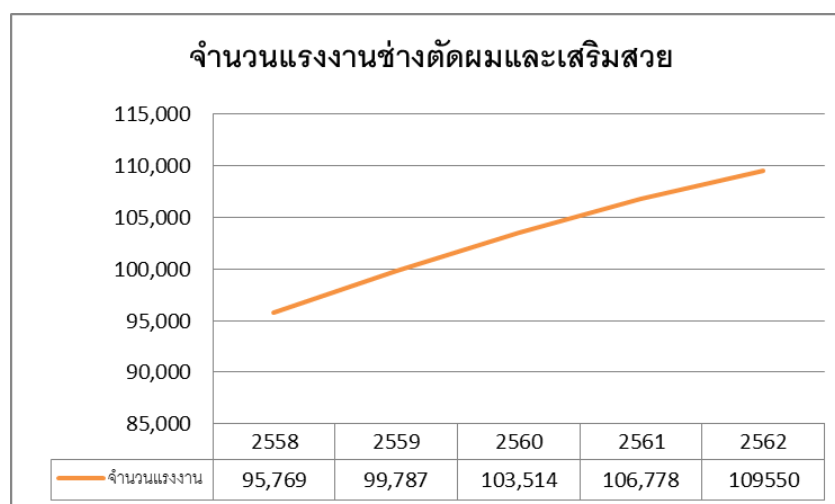
งานภาคบริการถือเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยถือว่าเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ที่เติบโตขึ้นตามลำดับในแต่ละประเทศทั่วโลก ในประเทศที่พัฒนาแล้วงานบริการมักจะมีสัดส่วนที่ค่อนข้างสูงกว่าภาคเกษตร และภาคอุตสาหกรรม เช่น ยุโรป มีงานภาคบริการร้อยละ 72.8 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product) ในขณะที่สหรัฐอเมริกา มีงานภาคบริการร้อยละ 76.9 ของ GDP และญี่ปุ่นมีงานภาคบริการร้อยละ 76.5 ของ GDP (International Monetary Fund, 2010) ซึ่งในประเทศไทย งานภาคบริการมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีมูลค่าสูงถึงร้อยละ 55 ของ GDP (ฐานเศรษฐกิจ, 2561) จากอดีตที่กล่าวว่าประเทศไทยเป็นประเทศแห่งเกษตรกรรม ณ ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่งานภาคบริการมากขึ้น ซึ่งถือได้ว่างานภาคบริการเป็นแหล่งที่สร้างอาชีพของคนภายในประเทศไทย ขณะนี้ การจ้างงานในภาคบริการของไทยคิดเป็นสัดส่วนประมาณ ร้อยละ 52 ของการจ้างงานทั้งหมด ซึ่งเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ที่คอยหล่อเลี้ยงประเทศ (ประชาชาติธุรกิจ, 2560) นอกจากนี้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ยังได้มีการวางนโยบายเกี่ยวกับการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจบริการ ในปี 2560 ภาครัฐได้สนับสนุนแรงงานในภาคต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการทำงาน โดย 1 ใน 24 สาขา ที่ได้รับการผลักดัน คือ อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ ซึ่งได้มีโอกาสไปแสดงฝีมือในการแข่งขันเวทีแรงงานนานาชาติ ณ กรุงอนุดาปี (ไทยรัฐ, 2560)

อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ เป็นหนึ่งในธุรกิจบริการที่อยู่ท่ามกลางกระแสของธุรกิจที่นิยมประกอบอาชีพของคนภายในประเทศ เนื่องจากการตัดผมนั้น มีความสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้คน เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องมีการดูแลทรงผม ผู้ชายไว้ผมสั้น ผู้หญิงไว้ผมยาว โดยการตัดผมมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ทรงผมที่เหมาะสมกับตนเอง ส่งผลไปยังการมีบุคลิกภาพที่ดีโดยการมีบุคลิกภาพที่ดี สามารถบ่งบอกนัยยะบางอย่างของการทำงาน คือ การเตรียมความพร้อมต่อการทำงาน พร้อมทั้งจะรับผิดชอบงานในทุกรูปแบบ พร้อมทั้งจะเผชิญปัญหาและอุปสรรค รวมถึงมีความพร้อมต่อการสร้างปฏิสัมพันธ์และการพูดคุยกับผู้อื่นอีกด้วย

เส้นทางการเริ่มต้นเข้าสู่วงการสายอาชีพนี้ ชั้นแรก เริ่มต้นจากโรงเรียนทฤษฎีและฝึกปฏิบัติเมื่อเรียนผ่านจบหลักสูตรแล้ว ชั้นที่สอง จะเข้าสู่การเป็นลูกจ้างในสถานประกอบการเพื่อสร้างประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมในการสร้างความเชี่ยวชาญในการบริการตัดผมที่มีความแตกต่าง

โดดเด่น ตามความต้องการของลูกค้าและกระแสนิยม ซึ่งระหว่างนั้นยังต้องมีการสร้างชื่อเสียงในการเข้าร่วมการแข่งขันเพื่อเป็น การสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ลูกค้าที่มาใช้บริการตัดผม เพื่อไปสู่ขั้นสุดท้าย ซึ่งเป็นปลายทางสูงสุดของสายอาชีพนี้ คือ การเป็นเจ้าของกิจการ

การเติบโตของสายอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้น จากการสำรวจข้อมูลพบว่า ธุรกิจร้านเสริมสวย ตัดผมแฟชั่น เป็นหนึ่งในสิบธุรกิจดาวเด่น ในปี 2561 เป็นอาชีพที่คนไทยนิยม ที่จะเลือกประกอบอาชีพ (วิจัยของศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ, 2561) โดยในประเทศไทย มีสถานประกอบการตัดผมมีจำนวนมากถึง 117,113 แห่ง ในประเทศไทย (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2558) ซึ่งกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมได้มีการจำแนกร้านตัดผมโดยใช้เกณฑ์ของจำนวนพนักงาน ดังนี้ ร้านขนาดเล็ก มีพนักงานต่ำกว่า 5 คน ร้านขนาดกลาง มีพนักงาน จำนวน 5-9 คน และร้านขนาดใหญ่ มีพนักงานมากกว่า 10 คน ขึ้นไป รวมถึง อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ ได้รับความคุ้มครองจากภาครัฐให้ จัดอยู่ในอาชีพสงวนให้แก่ประชาชนในประเทศเท่านั้นที่จะสามารถประกอบอาชีพนี้ได้ นอกจากนี้ยังพบว่า ในด้านของรายได้อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ จากการสำรวจข้อมูลของ Thai SME center (2561) มีรายได้เฉลี่ยขั้นต่ำ 1,000-2,000 บาทต่อวัน ในช่วงวันหยุดมีรายได้เฉลี่ย 3,000-4,000 บาทต่อวัน

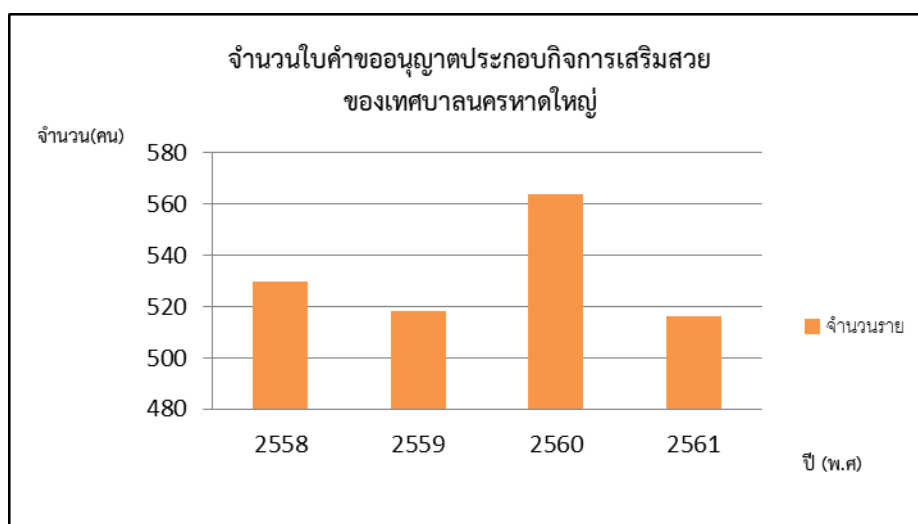

ภาพที่ 1.1 จำนวนการเข้ามาของแรงงานช่างตัดผมและเสริมสวย

กองวิจัยตลาดแรงงาน (2557) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ ทิศทางการเปลี่ยนแปลงของอาชีพ ในปี พ.ศ.2558 ถึง พ.ศ. 2562 ในประเทศไทย พบว่า อาชีพตัดผมและเสริมสวย มีการเพิ่มขึ้นของจำนวนแรงงาน เฉลี่ยแต่ละปีจะมีอัตราการเติบโตของจำนวนแรงงานร้อยละ 3.4 ความต้องการเฉลี่ย

เพิ่มขึ้น 2,000-4,999 คน โดยมีความสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของการเลิกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่า อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพยังคงเป็นที่นิยมในการการเลือกประกอบอาชีพของคนในประเทศไทย

กรณีของบริบทพื้นที่ จังหวัดสงขลา มีการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรในไตรมาสที่ 3 ในปี พ.ศ. 2561 พบว่าสภาพการทำงาน ส่วนตัวและช่วยธุรกิจครัวเรือน สูงถึงร้อยละ 49 (สำนักงานสถิติ สงขลา, 2561) สะท้อนให้เห็นว่า พื้นที่จังหวัดสงขลาผู้คนที่มีความนิยมในการประกอบอาชีพอิสระเกือบครึ่งหนึ่งของอาชีพทั้งหมด เนื่องจากต้องการความเป็นอิสระในการดำเนินชีวิต รวมทั้งการสร้างรายได้ที่รวดเร็วกว่าการทำงานประจำโดย หนึ่งในอาชีพที่คนกลุ่มนี้สนใจ คือ อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ โดยขั้นตอนตามกฎหมายก่อนจัดตั้งสถานประกอบการร้านตัดผม นั้น ผู้ประกอบการจะต้องทำหน้าที่ในการขอใบอนุญาตตัดผม โดยจ่ายค่าธรรมเนียมเป็นรายปี ปีละ 600 บาท ณ หน่วยเทศบาล ในพื้นที่ตั้งของสถานประกอบการร้านตัดผม

ภาพที่ 1.2 จำนวนใบคำขออนุญาตประกอบกิจการเสริมสวยของเทศบาลนครหาดใหญ่

จากแผนภูมิดังภาพที่ 1.2 แสดงให้เห็นถึงจำนวนผู้ประกอบการตัดผมมีจำนวนเพิ่มขึ้นและลดลง ซึ่งปีที่มีผู้ประกอบการมากที่สุด คือ ปี พ.ศ. 2560 และน้อยที่สุด คือ ปี พ.ศ. 2561 ซึ่งมีจำนวนลดลงถึง 48 ราย (จำนวนผู้ประกอบการ) แสดงให้เห็นถึงการเปิดและปิดสถานประกอบการตัดผมที่เพิ่มขึ้นและลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีความเชื่อมโยงไปยังการเพิ่มขึ้นและลดลงของแรงงานตัดผมในสถานประกอบการ สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงอัตราการลาออกจากงาน (Turnover) ของแรงงานช่างตัดผม กล่าวได้ว่า มีการเกิดปัญหาการลาออกในอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ ซึ่งกลุ่มคนของแรงงานที่เข้ามาประกอบอาชีพนี้เป็จำนวนมากที่สุด คือ กลุ่มคนเจนเนอเรชันวาย ซึ่งธุรกิจตัดผม นั้น

ทรัพยากรมนุษย์ ถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญ ในการขับเคลื่อนส่งต่อคุณค่าของธุรกิจให้แก่ลูกค้าในการให้บริการที่มีความเอาใจใส่ลูกค้าในการออกแบบทรงผม ดังนั้นกลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย จึงเป็นกลุ่มคนที่ควรต้องทำความรู้จัก และทำความเข้าใจ เนื่องจาก เป็นกลุ่มคนจำนวนมากที่กำลังเข้าสู่สถานประกอบการเพื่อเริ่มต้นแห่งวัยการทำงาน เพื่อที่จะนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ภายในสถานประกอบการเพื่อการสร้างแรงจูงใจ และลดอัตราการลาออกของพนักงานช่างตัดผมในสถานประกอบการ โดยเมื่อมองบริบทอาชีพอื่นๆ ในปัจจุบันก็พบว่า เกือบทุกอาชีพจะต้องทำงานร่วมกันระหว่างคน 3 รุ่น อย่าง กลุ่มคนเบบี้บูมเมอร์, กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย และกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นเอ็กซ์ ซึ่งเป็นเรื่องที่ทำนายของแต่ละองค์กรในการบริหารจัดการคนเก่งในแต่ละเจนเนอเรชันให้คงอยู่ ไม่โยกย้าย และลดการลาออกเพื่อให้ทุกคนสามารถทำงานร่วมกันภายใต้ความแตกต่างของแต่ละเจนเนอเรชัน ซึ่งพนักงานที่มีความสามารถ มีประสิทธิภาพการทำงานที่สูงเหล่านั้นได้จะสามารถสร้างกำไรที่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 37 ให้แก่องค์กร (พรเทพ ฉันทนาวิ, 2561) ส่งผลให้องค์กรสามารถพัฒนาก้าวไปข้างหน้าอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย คือ ประชากรที่เกิดในปี พ.ศ. 2521-2538 มีลักษณะนิสัยชอบแสดงออก มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ไม่ชอบอยู่ในกรอบ และเงื่อนไข มีความต้องการชัดเจนในการทำงาน โดยคนกลุ่มนี้ มักมีความสามารถในการสื่อสาร และยังสามารถทำงานหลายๆ อย่างได้ในเวลาเดียวกัน (เสาวคนธ์ วิทวัสโอฬาร, 2550) ดังนั้น ในด้านการทำงานร่วมกับกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย ต้องรู้จักมอบหมายงานที่ทำนาย เปิดใจที่จะรับฟังในความคิดเห็นที่แตกต่างในการทำงาน ต้องมีการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีเป็นหลัก และรู้จักให้ออกาสเมื่อทำงานผิดพลาด เนื่องจากประสบการณ์การทำงานยังน้อยแต่ถ้าหากทำสำเร็จก็ควรให้การชื่นชม และประเด็นสำคัญที่ทุกองค์กรให้ความสนใจมากที่สุด คือ กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายเป็นกลุ่มคนที่มีความจงรักภักดีต่อองค์กรน้อยที่สุด และมีอัตราการลาออกที่สูงเมื่อเทียบกับกลุ่มคนเจนเนอเรชันอื่น โดยพบว่า พนักงานกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายมักมีการเปลี่ยนงานบ่อยที่สุด (อรลวิท ชื่นจิตต์, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับ (ศิวรัตน์ ณ ปทุม, 2552) ที่ได้กล่าวว่า กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายเป็นกลุ่มคนที่มีความภักดีต่อองค์กรต่ำ แต่ภักดีกับหัวหน้างานโดยตรง ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่องค์กรต้องมาทำความเข้าใจและรู้จักคนกลุ่มนี้ เพื่อที่จะรักษาพนักงานกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย ซึ่งเป็นคนเก่งอยู่กับองค์กรในการสร้างสรรค์ผลงานและผลกำไรเข้าสู่องค์กร

จะสังเกตเห็นได้ว่า กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย เป็นกลุ่มคนที่เข้ามามีอิทธิพลในงานด้านต่างๆ ของแต่ละองค์กรเพิ่มขึ้นตามลำดับ หนึ่งในนั้น คือ สถานประกอบการธุรกิจตัดผม ซึ่งอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ ต้องอาศัยทรัพยากรมนุษย์เป็นหัวใจหลักในการดำเนินงาน คือ คน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ เพื่อหาว่าอะไรคือเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของคนกลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย ซึ่งเมื่อได้รับข้อมูลจะสามารถนำมาเป็นฐานข้อมูลให้สถานประกอบการตัดผมในการสร้างปัจจัยดังกล่าวให้เกิดขึ้นภายในสถานประกอบการเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายใน

การดึงดูดให้กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายที่มีความรู้ทักษะเกี่ยวกับการออกแบบทรงผม เกิดความต้องการในการเข้ามาทำงานในสถานประกอบการร้านตัดผม เพื่อให้ธุรกิจตัดผมสมัยใหม่สามารถขับเคลื่อนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่น วาย ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

1.3 คำถามวิจัย

อะไรคือเหตุผลการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่น วาย ในอำเภอ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. ได้ข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจตัดผม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนจัดการทรัพยากรบุคคลภายในสถานที่ประกอบการ

1.5 ขอบเขตงานวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร
กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคั้งนี้เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ มีสถานภาพเป็นเจ้าของกิจการ และเป็นลูกจ้าง โดยเป็นผู้ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2521 – 2538 ในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งมีการศึกษาขั้นต่ำในระดับปริญญาตรี และมีรายได้ตั้งแต่จำนวน 30,000 บาทขึ้นไป
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การวิจัย เรื่อง เหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

3. ขอบเขตระยะเวลา

การวิจัย เรื่อง เหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพของกลุ่มคน
เจนเนอเรชั่นวาย ในอำเภอ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ทำการวิจัยและเก็บข้อมูลในช่วงเดือนธันวาคม
พ.ศ. 2561 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562

1.6 นิยามศัพท์

1. ธุรกิจตัดผม หมายถึง การให้บริการตัดผมบุรุษและสตรี ครอบคลุมการออกแบบ
ทรงผม ตัดผม สระผม ซอยผม ย้อมผม และอื่นๆ ในการบำรุงศีรษะให้ลูกค้า สถานที่ทำงานของช่าง
ตัดผม เรียกว่า ร้านตัดผมบาร์เบอร์ ร้านตัดผมยังเป็นสถานที่สาธารณะและสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
เป็นสถานที่ที่ไว้ว่าที่ แบบเปิด และอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นร่วมสมัย (สมศักดิ์ ชลาชล, 2550)

2. ช่างตัดผมมืออาชีพ หมายถึง ผู้มีความรู้ความสามารถในงานฝีมือ ในด้านตกแต่ง
ทรงผม ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 3 ปี และมีรางวัลในการการันตีความเป็นมืออาชีพ

3. กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย หมายถึง เกิดช่วงอายุปี พ.ศ. 2521 – 2538 โดยมี
ลักษณะพื้นฐานในการทำงานเพื่อหวังผลประโยชน์ มีความทะเยอทะยานสูง มีความคาดหวังในการเติบโต
ในหน้าที่การงาน และการเงิน มีการแสวงหางานที่ท้าทาย งานที่มีความหมาย ชอบประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ
รวมถึงเป็นกลุ่มคนที่มีความรักดีต่อองค์กรต่ำ (ศิริรัตน์ ณ ปทุม, 2552)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องในการศึกษางานวิจัยเรื่อง เหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย กรณีศึกษาช่างตัดผมมีอาชีพ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยสามารถรวบรวมแนวคิดทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

- 2.1 ความหมายและความสำคัญของการทำงาน
- 2.2 ความหมายและทฤษฎีการเลือกอาชีพ
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย
- 2.4 ความหมายและความสำคัญของอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ
- 2.6 งานวิจัยเกี่ยวกับการประกอบอาชีพตัดผม
- 2.7 งานวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย
- 2.8 ตารางสรุปปัจจัยที่เลือกใช้
- 2.9 กรอบการวิจัย

2.1 ความหมายและความสำคัญของการทำงาน

2.1.1 ความหมายของการทำงาน

การทำงานเป็นส่วนหนึ่งของการมีชีวิตในสังคมเพื่อแสดงถึงความเป็นมนุษย์ และทำให้ชีวิตมีความหมายมากขึ้น งานมีความสัมพันธ์กับจุดหมายในชีวิตของมนุษย์ หากใช้การทำงานเพื่อชีวิตรอดเท่านั้น หากแต่ต้องทำงานเพื่อก้าวไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

เอลตัน มาโย (Elton Mayo) นักจิตวิทยาอุตสาหกรรม ได้ให้ความหมาย “งานเป็นสิ่งผูกพันของมนุษย์”

มาร์กซ์ (Marx) นักสังคมวิทยา ได้ให้ความหมาย “งานมีความจำเป็นสำหรับมนุษย์ในแง่ของด้านเศรษฐกิจ และด้านผลตอบแทน” ซึ่งสอดคล้องกับมาส์โลว์ นักจิตวิทยา ได้ให้ความหมาย

“ความต้องการของมนุษย์ที่เป็นความสำเร็จในชีวิต บุคคลได้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน คือ การที่บุคคลนั้นได้ใช้ศักยภาพของตนเองทำประโยชน์ให้แก่สังคม”

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544) ได้สรุปความหมายของการทำงาน ดังนี้

1. เพื่อตอบสนองความต้องการของตน และการพัฒนาโดยใช้ศักยภาพที่ตนมีอยู่อย่างเต็มที่ นำไปสู่ความสำเร็จ และเป้าหมายของการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
2. เพื่อผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ เป็นการหาเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัว โดยมีรายได้เป็นเงินตราและค่าตอบแทนในรูปแบบต่างๆ
3. เพื่อจุดมุ่งหมายทางสังคม เป็นการสร้างสัมพันธภาพมนุษย์ในสังคมเป็นตัวอย่างถึงสถานภาพทางสังคมของมนุษย์

2.1.2 ความสำคัญของการทำงาน

การทำงานเป็นสิ่งที่สร้างประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อมนุษย์ ซึ่งได้สร้างประโยชน์ให้ในสังคม เป็นโอกาสที่จะทำให้เกิดการพบปะสังสรรค์ แลกเปลี่ยนความคิด กับบุคคลอื่นๆ รวมถึงได้ตอบสนองความต้องการที่จะก้าวหน้าและมั่นคงของมนุษย์ ผู้ที่ทำงานต้องให้ความสนใจ และเรียนรู้สร้างความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติให้ดี รวมทั้งต้องมองหาจุดดีของงานตระหนักอยู่เสมอว่า งานมีความสำคัญเพิ่มคุณค่าให้แก่มนุษย์

เสาวพา เวศกาวิ (2543) สรุปการทำงานของมนุษย์เพื่อต้องการสิ่งต่างๆ ดังนี้

1. รายได้ หรือปัจจัยในการดำเนินชีวิต
2. การยอมรับจากสังคม
3. การยกย่อง การมีชื่อเสียงเกียรติยศ
4. ความภาคภูมิใจ
5. ความสุขใจ
6. ปฏิบัติหน้าที่ของมนุษย์
7. มีเพื่อนฝูง
8. มีความเป็นอิสระของตัวเอง
9. มีบทบาทส่วนร่วมในสังคมที่ตนอาศัยอยู่

จากการค้นคว้าและรวบรวมความหมายของงาน ผู้วิจัยจึงขอให้ความหมายคำว่า งาน หมายถึงการทำงานเป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องปฏิบัติถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกคน และสิ่งสำคัญ คือ ความต้องการขั้นพื้นฐานในการหารายได้เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิต รวมถึงความรู้สึกมีความสุขและภาคภูมิใจในการทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการขั้นสูงสุดตนเอง

2.2 ความหมายและทฤษฎีการเลือกอาชีพ

2.2.1 ความหมายของการเลือกอาชีพ

การประกอบอาชีพมีความสำคัญต่อมนุษย์มาก ส่งผลทำให้การเลือกอาชีพจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์ด้วยเช่นกัน โดยการเลือกอาชีพบางบุคคลก็มีความสอดคล้องกับบุคลิกภาพบางคนก็ไม่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ จึงต้องมีการไตร่ตรองให้รอบคอบ เนื่องจากชีวิตของมนุษย์นั้นได้มีการใช้เวลาไปกับการทำงานมากถึง 1 ใน 3 ของชีวิต ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของการเลือกอาชีพไว้ ดังนี้

เพ็ญศรี จินตาคักดี (2534) ได้ให้ความหมาย “ การที่บุคคลได้แสดงถึงความตั้งใจในการที่จะเลือกอาชีพใดนั้น จะคำนึงถึง ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด บุคลิกภาพ และค่านิยม ”

จินตนา อินทรทัศน์ (2541) ได้ให้ความหมาย “ การเลือกอาชีพเป็นความตั้งใจของบุคคลที่จะประกอบอาชีพนั้น โดยบุคคลควรที่จะเลือกอาชีพให้เหมาะสม ตามความสนใจ ความสามารถ และบุคลิกของตน ”

เสาวพา เวศกาวิ (2543) ได้ให้ความหมาย “ พฤติกรรมในส่วนของความคิดในเรื่องเป้าหมายของอาชีพนั้น คือ ความมุ่งหวังของผลประโยชน์ที่จะได้รับผลตอบแทนและความพึงพอใจในการเลือกอาชีพ ”

จากการค้นคว้าและรวบรวมความหมายของ การเลือกอาชีพ ผู้วิจัยขอให้ความหมาย คำว่า การเลือกอาชีพ หมายถึง การที่บุคคลได้แสดงถึงความตั้งใจในการที่จะเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่ง โดยคำนึงถึง ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด ค่านิยม และบุคลิกภาพ ซึ่งเป็นความหมายที่ครอบคลุมถึงการแนวทางการเลือกอาชีพของบุคคลในปัจจุบัน

2.2.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

2.2.2.1 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ (1973 อ้างถึงใน อุบลรัตน์ วรรณวิไล, 2551) ได้อธิบายทฤษฎีการเลือกอาชีพของจอห์น แอล ฮอลแลนด์ (John L. Holland) คือ การเลือกอาชีพของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมของแต่ละบุคคล และยังสะท้อนให้เห็นถึงแรงจูงใจ ความรู้ บุคลิกภาพ และความสามารถของบุคคลอีกด้วย โดยมีแบบสำรวจความพอใจในอาชีพ (The Vocational Preference Inventory) มีความคิดพื้นฐาน 4 ประการ บุคลิกภาพของบุคคลทั่วไป แบ่งได้เป็น 6 ลักษณะ ตามความสนใจในแต่ละอาชีพ ซึ่งได้แก่ (1) งานช่างฝีมือและกลางแจ้ง (2) งานวิทยาศาสตร์และเทคนิค (3) งานบริการการศึกษา และสังคม (4) งานสำนักงานและเสมียน (5) งานจัดการและค้าขาย และ (6) งานศิลปะดนตรีและวรรณกรรม ซึ่งบุคลิกภาพแต่ละลักษณะนั้นเป็นผลมาจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมต่างๆ กับแรงผลักดันส่วนบุคคล ซึ่ง

ประกอบด้วย ศักดิ์ตระกูล บิดามารดา ระดับชั้นสังคม และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เป็นต้น ประสบการณ์เหล่านี้จะก่อให้เกิดความรู้สึกชอบ หรือความรู้สึกไม่ชอบ ความรู้สึกนี้ จะกลายเป็นความสนใจ จากความสนใจจะนำไปสู่ความสามารถ และท้ายที่สุดความสามารถจะกำหนดให้เป็นบุคลิกภาพต่างๆ ที่สอดคล้องกัน ดังต่อไปนี้

1. ด้านสิ่งแวดล้อมแต่ละอย่างจะถูกครอบงำโดยบุคลิกภาพ และ เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงปัญหา และความกดดันบางประการ โดยเหตุผลที่ว่านั้น คือ บุคคลมีบุคลิกภาพที่ แตกต่างกัน ส่งผลทำให้ความสนใจ และความถนัด แตกต่างกันด้วย บุคคลจึงมีแนวโน้มจะหันเข้าหา บุคคลหรือสิ่งต่างๆ ที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน ดังนั้น บุคคลในกลุ่มเดียวกันจึงมักจะมีอะไรที่มีความคล้ายคลึงกัน

2. บุคคลจะค้นหาสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยที่สามารถใช้ในการฝึกทักษะ และได้มีการใช้ความสามารถของตนเอง ในการเปิดโอกาสที่จะแสดงทัศนคติ ค่านิยม และ บทบาท

3. พฤติกรรมของบุคคลถูกกำหนดโดยบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อม โดยเมื่อทราบด้านบุคลิกภาพ และด้านสิ่งแวดล้อมของบุคคล ก็จะส่งผลทำให้ทราบถึงผลที่จะตามมา ด้วย ได้แก่ การเลือกอาชีพ การเปลี่ยนงาน ความสำเร็จในอาชีพ ความสามารถเฉพาะ และพฤติกรรมทางการศึกษาและสังคม

การเลือกอาชีพมาจากการแสดงออกของบุคลิกภาพและความสนใจของส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ ความพึงพอใจในอาชีพ ความมั่นคงในการประกอบอาชีพ และผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อทักษะ และความสามารถ ในการแสดงออกถึงความเหมาะสมของพฤติกรรมที่จะเลือกอาชีพ สำหรับเป็นเส้นทางในการดำเนินชีวิต โดยมีลักษณะของบุคลิกภาพแบ่งออกเป็น 6 รูปแบบ

1. บุคลิกภาพแบบ Realistic คือ ชอบอาชีพในรูปแบบรูปธรรม ลักษณะงานที่มีการใช้ กำลังกาย หรือกำลังงานกลางแจ้งที่ส่วนใหญ่เป็นงานประเภทของเพศชาย และไม่ชอบงานบริการศึกษาและสังคม เช่น การก่อสร้าง งานในโรงงานอุตสาหกรรม และการขนส่งสินค้า เป็นต้น

2. บุคลิกภาพแบบ Investigative คือ ชอบอาชีพในรูปแบบที่ใช้สติปัญญา มีการวิเคราะห์ การค้นหาข้อเท็จจริง เป็นงานที่ใช้ความคิด การแก้ไขปัญหา มีความเชื่อมั่นในความคิดของตนเอง เช่น นักวิชาการ ทยายความ นักวิเคราะห์ และครูอาจารย์ เป็นต้น

3. บุคลิกภาพแบบ Artistic คือ ชอบอาชีพในรูปแบบนามธรรม มีความอิสระ มีความเป็นตัวของตัวเองสูง มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่ชอบอยู่ในกรอบ หรือภายใต้กฎเกณฑ์ เช่น ศิลปิน นักแสดง นักออกแบบ ผู้สื่อข่าว และนักดนตรี เป็นต้น

4. บุคลิกภาพแบบ Social คือ ชอบอาชีพประเภทงานบริการ ศึกษา และสังคมการที่ต้องมีการสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้กับบุคคล หรือสังคมการทำงานเป็นทีมงานที่ต้องพูดคุยหรือสนทนาให้ความรู้ การฝึกหัด การพัฒนา การอนุรักษ์ และการสอนสั่ง บุคคลกลุ่มนี้มีลักษณะ มีอำนาจ ให้ความร่วมมือ มีไมตรี กว้างขวาง มีความคิดลึกซึ้ง ใจคนเก่ง ชอบเข้าสังคม รู้กาลเทศะ เช่น นักจิตวิทยา จิตแพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ และงานด้านการบริการ เป็นต้น

5. บุคลิกภาพแบบ Enterprising คือ ชอบอาชีพในลักษณะทำทนาย มีความเสี่ยง ใช้ภาวะผู้นำ ชอบงานบุกเบิก ไม่ชอบอยู่ภายใต้การชี้นำของบุคคลอื่น กล้าโต้แย้ง น่าเชื่อถือ ชอบการวิเคราะห์ และการแก้ไขปัญหา เช่น นักธุรกิจ นายหน้า พ่อค้า และนักบริหาร เป็นต้น

6. บุคลิกภาพแบบ Conventional คือ ชอบอาชีพที่มีการจัดการ โครงสร้างองค์การที่ดี และกฎระเบียบชัดเจน ยึดมั่น และเคารพกฎระเบียบ ไม่ชอบความขัดแย้ง ยินดีปฏิบัติตามคำสั่ง โดยไม่ได้โต้แย้ง ชอบอาชีพที่มีความมั่นคงสูง ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง เช่น ข้าราชการ หรือพนักงานในองค์การอย่างเป็นทางการ เป็นต้น

จากการค้นคว้าและรวบรวม ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า ทฤษฎีการเลือกอาชีพของจอห์น แอล ฮอลแลนด์ (John L. Holland) คือ บุคลิกภาพของบุคคลทั่วไป 6 รูปแบบ ข้างต้น มีความสัมพันธ์สอดคล้องกันซึ่งการเลือกอาชีพนั้น โดยได้สะท้อนจากลักษณะของบุคลิกภาพของบุคคลนั้น ซึ่งมีเหตุผลในการเลือกอาชีพ อาจเกิดจากการผสมผสานความคิดของตนเองกับความเข้าใจในอาชีพที่ตนเองเลือก บุคคลใดที่ได้เลือกอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ จะมีความพึงพอใจในอาชีพที่เลือก ซึ่งจะส่งผลไปยังความประสบความสำเร็จในอาชีพอีกด้วย เช่น คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพ ที่มี ทำทนาย ชอบความเสี่ยง ชอบใช้ภาวะผู้นำ ชอบงานบุกเบิก จึงเลือกอาชีพ ประกอบธุรกิจส่วนตัว ซึ่งเป็นการเลือกอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน

2.2.2.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของโรว์ (1967 อ้างถึงใน อมรรัตน์ เหล่าบุญมา, 2550) ได้อธิบายทฤษฎีของแอนนี โร (Anne Roe) กล่าวคือ เป็นทฤษฎีที่เกิดมาจากการศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ความแตกต่างในด้านบุคลิกภาพ ด้านสติปัญญา ด้านความถนัด และด้านประสบการณ์ในวัยเด็ก ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ โดยบุคคลแต่ละคนจะมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน โดย Roe ได้แบ่งอิทธิพลของการนำไปสู่การเลือกอาชีพไว้ดังต่อไปนี้

1. อิทธิพลจากพันธุกรรม ซึ่งเป็นผลมาจากพันธุกรรมและประสบการณ์ ในวัยเด็กจะถูกกระตุ้นด้วยความต้องการทำให้กลายมาเป็นทัศนคติในการเลือกอาชีพที่มีลักษณะแตกต่างกัน

2. อิทธิพลจากทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ การที่ความต้องการ ชั้นต่างๆ ของเด็กจะได้รับการตอบสนองหรือไม่นั้น ก็ขึ้นอยู่กับบิดามารดาหรือผู้ปกครองจะก่อให้เกิดสิ่ง

นั้นเกิดขึ้น เฉกเช่นเดียวกับการให้การสนับสนุนจากครอบครัวในสิ่งที่เด็กอยากให้เป็น ซึ่งสิ่งนี้จะส่งผลให้เกิดเป็นบุคลิกภาพ ซึ่งบุคลิกภาพจะส่งผลต่อการเลือกอาชีพให้ตอบสนองกับความต้องการ

3. อิทธิพลจากประสบการณ์ ในวัยเด็กตอนต้น ซึ่งเป็นผลมาจากการเลี้ยงดูของบิดามารดาและผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น 3 แบบ

3.1 ผู้ปกครองที่เข้มงวดเกินไปจะส่งผลให้เด็กเลือกอาชีพด้านกฎหมายประเพณีหรือศิลปะและสุนทนาการ

3.2 ผู้ปกครองที่ทอดทิ้ง หรือไม่ยอมรับเด็กจะส่งผลให้เด็กขาดความสุข ไม่ต้องการทำงานที่ติดต่อดูสารกับผู้คน จะเลือกอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ หรือทำงานกลางแจ้ง

3.3 ผู้ปกครองที่ยอมรับเด็กโดยให้ความรัก ความอบอุ่นจะมีผลให้เด็กมีการปรับตัวได้ดี จะเลือกอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานบริการสังคม หรืองานเกี่ยวกับเทคโนโลยี

โดย Roe ได้มีการเสนอแนวคิด 2 ประการ ดังนี้

1. บุคคลจะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพและสนองความต้องการของตน

2. ประสบการณ์ในวัยเด็กที่ได้จากการอบรมเลี้ยงดูมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ

จากการค้นคว้าและรวบรวมผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Roe คือ สิ่งที่เป็นประสบการณ์ของเด็กที่สะสมมาตั้งแต่เยาว์วัย เป็นภาพจำที่ยากจะเกิดการเลียนแบบหรือต่อต้านสิ่งเหล่านั้นเป็นอิทธิพลที่ส่งผลต่อการเลือกอาชีพรวมถึงการมีบุคลิกภาพที่ย่อมมีผลต่อการเลือกอาชีพอีกด้วย ผู้คนจะเลือกอาชีพจากสิ่งที่เขาเป็นและต้องการ

2.2.2.3 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอปพอค (1938 อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2544)

ได้อธิบายทฤษฎีของ โรเบิร์ต ฮอปพอค (Robert Hoppock) คือ การที่จะพิจารณาพฤติกรรมเลือกอาชีพของบุคคลนั้น ไม่สามารถอธิบายโดยอาศัยเพียงทฤษฎีเดียวได้ เนื่องจาก การเลือกอาชีพ มีความแตกต่างกันไปตามความต้องการด้านต่างๆ เช่น รายได้ ชื่อเสียง การยอมรับ ความมั่นคง ความพึงพอใจ เป็นต้น การเลือกอาชีพของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อบุคคลนั้นเชื่อว่าอาชีพใหม่นั้นสามารถตอบสนองความต้องการที่ดีกว่าอาชีพเดิม โดยมีหลักการสำคัญในการเลือกอาชีพ 10 ประการ ดังนี้

1. คนเรามีเลือกอาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการ ความต้องการที่หลากหลายเป็นตัวกำหนดอาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลนั้น

2. การเลือกอาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการสูงสุดของตนเอง
ได้ อาชีพที่เลือกนั้นจะต้องมีการต้องมีความสำคัญสูงสุดสำหรับตนเอง
 3. ความต้องการที่เกิดขึ้นบางคนก็มีความชัดเจน บางคนก็มีความคลุมเครือ ก็ย่อมมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ
 4. พัฒนาการทางด้านอาชีพของบุคคลนั้นเริ่มจาก การที่บุคคลตระหนักว่า มีอาชีพบางอาชีพที่ทำให้เขาได้รับความพึงพอใจ และสามารถตอบสนองความต้องการของตนเอง
 5. สิ่งที่จะแสดงให้เห็นว่าเรามีพัฒนาการในทางด้านอาชีพมากขึ้นหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการที่เราเข้าใจในอาชีพที่เลือกได้ดีเพียงใด ยิ่งบุคคลที่แน่ใจว่าเราเลือกอาชีพนี้ เพราะเรามีความต้องการที่จะทำอะไร ต้องการอะไร ผลลัพธ์อย่างไร เขาก็จะมีการพัฒนาในอาชีพที่เขาเลือกเพิ่มสูงขึ้น
 6. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองของแต่ละบุคคลจะมีผลต่อการเลือกอาชีพ เพราะสิ่งเหล่านั้นช่วยให้เราทราบถึงสิ่งที่เราต้องการ และยังช่วยในการใช้มาคาดการณ์ความก้าวหน้าของอาชีพที่เราได้เลือกกว่าจะประสบความสำเร็จ ส่งผลต่อความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด
 7. ความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่เลือกเป็นส่วนสำคัญ ที่ทำให้เราได้เข้าใจถึงแก่นแท้ของอาชีพว่าอาชีพ ที่แท้จริงแล้วสามารถตอบสนองความต้องการของเรา และรวมถึงมีความสอดคล้องกับความต้องการของตนเองหรือไม่
 8. ความพึงพอใจในอาชีพเกิดจากการได้ประกอบอาชีพที่ตรงกับความต้องการ ยิ่งถ้าอาชีพที่เลือกนั้นมีความสัมพันธ์กับความต้องการมากเพียงใด ความพึงพอใจในงานก็จะเพิ่มขึ้นด้วยตามลำดับ
 9. ความพึงพอใจจากการทำงาน ไม่ได้หมายถึง เฉพาะสิ่งที่คุณได้รับในปัจจุบันเท่านั้น อาจจะเป็นสิ่งที่เขาคาดหวังว่าจะมีแนวโน้มของอาชีพที่เลือกนั้นจะเป็นไปในทิศทางที่ดีในอนาคต
 10. อาชีพที่บุคคลนั้นเลือกแล้ว มีการเปลี่ยนแปลงได้เสมอ ถ้าบุคคลเหล่านั้นรู้สึก ว่า อาชีพใหม่นั้นสามารถตอบสนองความต้องการของเขาได้ดีกว่าอาชีพเก่า
- จากการค้นคว้าและรวบรวม ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า ทฤษฎีของ โรเบิร์ต ฮอปพอค คือ ในแต่ละบุคคลมีการเลือกอาชีพที่แตกต่างกันไป ไม่สามารถใช้เพียงทฤษฎีเดียวมาอธิบายถึงเหตุผลได้ เนื่องจากการเลือกอาชีพที่แตกต่างกันก็มาจากการที่มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน เพื่อต้องการที่จะหาเลือกอาชีพที่มีความสอดคล้องกับความต้องการและสิ่งที่เป็นของบุคคลนั้นๆ รวมถึงการเลือกอาชีพบางก็เกิดจากความชัดเจนในสิ่งที่เลือก บางก็เกิดจากการกลุ่มเครือ แต่สิ่งเหล่านั้นก็ไม่

เป็นผลใดๆ เนื่องจากการเลือกอาชีพมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอขึ้นอยู่กับความต้องการของบุคคลนั้น ถ้าอาชีพใหม่ตอบสนองความต้องการกว่าก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงจากอาชีพเดิมสู่อาชีพใหม่

2.2.2.4 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของอีลี กินซ์เบิร์ก (1967 อ้างถึงใน อภิชาติ เกตุทัต) ได้อธิบายทฤษฎีของอีลี กินซ์เบิร์ก และคณะ (Ginzberg and Associates) กล่าวคือ การที่บุคคลใดจะตัดสินใจเลือกอาชีพนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประการ ดังนี้

1. กระบวนการเลือกอาชีพนั้น จะเกิดขึ้นกับบุคคลในช่วงของอายุ 7-21 ปี
2. กระบวนการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการพัฒนาการด้านอาชีพของบุคคลที่เป็นไปตามขั้นตอนและจะไม่ย้อนกลับ
3. การตัดสินใจในการเลือกอาชีพของบุคคลเป็นกระบวนการที่มีเหตุผลโดยบุคคลจะผสมผสาน ระหว่าง ความสนใจ และความสามารถ กับโอกาสที่จะประกอบอาชีพนั้นได้

นอกจากนี้ได้มีการสรุปตัวแปรในกระบวนการเลือกอาชีพของบุคคลไว้ดังต่อไปนี้

1. Reality สภาพตามความเป็นจริง ซึ่งได้แก่ ความสามารถ ความถนัด และโอกาสที่ได้รับจากด้านสังคมเป็นตัวแปรที่สำคัญมาก บุคคลที่ไม่มีความสามารถในการได้รับโอกาสเล่าเรียน ย่อมเป็นบุคคลที่มีรายได้ และมีเกียรติที่น้อยกว่าบุคคลที่ได้รับโอกาสจากการเล่าเรียน
2. Education การศึกษานั้นมีส่วนสำคัญในการเลือกประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่มีการศึกษาที่หลากหลายก็ย่อมมีหลายช่องทางในการเลือกประกอบอาชีพตามความต้องการ และความถนัดตามสิ่งที่เล่าเรียนมา
3. Emotion อารมณ์เป็นตัวแปร อาชีพที่เลือกจะเป็นอาชีพในด้านศิลป์ เช่น นักแสดง นักออกแบบ เป็นต้น
4. Personal Value ค่านิยมของบุคคลของสังคมย่อมส่งผลต่อการเลือกอาชีพ คนที่ต้องการรายได้สูง ก็จะเลือกประกอบอาชีพตามค่านิยมที่มีรายได้สูง เช่น แพทย์ วิศวกร เป็นต้น

จากการค้นคว้าและรวบรวม ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ทฤษฎีของอีลี กินซ์เบิร์ก และคณะ คือ การเลือกอาชีพนั้นมีลักษณะเป็นกระบวนการ มิใช่เป็นการตัดสินใจที่กะทันหัน เพื่อที่จะช่วยให้บุคคลที่จะเลือกอาชีพได้มีโอกาสในการรับรู้ถึงประโยชน์ของอาชีพที่เลือกและผลตอบแทนที่จะได้รับที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน โดยบุคคลก็ต้องเลือกในสิ่งที่ตอบสนองความต้องการสูงสุด

และมีประโยชน์แก่การดำเนินชีวิต ในการเลือกอาชีพที่ถูกจริตกับความต่อนั้นก็ย่อมส่งผลต่อความก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปในอนาคต

2.2.2.5 ทฤษฎีมาสโลว์ (1943 อ้างถึงใน นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์, 2561)

โดยมาสโลว์ ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้ ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ และไม่มีที่สิ้นสุด ในขณะที่ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นจะเกิดขึ้น ซึ่งเป็นกระบวนการที่เริ่มต้นตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย

2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมนั้นๆ อีกต่อไป โดยมีความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง จึงจะเป็นสิ่งจูงใจต่อพฤติกรรมของบุคคล

3. ความต้องการของมนุษย์จะเรียงกันเป็นลำดับขั้น ตามความสำคัญ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์จะให้ความสนใจกับความต้องการระดับสูงขึ้นไปเรื่อยๆ

มาสโลว์แบ่งความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เป็น 5 ระดับ

1. ความต้องการทางสรีระ (Physiological Needs) หมายถึง ความต้องการพื้นฐานของร่างกายซึ่งมีความจำเป็นในการดำรงชีวิต ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เสื้อผ้า ฯลฯ ความต้องการนี้เริ่มตั้งแต่วัยทารกกระทั่งถึงวัยชรา มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางสรีระอยู่เสมอจะขาดไม่ได้ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดร่างกายจะกระตุ้นให้บุคคลทำกิจกรรมขวนขวายเพื่อตอบสนองความต้องการ เหล่านี้ ถ้าต้องการในขั้นแรกนี้ไม่ได้รับการบำบัด ความต้องการขั้นต่อไปก็จะไม่เกิดขึ้น

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) หมายถึง ด้านความต้องการที่จะได้รับความมั่นคง และความปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เพราะบุคคลไม่ต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนในการดำรงชีวิต เช่น การสูญเสียตำแหน่ง การขาดแคลนทรัพย์สิน การถูกขู่เข็ญบังคับจากผู้อื่น มนุษย์จึงเกิดความต้องการความมั่นคงปลอดภัย และหลักประกันชีวิต เช่น มีอาชีพที่มั่นคง มีการออมทรัพย์หรือสะสมทรัพย์ มีการประกันชีวิต ฯลฯ

3. ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ (Love and Belonging Needs) หมายถึง ความต้องการที่จะเป็นที่รักของผู้อื่น และต้องการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น และเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เพราะมนุษย์ทุกคนย่อมต้องการเพื่อนไม่ต้องการรู้สึกเหงาและอยู่คนเดียว ดังนั้นจึงต้องการมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น เป็นสมาชิกกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น กลุ่มครอบครัว กลุ่มที่ทำงาน กลุ่มเพื่อนบ้าน กลุ่มสนทนาการ เป็นต้น ความรู้สึกผูกพันจะเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในกลุ่ม และสมาชิกของกลุ่มย่อมเกิดความรัก ความเอาใจใส่ และยอมรับซึ่งกันและกัน

4. ความต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีค่า (Esteem Needs) หมายถึง ความปรารถนาที่จะมองตนเองให้มีคุณค่าสูงเป็นที่น่าเคารพยกย่องจากทั้งตนเองและผู้อื่น ต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถ มีคุณค่า มีเกียรติ มีตำแหน่งฐานะ บุคคลที่มีความต้องการประเภทนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง และรู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีประโยชน์ หากความรู้สึกหรือความต้องการดังกล่าวถูกทำลายและไม่ได้รับการตอบสนองก็จะรู้สึกมีปมด้อย สิ้นหวัง มองโลกในแง่ร้าย ต้องการสิ่งชดเชย ถ้าเกิดความรู้สึกโกรธแค้นจะทำให้บุคคลนั้นเกิดความท้อถอยในชีวิต เป็นโรคประสาท โรคจิต และอาจฆ่าตัวตายได้

5. ความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริง และพัฒนาศักยภาพของตน (Self-Actualization Needs) หมายถึง ความต้องการที่จะรู้จักและเข้าใจตนเองตามสภาพที่แท้จริง เพื่อพัฒนาชีวิตของตนเองให้สมบูรณ์ (Self-fulfillment) รู้จักค่านิยม ความสามารถ และมีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนที่ดีที่สุดของตนเอง มีสติในการปรับตัว เปิดโอกาสให้ตนเองเผชิญกับความจริงของชีวิต และเผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายและน่าตื่นเต้น กระบวนการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตนเองเป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบ ตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่มนุษย์ทุกคนต้องการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพ

จากการค้นคว้าและรวบรวมผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า ทฤษฎีของมาสโลว์คือ ลำดับของความต้องการต่างๆ ของมนุษย์ว่า ต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตามความสำคัญและสามารถยืดหยุ่นได้ เมื่อความต้องการเบื้องต้นได้รับบำบัดแล้วมนุษย์จะให้ความสนใจกับความต้องการขั้นสูงขึ้นเป็นลำดับ ความต้องการเหล่านี้เกิดจากเหตุผลที่ว่า มนุษย์เป็นสัตว์โลกที่ต้องการเติบโตและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มเงินเนอเรชั่น

แนวคิดเกี่ยวกับเงินเนอเรชั่นเป็นสิ่งที่หลายองค์กรให้ความตระหนักเกี่ยวกับกลุ่มเงินเนอเรชั่นต่างๆ มากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของการเข้าใจโครงสร้างของพนักงานภายในองค์กรที่มีมักจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา คนรุ่นใหม่เข้ามา รุ่นเก่าออกไป ซึ่งในการทำงานร่วมกันนั้นย่อมมีความแตกต่างกันในด้านของเงินเนอเรชั่นต่างๆ จึงมีความสำคัญที่องค์กรต้องสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มคนเงินเนอเรชั่นต่างๆ เพื่อที่จะวางแผนจัดการทรัพยากรบุคคล และสร้างแรงจูงใจให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มคนเงินเนอเรชั่นต่างๆ เพื่อรักษาพนักงานให้มีความภักดีต่อองค์กรต่อไป

การจัดการกลุ่มเงินเนอเนอเรชั่นนั้น แบ่งตามเกณฑ์อายุ ซึ่งเป็นแนวคิดที่ได้มาจากชาวตะวันตก ซึ่งเป็นการจัดกลุ่มวิเคราะห์ความเหมือนความแตกต่าง เชิงคุณลักษณะ ความคิด

และพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต การทำงานของคนแต่ละกลุ่มเจนเนอเรชันย่อมมีความชอบที่แตกต่างกัน โดยมีรูปแบบแตกต่างไปสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ย่อมส่งผลต่อการดำเนินชีวิตในกลุ่มเจนเนอเรชันต่างๆ ซึ่งในด้านเทคโนโลยีเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดสิ่งใหม่ของแต่ละกลุ่มคนเจนเนอเรชันต่างๆ เสมือนเป็นการสร้างสิ่งใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการมนุษย์ให้มีความสะดวกสบาย เช่น รุ่นคุณตาใช้เครื่องพิมพ์ดีดในการพิมพ์งาน รุ่นหลานใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และใช้เครื่องพิมพ์เอกสารส่งข้อมูลที่ต้องการออกมาแทน ที่มีความรวดเร็ว และสามารถตอบโจทย์การใช้งานมากกว่าเครื่องพิมพ์ดีด เป็นต้น

Glass (2017 อ้างถึงใน เดชา เดชะวัฒน์ไพศาล และคณะ, 2557) ได้ให้ความหมายของกลุ่มเจนเนอเรชัน หมายถึง “ผู้ที่มีประสบการณ์หรือสภาพแวดล้อมคล้ายกันในสังคมหนึ่งๆ โดยประสบการณ์ดังกล่าวก่อให้เกิดเอกลักษณ์ในทัศนคติ และพฤติกรรมร่วมกันในสังคมกลุ่มคนรุ่นเดียวกัน”

ศิวารัตน์ ณ ปทุม (2552) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับเจนเนอเรชันตามมุมมองของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ โดยทั่วไปแล้วมีการแบ่งกลุ่มเจนเนอเรชันหลักตามเกณฑ์ช่วงอายุที่เป็นส่วนผสมสำคัญในองค์กรต่างๆ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ 4 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มเจียบ: เกิดในช่วงอายุ พ.ศ. 2468-2488 มีลักษณะพื้นฐานเป็นผู้ที่ยึดถือความถูกต้องตามบรรทัดฐานทางสังคม ชอบการทำงานในลักษณะใช้คำสั่งและควบคุม จึงต้องการผู้นำที่เข้มแข็ง และมีผลงาน โดยยินดีที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่หรือทักษะใหม่เพื่อประสิทธิภาพผลงาน

2. กลุ่มที่เกิดหลังสงครามโลก: เกิดในช่วง พ.ศ. 2489-2507 คนกลุ่มนี้นั้นพวกเขาจึงต้องทำงานที่เยอะเยอะ และมีความเหน็ดเหนื่อยเสมือนนักสู้เพื่อให้ชีวิตอยู่รอด ทำให้พวกเขามีความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่อว่ามนุษย์ควรทำตามระเบียบ ไม่ค่อยตามทันเทคโนโลยี คนรุ่นนี้ส่วนใหญ่ไม่มีการศึกษา โดยส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นต่ำกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติที่ให้ความเคารพและให้เกียรติคนที่มีอายุมากกว่า ชอบการสื่อสารแบบพบปะมากกว่าการไม่เจอหน้า คนรุ่นนี้เป็นคนที่มีเงินออมสูง มีรายได้นั่นคง มีกำลังซื้อ พร้อมจ่ายมีลักษณะพื้นฐานในการใช้ชีวิตอยู่กับงาน ชอบช่วยเหลืองาน ต้องการได้รับความยอมรับนับถือจากผู้บังคับบัญชาโดยให้มีส่วนในเรื่องของการตัดสินใจ รวมถึงการมีความมั่นคงในงาน ความปลอดภัย และบรรยากาศในงานส่งผลต่อความสำเร็จ

3. กลุ่มเอ็กซ์: เกิดในช่วง พ.ศ. 2508-2520 มีลักษณะพื้นฐานในการทำงานเพื่ออยู่เท่านั้น เนื่องจากให้ความสำคัญกับความสมดุลระหว่างงานกับครอบครัว ต้องการความเป็นอิสระ หรือเป็นผู้ประกอบกิจการของตนเองมากกว่าการเป็นลูกจ้าง มีความคิดสร้างสรรค์ทางเทคโนโลยี ต้องการงานที่มีความหลากหลาย และโปร่งใส ต้องการรางวัลที่ตอบแทนในด้านการเงิน และผลประโยชน์จากการทำงานแบบตัวน บรรยากาศการทำงานที่ไม่เร่งรัด และมีความยืดหยุ่น

4. กลุ่มวาย: เกิดในช่วง พ.ศ. 2521-2538 มีลักษณะพื้นฐานในการทำงานเพื่อหวังผลประโยชน์ มีความทะเยอทะยานสูง และความคาดหวังที่จะมีโอกาสในการเติบโตได้อย่างรวดเร็ว มี

ความต้องการประสบความสำเร็จทางการเงิน ชอบงานที่มีความท้าทาย มีความคิดสร้างสรรค์ และมีความภาคภูมิใจต่อองค์กรต่ำ

ตารางที่ 2.1 เจนเนอเรชัน เหตุการณ์สำคัญ และคุณลักษณะ นิสัย การให้คุณค่า

เจนเนอเรชัน	พ.ศ. เกิด	เหตุการณ์สำคัญ	คุณลักษณะ นิสัย การให้คุณค่า
Silent Generation	พ.ศ. 2468-2485	เศรษฐกิจตกต่ำ สงครามโลก	ชอบความเป็นระเบียบ แบบแผนไม่ชอบเสี่ยง
Baby boomer	พ.ศ. 2489-2507	สงครามโลกสิ้นสุด ยุคฟื้นฟูสังคมเศรษฐกิจ การเกิดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว	ทุ่มเทชีวิตให้กับการทำงาน สู้งาน อดทนชอบงานที่มีความมั่นคง
Generation X	พ.ศ. 2508-2520	เศรษฐกิจของโลกเริ่มมั่นคง ผู้หญิงออกทำงานมากขึ้น วัฒนธรรมสมัยใหม่เริ่มฟื้นฟู	ให้สมดุลระหว่างครอบครัว กับงาน ชอบเป็นนายตัวเอง
Generation Y	พ.ศ. 2521-2538	ยุคก้าวกระโดดทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต IOT ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์	มีความคิดสร้างสรรค์ ชอบใช้เทคโนโลยี ไม่มีความอดทน ภาคภูมิใจต่อองค์กรต่ำ

จากข้อมูลตารางในเบื้องต้น พบว่ากลุ่มคนเจนเนอเรชันที่แตกต่างกันก็ย่อมมีคุณลักษณะอุปนิสัย และการให้คุณค่าของงาน ที่มีความแตกต่างกัน โดยในการทำวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยขอเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มคนเจนเนอเรชันวาย มาอธิบายให้เกิดความเข้าใจที่กระจ่างเกี่ยวกับกลุ่มคนเจนเนอเรชันวายมากขึ้น

2.3.1 กลุ่มเจนเนอเรชันวาย

เสาวคนธ์ วิทวัสโอฬาร (2550) กล่าวว่า “กลุ่มคนเจนเนอเรชันวาย (Generation Y) เป็นผู้ที่เกิดในปีพ.ศ.2521-2538 โดยกลุ่มคนเจนเนอเรชันวายเป็นพนักงานรุ่นล่าสุดที่เข้าสู่การทำงานในองค์กร คนกลุ่มนี้เกิดในยุคที่มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ และสังคมอย่างรวดเร็วจึงมีวิถีชีวิตที่ต่างจากคนรุ่นก่อนหน้าอย่างเห็นได้ชัด” โดยมีลักษณะสำคัญของกลุ่มคนเจนเนอเรชันวายได้แก่ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีมีความคิดสร้างสรรค์ชอบความท้าทาย

และต้องการประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับ ศิวารัตน์ ณ ปทุม (2552 น.71) ได้ให้ความหมายว่า “กลุ่มคนเจนเนอเรชันวาย หมายถึง เกิดช่วงอายุปี พ.ศ. 2521 – 2538 มีลักษณะพื้นฐานในการทำงานหนักเพื่อหวังผลประโยชน์ มีความทะเยอทะยานสูง มีความคาดหวังในการเติบโตในหน้าที่การงาน และการเงิน มีการแสวงหางานที่ท้าทาย งานที่มีความหมาย ชอบประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ รวมถึงเป็นกลุ่มคนที่มีความภักดีต่อองค์กรต่ำ แต่ภักดีกับหัวหน้างานโดยตรง”

อัจฉริยา ปทุมวัน (2552) ได้กล่าวว่า “กลุ่มคนเจนเนอเรชันวายกลุ่มหนุ่มสาวรุ่นใหม่ หรือวัยทำงานตอนต้น การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีฐานะปานกลาง มีอาชีพการทำงานที่ดี และอาศัยอยู่ในเมืองใหญ่ พวกเขาค่อนข้างที่จะมีพฤติกรรมต่อต้านสิ่งเดิม และเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งใหม่ ในด้านการแต่งกาย วัฒนธรรม การบริโภค เป็นต้น โดยนำแนวคิดมาจากฝั่งตะวันตก ซึ่งพวกเขาจะให้ความสำคัญกับการประสบความสำเร็จในชีวิต ในหน้าที่การงาน เชื่อว่าด้านการเงินเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่โอกาสและความสำเร็จในชีวิต”

เดชา เดชะวัฒน์ไพศาล (2552) ได้กล่าวว่า “ปัญหาที่พบในการทำงานของคนกลุ่มนี้ คือ การติดต่อสื่อสารทั้งด้านคำพูดและการเขียนมีการใช้ภาษาในกลุ่มของตนเอง เช่น ให้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ ชอบคุยผ่านทางกรพิมพ์ข้อความ มากกว่าการพูดคุยทางโทรศัพท์ โดยภาพรวมคนกลุ่มนี้จะให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตมากกว่าจำนวนเงินที่จะได้รับ ยังพบอีกว่ามีความอดทนที่ต่ำ ไม่สามารถเก็บอารมณ์ไว้ได้หากเกิดปัญหาใดก็พร้อมที่จะลาออก และยังเป็นกลุ่มที่ภักดีต่อองค์กรที่ต่ำ”

เสาวคนธ์ วิทวัสโอฬาร (2550) ได้กล่าวถึง แนวโน้มของกลุ่มคนเจนเนอเรชันวาย มีลักษณะ บุคลิกภาพ ทักษะคิด และแนวโน้มพฤติกรรม 13 ประการ ดังนี้

1. เป็นตัวของตัวเองสูง ไม่ชอบเหมือนใคร มีการใช้ชีวิตในรูปแบบของตนเอง อีกทั้งชอบใช้คำพูดจาที่ตรงไปตรงมา ไม่ชอบให้ใครมาสั่ง
2. มีความอดทนต่ำ ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ เหนื่อยกาย หรือเหนื่อยใจ มีความไม่พอใจอะไรก็ตามจะแสดงออกมาให้เห็น ไม่ค่อยเก็บอารมณ์ หากเกิดปัญหาในงานก็พร้อมที่จะลาออก เพื่อไปหางานที่มีความก้าวหน้าที่ดีกว่างานเดิม
3. มีความอยากรู้อยากเห็น ชอบมีการตั้งคำถาม และต้องการหาคำตอบในสิ่งที่ตนเองอยากรู้
4. ทำหายกฎระเบียบ ยังมีการตั้งกฎระเบียบไว้เพื่อให้ปฏิบัติ แต่คนกลุ่มนี้ก็พร้อมที่จะไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ กติกาใดๆ หากตนเองไม่อยากจะทำตาม และต้องการความยืดหยุ่น
5. มีความทะเยอทะยานสูง ไม่ชอบการทำงานในระดับล่าง ชอบการเติบโตแบบข้ามขั้นก้าวกระโดดในเวลาทีรวดเร็ว

6. คู่แข่งกับเทคโนโลยี สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้อย่างคล่องแคล่ว มักใช้ชีวิตกับอีกโลกหนึ่ง นั่นคือ โลกอินเทอร์เน็ต

7. ชอบการเปลี่ยนแปลง เป็นกลุ่มคนที่มีมุมมองที่ดีกับคำว่าเปลี่ยนแปลง นำไปสู่ความกล้าที่จะลองเปลี่ยน เช่น เปลี่ยนงาน เปลี่ยนของใช้ อยากที่จะลองสิ่งใหม่ และไม่ชอบทำอะไรซ้ำๆ

8. กระตือรือร้น ชอบที่คิดแล้วลงมือทำอย่างรวดเร็ว เนื่องจากต้องการรู้ผลที่ไวที่สุดเท่าที่จะทำได้ มีไฟในการทำงานที่สูง แต่ถ้าเจองานที่ไม่ใช่และไม่ชอบก็จะยิ่งเบื่อหน่ายเร็วขึ้น

9. มองโลกในแง่ดีมาก ว่าทุกอย่างที่ลงมือทำมีความเป็นไปได้ ทุกอย่างที่ทำไปนั้นเป็นผลบวก คือ จะต้องประสบความสำเร็จ

10. มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่มีการตีกรอบการใช้ชีวิตหรือการทำงาน มีความกล้าที่จะคิดสิ่งใหม่ๆ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นี้มีผลมากจากการเลี้ยงดูของพ่อแม่สมัยใหม่ ทำให้มีความมั่นใจกล้าคิด และกล้าที่จะทำ

11. มั่นใจในตนเองสูง รู้สึกดีกับสิ่งที่ตนเองเป็น จนบางครั้งถูกมองว่าเป็นคนก้าวร้าว แข็งกระด้าง

12. ไม่เคารพผู้อาวุโสกว่า คนกลุ่มนี้จะเคารพตนเองมากกว่าผู้อื่น คนที่มีตำแหน่งที่สูงกว่าไม่มีอิทธิพลสำหรับคนกลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย

13. ความภักดีต่ำ เป็นกลุ่มคนที่เลือกงาน โดยที่ไม่รอให้องค์กรเลือกงานให้ ซึ่งมีมุมมองว่าองค์กรเป็นสะพานให้เขาทอดเชื่อมไปสู่ความสำเร็จ ถ้าไม่ใช่ก็พร้อมที่ออก หรือถ้าเจองานที่ดีกว่าก็พร้อมที่จะไป ทศนคติดังกล่าวส่งผลให้เกิดการอัตราการลาออก (Turnover) สูงมาก

เสาวคนธ์ ศิริดากร (2554) กล่าวว่า สิ่งที่กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย มีความชื่นชอบและความต้องการ มีอยู่ด้วยกัน 4 ประการใหญ่ๆ

1. การรับฟัง เมื่อเขาต้องการเสนอสิ่งใหม่ หรือมีปัญหา ต้องพร้อมที่จะมีคนรับฟังสิ่งที่เขาพูดสิ่งที่เขาต้องการจะสื่อสาร อย่างตั้งใจ

2. การให้เกียรติ เขาต้องการให้มีการเชื่อใจ การวางใจ ในสิ่งที่เขาทำ ให้เกียรติให้ และมีโอกาสให้เขาแสดงความสามารถให้ประจักษ์แก่ผู้ใหญ่ในองค์กร ยังรวมถึง ไม่ชอบการพูดจากระแทกใส่ ไม่ชอบการดูต่ำต่อหน้าบุคคลอื่น

3. การขอบคุณ เมื่อเขาส่งมอบงานให้ เขาต้องการคำขอบคุณที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช่ตัวเงินให้เหมาะสมกับการสร้างสรรค์ผลงานของเขา

4. การชมเชย เมื่อเขามีผลงานที่ประจักษ์จะต้องมีการเฉลิมฉลองกล่าวชมเชย สิ่งที่เขาทำเพื่อเป็นแรงจูงใจในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่ดียิ่งขึ้น

จากการค้นคว้าและรวบรวม ผู้วิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มคนเจนเนอเรชันวาย เป็นกลุ่มวัยทำงานตอนต้นที่มีความคิดอิสระ มีความเป็นตัวเองสูง เชื่อมั่นในตัวเอง ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ต้องการความก้าวหน้า ต้องการอำนาจการตัดสินใจ งานที่ทำท่าย และมีอัตราการลาออกบ่อย เนื่องจากคนกลุ่มนี้ได้เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีที่อำนวยความสะดวก และสื่ออินเทอร์เน็ตที่เชื่อมการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว จึงมีความคิดเป็นของตนเอง กล้าแสดงออก และเป็นกลุ่มคนที่ทำงานร่วมกับเทคโนโลยีเข้าถึงได้อย่างดี ซึ่งจุดเด่นของบุคคลกลุ่มคนเจนเนอเรชันวายที่กล่าวมาข้างต้น มีความแตกต่างจากคนรุ่นอื่น ซึ่งในความต่างนั้นมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้กลุ่มคนเจนเนอเรชันวายมีความน่าสนใจที่จะทำความเข้าใจ เพื่อที่จะดูแลจัดการในการบริหารทรัพยากรบุคคลเหล่านี้ให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

2.4 ความหมายและความสำคัญของอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

การตัดผม มีความจำเป็นต่อมนุษย์มาก เพราะทรงผมได้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิต และทรงผมยังบอกถึงฐานะทางสังคมได้เป็นอย่างดี “ทรงผม” ในอดีตกลายเป็นเครื่องมือที่ชนชั้นปกครองในเมืองไทยนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมืองและเศรษฐกิจ กล่าวคือ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โปรดให้เจ้านายฝ่ายในและขุนนางเปลี่ยนแปลงการแต่งกายรวมทั้งทรงผม เพราะทรงเห็นว่าทรงผมของผู้คนในเวลานั้นไม่แสดงถึงความเป็นประเทศที่เจริญแล้ว ทรงมีความต้องการให้ประเทศตะวันตกเห็นว่า สยามมีความเจริญที่ทัดเทียมประเทศตะวันตกเช่นกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ในปี พ.ศ. 2560 โดยจักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ออกคำสั่งด่วนที่สุดถึง ผู้บัญชาการหน่วยปฏิบัติทุกหน่วยทั่วประเทศ ให้กำชับตำรวจฝ่ายปฏิบัติการพื้นที่ทุกนายต้องแต่งกาย และตัดผมสั้นให้เรียบร้อย โดยเฉพาะขณะแต่งเครื่องแบบ และสวมหมวกทุกชนิด ต้องมีทรงผม ที่แสดงออกถึงความเป็นผู้มีระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด เป็นต้น

วิกิพีเดีย (2557) ได้กล่าวว่า ช่างตัดผม หมายถึง “บุคคลที่ทำอาชีพหลักในการตัดตกแต่ง เตรีียม และโกนทรงผมของผู้ชายทั้งผู้ใหญ่และเด็ก สถานที่ทำงานของช่างตัดผมเรียกว่า ร้านตัดผม หรือร้านทำผม ร้านตัดผมยังเป็นสถานที่สาธารณะและสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เป็นสถานที่ที่ไว้ที่แบบเปิด และอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นร่วมสมัย ร้านตัดผมยังมีอิทธิพลในการช่วยออกแบบตัวตนของผู้ชายด้วย”

SpokeDark.TV (2560) ได้กล่าวว่า ช่างตัดผม หมายถึง “บุคคลผู้ที่ประกอบอาชีพด้วยการตัดแต่งทรงผมให้เป็นทรงต่างๆ ตามใจลูกค้า”

อะริซ แสงมะหะหมัด (2561) ได้กล่าวว่า ช่างตัดผมมืออาชีพ หมายถึง “ไม่ใช่มีความสามารถเพียงแค่การตัดผมออกให้สั้นลง แต่ต้องเพิ่มคุณค่าและสร้างบุคลิกภาพที่ดีให้แก่ลูกค้าได้ รวมถึงต้องมีการแข่งขันเพื่อมีรางวัลการันตีความเป็นมืออาชีพ”

จากการค้นคว้าและรวบรวม ผู้วิจัยขอให้ความหมายของช่างตัดผมมืออาชีพ หมายถึง ผู้มีความรู้ความสามารถในงานฝีมือใน ด้านตกแต่งทรงผม มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 3 ปี และมีรางวัลในการการันตีความเป็นมืออาชีพ

สมศักดิ์ ชลาชล (2550) ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับวิวัฒนาการของการตัดผมและร้านตัดผม โดยได้ข้อสรุปว่ามีการแบ่งออกเป็น 4 ยุคหลัก

1. ยุคศักดินา ในอดีตการตัดผมนั้นเป็นวัฒนธรรมสำหรับราชสำนัก ในสมัยก่อนช่างต้องเดินทางไปตัดผมให้ลูกค้า ชื่อร้านนิยมตั้งคำนำหน้าว่า “เกศา” การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม เริ่มต้นจากการติดต่อการค้า (สนธิสัญญาเบาริ่ง) ในสมัยรัชกาลที่ 4 โดยได้มีการเปลี่ยนแปลงเรื่องกายแต่งกาย และทรงผม ทรงสั่งให้เลิกไว้ทรงผมปีก มีการให้ไว้ทรงผมยาวอย่างชาวตะวันตก และร้านตัดผมก็เกิดขึ้นในสมัยนี้

2. ยุคทุนนิยม เมื่อทุนนิยมเข้ามาก็มีการขยายตัวของเศรษฐกิจ รัฐเข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลง ร้านเสริมสวยเป็นหนึ่งในอาชีพที่รัฐเข้ามามีบทบาทสร้างอาชีพตัดผมให้เป็นอาชีพสงวนสำหรับประเทศไทย จึงเป็นโอกาสให้คนที่ประกอบอาชีพนี้ได้ขยายธุรกิจอย่างมากมาย

3. ทุนนิยมเสรี เป็นยุคของความทันสมัย ในการนำวัฒนธรรมของตะวันตกมาปรับใช้ในเมืองไทย ทั้งกายแต่งกาย และทรงผม โดยยุคนี้เริ่มมีการทำระบบการดูแลร้านตัดผม เป็น 2 รูปแบบ (1) ระบบนายทุน กล่าวคือ มีนายจ้างที่คอยดูแลตลาด ค่าเช่า ค่าจ้าง ระบบนี้อาจจะส่งเสริมการตลาด แต่จุดด้อยอยู่ที่ไม่ค่อยเข้าถึงลูกค้ามากนัก (2) ระบบเจ้าของร้าน เจ้าของร้านเป็นผู้ดูแลเอง เป็นทั้งนายทุน และช่างตัดผม ระบบนี้จะเข้าถึงลูกค้าได้ดีกว่า แต่ต้องมีการเพิ่มการจัดการร้านในการทำการตลาด บริการจัดการคน ให้มีความเสถียรมากขึ้น

4. ยุคการค้าเสรี ได้มีการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมเกี่ยวกับด้านทรงผม การทำสีผม เข้ามาใช้อย่างแพร่หลาย มีการเปิดร้านตัดผมเป็นจำนวนมากต่างก็มีจุดเด่น เพื่อเข้ามาแข่งขันในอุตสาหกรรม โดยมีการจัดแต่งร้านให้สวยงาม มีการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมต่างๆ ของเครื่องมือตัดผม เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้า ร้านตัดผมผู้ชาย มักเรียกว่า บาร์เบอร์ และร้านตัดผมผู้หญิง มักเรียกว่า ซาลอน ในด้านทรงผมต่างๆนั้น ส่วนใหญ่จะได้รับอิทธิพลจาก คนที่มีชื่อเสียง นโยบายของรัฐที่เข้ามาสร้างบทบาทในการเปลี่ยนแปลงทรงผมต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ประชาชนได้มีการตัดผมเพื่อเปลี่ยนแปลง

Austin-Smith (2005) กล่าวว่า 7 คุณลักษณะที่ช่างทำผมมืออาชีพควรมี ได้แก่ (1) Passion ต้องมีแรงปรารถนาที่จะทำสิ่งนั้น มีใจรักที่ทำงานบริการ (2) Delight ต้องทำให้ลูกค้าประทับใจ

มากกว่าที่ลูกค้าคาดหวังหาความแตกต่างของตนเองให้เป็นจุดที่เด่นที่ลูกค้าต้องการ (3) Inspire สร้างแรงบันดาลใจให้แก่ลูกค้าให้รู้สึกมีความสุขในการใช้บริการ (4) Ambassador พาตัวเองไปสู่การแข่งขันในการเป็นตัวแทนของแบรนด์ต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้า (5) Performer ต้องมีการประเมินประสิทธิภาพเปรียบเทียบในการทำงานของตนในการบริการลูกค้า (6) Alive Inside ใช้ชีวิตจากภายในที่มีความสุขส่งสิ่งนั้นต่อไปยังลูกค้าในการเสริมความมั่นใจในทรงผมที่ให้บริการ และ (7) Always Learning ต้องมีการเรียนรู้ตลอดเวลาเนื่องจากไม่มีอะไรที่เสถียรภาพ ความต้องการของลูกค้าซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

จากการค้นคว้าและรวบรวมผู้วิจัยสรุปได้ว่า อาชีพช่างตัดผมยังคงเป็นอาชีพสงวนที่พึงไว้แก่ประชาชนภายในประเทศ เป็นอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ รวมถึงเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ตั้งแต่อดีตมาจนกระทั่งปัจจุบัน กระแสของอาชีพนี้ยังอยู่และเป็นที่ยอมรับของคนในปัจจุบัน เพื่อทำการสร้างอาชีพอิสระให้แก่ตนเอง ในด้านการพัฒนานั้น เมื่อมองโดยภาพรวมแล้ว แบ่งเป็น 2 ส่วน (1) ในการพัฒนาด้านบุคลากรนั้น ภาครัฐเข้ามามีบทบาทในการสร้างมาตรฐานของอาชีพ ในการให้สอบใบอนุญาตตัดผมใบเสียค่าธรรมเนียมการตัดผม อีกทั้งได้มีการจัดอบรมส่งเสริมทักษะความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำผม เช่น ด้านการตัด ด้านการซอย ด้านการทำสี ด้านการตัด และการออกแบบ ลวดลายบนศีรษะ (2) การพัฒนาเครื่องมือในการทำงาน มีหลายบริษัทชั้นนำได้ให้ความสนใจในการนำเข้าอุปกรณ์เกี่ยวกับงานตัดผมเข้ามาในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น เครื่องมือตั้งแต่ราคาหลักร้อยถึงหลักแสน ในการช่วยเพิ่มความสะดวกในการให้บริการตัดผม ซึ่งเป็นการยกระดับของการประกอบอาชีพตัดผม ให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพ

ณรงค์ จอจใจอนุรักษ์ (2550) ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกงานของคนงานที่ใช้บริการสำนักงานจัดหางานของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผลวิจัยพบว่า มีความคิดเห็นในด้านโอกาสความก้าวหน้าในงานมากที่สุด และรองลงมาคือด้านค่าจ้างและผลประโยชน์ตอบแทน แต่มีระดับความคิดเห็นในด้านชื่อเสียงองค์กรน้อยที่สุด ซึ่งคุณลักษณะของคนงานที่มีผลต่อการเลือกงาน คือปัจจัยด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สำนักงานจัดหางานของรัฐ ความคาดหวังจากการใช้บริการสำนักงานจัดหางานของรัฐ และช่องทางในการหางาน คือ ปัจจัยด้านอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน รายได้ ตำแหน่งที่สมัครงาน และประเภทคนงาน

ชาลิสสา สุกสี (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพยาบาลในการตัดสินใจการเลือกทำงานในโรงพยาบาลเอกชนจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการเงิน

และสวัสดิการ โดยรวมในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านการบังคับบัญชา โดยรวมอยู่ในระดับกลาง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยในการทำงาน โดยรวมในระยะปานกลาง ปัจจัยด้านความมั่นคงในการทำงาน ได้แก่ โรงพยาบาลรัฐบาลก้าวหน้ามากกว่า รองลงมาได้รับการยอมรับจากสังคมในภายนอก สถานภาพและการเจริญเติบโตของโรงพยาบาลตามลำดับ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ได้แก่ ความเป็นมิตรเป็นกันเองของเพื่อนร่วมงาน รองลงมาสนับสนุนในการปฏิบัติงานจากเพื่อนร่วมงาน ปัจจัยในด้านนโยบายในการทำงาน ได้แก่ การมอบหมายงานโดยตรงตามความรู้และความสามารถ และระเบียบข้อบังคับของโรงพยาบาลที่มีความชัดเจนในการปฏิบัติ ปัจจัยด้านโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ ได้แก่ การเลื่อนขั้นเงินเดือน รองลงมาการสนับสนุนหรือฝึกรอบตามงานที่หน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ ปัจจัยด้านลักษณะงาน ได้แก่ งานในหน้าที่ที่รับผิดชอบนั้น มีความท้าทาย แรงจูงใจที่อยากจะทำ รองลงมาการส่งเสริมให้ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเป็นอิสระในการตัดสินใจ ปัจจัยด้านความสำเร็จในการทำงาน ได้แก่ ได้ใช้ประสบการณ์ที่มีมาทำงานและได้ใช้ความรู้ความสามารถที่เรียนมา

จิรนนท์ ไวยศรีแสง (2552) ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ บริษัทหรือห้างร้าน เอกชนเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ อาชีพประกอบอาชีพอิสระ อาชีพราชการ อาชีพรัฐวิสาหกิจ และอันดับสุดท้าย คือ อาชีพอื่น ๆ เช่น งานบริการ โดยมีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา ได้แก่ คณะ ภูมิภาค และ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองคาดหวังในการประกอบอาชีพของนักศึกษา และปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ ได้แก่ เพศ สถานศึกษาหรือ มหาวิทยาลัย และเกรดเฉลี่ย

อัจฉริยา ปทุมวัน (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกงานและการพัฒนาตนเองในการทำงานของวัยทำงานตอนต้นในเขต กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผลวิจัยพบว่า วัยทำงานตอนต้นให้ความสำคัญกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกงานตามลำดับต่อไปนี้ ปัจจัยด้านการปกครองบังคับบัญชา ปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ปัจจัยด้านโอกาสการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ปัจจัยด้านความก้าวหน้า ปัจจัยด้านอำนาจ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยสภาพแวดล้อมการทำงาน ปัจจัยค่านิยมส่วนบุคคล ปัจจัยด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ ปัจจัยด้านองค์การ ปัจจัยด้านลักษณะงาน และปัจจัยด้านตำแหน่งและเกียรติยศ

นภสินธุ์ รักไชย (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยในการเลือกทำงานของนักศึกษา ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ มีผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกงานของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย ซึ่งได้แก่ ปัจจัยโอกาสในการก้าวหน้าในงาน ปัจจัยโอกาสในการพัฒนาตนเอง ปัจจัยความมั่นคงในงาน ปัจจัยความมีชื่อเสียงของหน่วยงาน ปัจจัยด้านค่านิยม ปัจจัยลักษณะงาน และปัจจัยสวัสดิการค่าตอบแทน

แต่ในด้านของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยเดียวที่มีผลต่อการพิจารณาเลือกงานทำงานที่ต่างกันและลักษณะองค์กรที่มุ่งหวังเข้าทำงานในอนาคตขึ้นอยู่กับขณะที่ศึกษา

น้ำทิพย์ บุตรทศ และวรรณภา ลือกิตินันท์ (2558) ได้ศึกษา เรื่อง การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ แรงจูงใจ และความก้าวหน้าในอาชีพพรตตี้เอ็มซี ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ ผลวิจัยพบว่า มีปัจจัยในการเลือกทำอาชีพพรตตี้ คือ ความสามารถ(ที่มาจากความชอบ) ซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่พรตตี้ ในงานจะต้องมีความสามารถในการพูดจาโน้มน้าวและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า โดยมีแรงจูงใจในการทำอาชีพนี้ คือ ความต้องการขั้นพื้นฐาน เนื่องจากมีผลตอบแทนในการทำงานสูงใช้เวลาทำงานระยะสั้น ถัดมาคือ ค่านิยมส่วนบุคคล รวมถึงความก้าวหน้าในอาชีพ โดยผู้ให้ข้อมูลมี ความต้องการที่จะเปิดบริษัทรับงานอีเว้นท์ ซึ่งการตัดสินใจและแรงจูงใจในการเลือกประกอบอาชีพพรตตี้ นั้นมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความก้าวหน้า

วัชร หัตถโยธิน (2559) ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกงานของคนทำงานในกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย ในอำเภอเมือง จังหวัด ชลบุรี ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อการเลือกงาน ได้แก่ อายุและสถานภาพ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกงานทำให้เห็นว่าเรื่องของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นต่างๆ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่องค์กรต้องให้ความสนใจในเรื่องความแตกต่างของกลุ่มคน เจนเนอเรชั่นต่างๆ ถัดมาในด้านปัจจัยด้านค่านิยมส่วนบุคคลมีผลต่อการเลือกงานมากที่สุด โดยกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายให้ความสนใจในเรื่องของค่านิยมเป็นปัจจัยในการเลือกการทำงาน โดยปัจจัยที่มีแรงจูงใจแตกต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อการเลือกงาน ในด้านค่านิยมส่วนบุคคลนั้น แบ่งออกเป็น 2 ประการ (1) ค่านิยมในงาน คือ กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายชอบงานที่ท้าทายโดยต้องใช้ทักษะความสามารถ รวมทั้งต้องเปิดโอกาสให้พวกเขาได้ตัดสินใจเอง (2) ค่านิยมภายนอกลักษณะงาน คือ กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย มีความต้องการ ค่าจ้าง สวัสดิการ และความมั่นคงของงาน อีกด้วย

พินดา พรหมรัตน์ (2559) ได้ศึกษา เรื่อง อิทธิพลที่มีต่อการเลือกประกอบอาชีพเป็นติวเตอร์ ในกลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผลวิจัยพบว่า มี 3 ปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ คือ (1) ปัจจัยด้านลักษณะงาน ได้แก่ ความอิสระ การตอบสนองความต้องการในอาชีพ การมีความรู้เดิมเป็นฐาน ความก้าวหน้า และความสมดุลในชีวิตและการทำงาน ด้านที่เด่นที่สุดจะเป็นความอิสระและความก้าวหน้า (2) ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ การเลี้ยงดู ความเชื่อมั่นในตนเอง การให้ความสำคัญกับเวลา การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และความกล้าเสี่ยง ด้านที่เด่นที่สุดจะเป็นการเลี้ยงดู (3) ปัจจัยด้านผลตอบแทน ได้แก่ รายได้ และความสำเร็จ เป็นด้านที่เด่นทั้งสองด้าน เนื่องกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย ต้องการทั้งรายได้และความสำเร็จในชีวิตพร้อมกัน รวมทั้งต้องการเติบโตที่รวดเร็ว

Eddy et al. (2010) ได้ศึกษาเรื่อง New Generation, Great Expectations: A Field Study of the Millennial Generation เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผลวิจัยพบว่ากลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย มีความคาดหวัง (1) พวกเขาต้องการความก้าวหน้าในอาชีพและในอย่างรวดเร็ว

มีโอกาสในการการพัฒนาทักษะ (2) ค่าจ้างพวกเขาคาดหวังว่าจะได้รับในอัตราที่สูงเมื่อเทียบกับความสามารถที่เขามี (3) คาดหวังในการทำงานร่วมกับสภาพแวดล้อมที่ดี และ (4) เมื่อกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายเริ่มเข้าสู่ตลาดแรงงานเป็นจำนวนมาก พวกเขาเหล่านั้นต้องการนายจ้างที่มีชื่อเสียง มีด้านความรับผิดชอบต่อสังคม อีกทั้งผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ก็มีส่วนที่เป็นปัจจัยในของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายในการเลือกอาชีพ

กรวิการ์ ดามุณี (2560) ได้ศึกษา เรื่อง เหตุผลในการตัดสินใจเลือกอาชีพของพนักงานรักษาความปลอดภัย เพศหญิง กรณีศึกษาบริษัท เอส.เอส.แอนด์ เอส.การ์ด จำกัด ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผลวิจัยพบว่า เหตุผลในการเลือกอาชีพ คือ (1) เหตุผลเชิงบวก ที่เกิดจากการชักชวนจากบุคคลอื่น (2) มาจากด้านภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยเป็นแรงผลักดันให้เลือกประกอบอาชีพนี้ เนื่องจากไม่ต้องการว่างงาน และ (3) ด้านคุณวุฒิ เนื่องจากส่วนใหญ่เรียนไม่เก่ง ระดับการศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์ ส่งผลให้ไม่สามารถที่จะสอบเข้าแข่งขันทำงานอื่นๆได้ ทำให้ตัวเลือกในการประกอบอาชีพลดลง รวมถึงในประเด็นด้านมุมมองในเรื่องการปฏิบัติงานระหว่างพนักงานเพศหญิงและชายในการทำงาน มุมมองของเพศชายที่ทำงาน มีมุมมองที่ว่าเพศหญิงไม่เหมาะที่จะประกอบอาชีพนี้ในทางกลับกันเพศหญิงกับมีมุมมองที่ว่าตนเองมีความสามารถที่จะทำงานรักษาความปลอดภัยได้เสมือนกับเพศชาย

อดิเรก นवलศรี ฉินาภา ยศุตมธาดา และ Wang Heng (2560) ได้ศึกษา เรื่อง “ปัจจัยในการเลือกอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผลวิจัยพบว่า ด้านครอบครัวและด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษา พบว่า ด้านเพศ ด้านผลการเรียนเฉลี่ย ด้านความคาดหวังในการเลือกอาชีพในอนาคตอาชีพของผู้ปกครอง/บิดามารดา และด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวและบิดามารดาหรือผู้ปกครองนั้น มีปัจจัยในการเลือกอาชีพโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่หากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่แตกต่างกันคือด้านครอบครัว และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยกลุ่มนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างมีค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ส่วนด้านองค์กรไม่แตกต่างกัน

2.6 งานวิจัยเกี่ยวกับการประกอบอาชีพตัดผม

สมศักดิ์ ชลาชล (2550) ได้ศึกษาเรื่อง เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยธุรกิจตัดผม ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผลวิจัยพบว่า อาชีพช่างตัดผมมีความสำคัญของเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทยมาตั้งแต่สมัยอดีตจนปัจจุบัน โดยได้แบ่งยุคการตัดผม ออกเป็น 4 ยุค เช่น ยุคศักดินา ยุคทุนนิยม ยุคทุนนิยมเสรี และยุคการค้าเสรี อาชีพตัดผมมีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายและนโยบายของประเทศ

ผ่านการเปลี่ยนแปลงทรงผม ยังได้เสนอแนะเกี่ยวกับงานบริการตัดผมนั้นควรที่จะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในการจัดทำมาตรฐานของช่างตัดผมผ่านการอบรมในด้านความรู้เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ

สรารัตน์ เรื่องปราชญ์ (2553) ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการทำงานของร้านตัดผมในเขตรังสิต ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผลวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง การใช้บริการแต่ละครั้งจำนวนเงินน้อยสุดเท่ากับ 40 บาท จำนวนมากที่สุด 1,800 บาท ความถี่ในการเข้าใช้บริการ 1-2 ครั้งต่อเดือน สาเหตุสำคัญสุดที่เข้าใช้บริการ คือ ใกล้ที่พักอาศัย บริการที่ใช้มากที่สุด คือ ตัด/ซอย ปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดที่ผู้ใช้บริการให้ความสำคัญระดับมาก คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านสถานที่ตั้ง ด้านบุคคลากร ด้านกระบวนการบริการ ด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดที่ผู้ใช้บริการให้ความสำคัญระดับค่อนข้างมาก คือ ด้านการตลาด อีกทั้งยังพบว่าควรให้ความสำคัญในด้านกระบวนการบริการตามความต้องการของลูกค้า บริการรวดเร็ว ซึ่งจะก่อให้เกิดความประทับใจและเชื่อถือในฝีมือช่างจนเกิดการบอกต่อไปยังคนใกล้ชิดอีกด้วย

ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ และคณะ (2554) ได้ศึกษา เรื่อง ร้านเสริมสวย : พื้นที่การสร้างตัวตนของคนข้ามเพศ ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผลวิจัยพบว่า สำหรับคนข้ามเพศแล้วร้านเสริมสวยเป็นพื้นที่ที่มีความพิเศษแตกต่างจากพื้นที่อื่นในร้านเสริมสวยคนข้ามเพศสามารถแสดงออกซึ่งตัวตนได้อย่างเต็มที่มากกว่าในโลกภายนอกร้านเสริมสวยจึงเปรียบเสมือนพื้นที่ทางสังคมที่คนข้ามเพศสามารถแสดงออกซึ่งวัฒนธรรมย่อยของตนได้อย่างเต็มที่ งานวิจัยเชิงคุณภาพนี้พบว่าคนข้ามเพศเกี่ยวข้องกับร้านเสริมสวยทั้งในฐานะที่เป็นเจ้าของ เป็นผู้ให้บริการเสริมความงาม และเป็นผู้รับบริการ นอกจากนี้คนข้ามเพศยังใช้ร้านเสริมสวยเป็นสถานที่พบปะสังสรรค์ รวมกลุ่ม และสร้างเครือข่ายทางสังคม รวมทั้งการใช้ร้านเสริมสวยเป็นช่องทางเข้าสู่เวทีประกวดความงาม หรือเข้าสู่วงการบันเทิงรูปแบบต่างๆ ร้านเสริมสวย จึงเป็นพื้นที่ที่ให้ช่องทางในการเลื่อนลำดับชั้นทางสังคมของคนข้ามเพศ ตามเงื่อนไขด้านความสวยงาม ฐานะ ชนชั้น และเครือข่ายของแต่ละบุคคลรวมทั้งเป็นพื้นที่ของการสร้างแสดงออก และปะทะของตัวตนของคนข้ามเพศในฐานะผู้กระทำการอีกด้วย

ทศพร นวิชัย และอนงค์ทิพย์ เอกแสงศรี (2559) ได้ศึกษา เรื่อง การเมือง และเศรษฐกิจของการสวงอาชีพในประเทศไทยและประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษาธุรกิจบริการด้านงานเสริมสวย ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ ผลวิจัยพบว่า (1) ในปัจจุบัน ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจทำให้เกิดความต้องการแรงงานเนื่องจากการขยายตัวของงานในภาคบริการซึ่งหากยกเลิกอาชีพตัดผมเป็นอาชีพสวงก็จะทำให้มีการไหลของแรงงานต่างด้าวในการเข้ามาประกอบอาชีพ อีกทั้งทั่วโลกยังได้เริ่มหันมาพิจารณาถึงความสำคัญของการค้าในภาคบริการ เนื่องจากมีการเติบโตสูงมาก และต้องการกำหนดให้การบริการมีความเป็นเสรีมากขึ้น (2) แรงงานไทยที่ประกอบอาชีพเสริมสวยมีความเข้าใจในระดับน้อยเกี่ยวกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อธุรกิจบริการงานเสริมสวยซึ่งจะส่งผล

กระทบอย่างมากกับร้านขนาดเล็ก (3) หน่วยงานรัฐควรต้องมีการทบทวนสำหรับความจำเป็นที่จะกำหนดอาชีพสงวนของคนไทยเพื่อรักษาสิทธิประโยชน์ไว้แก่คนไทย รัฐบาลควรต้องจัดให้มีศูนย์อบรมจัดทำหลักสูตรมาตรฐาน และการให้ทุนการศึกษา เพื่อยกระดับช่างตัดผมไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สมศักดิ์ ชลาชล, 2550) กล่าวว่า “งานบริการตัดผมนั้นควรที่จะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในการจัดทำมาตรฐานของช่างตัดผมผ่านการอบรมในด้านความรู้เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ”

ธนวัฒน์ ทศนเอกจิต (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลความพึงพอใจในการใช้บริการร้านเสริมสวย โจ แอร์เทค ในเขตหนองแขม ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผลวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีการเข้าใช้บริการ 3 ครั้งต่อเดือน งบประมาณในการใช้บริการเฉลี่ย 2,001-4,000 บาทต่อเดือน งานบริการที่ใช้มากที่สุด คือสระไตร์ เหตุผลที่เลือกใช้ พบว่าช่างมีฝีมือและน่าเชื่อถือ ในระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ระดับมากทุกด้าน ได้แก่ (1) ด้านผลิตภัณฑ์ (2) ด้านราคา (3) ด้านช่องทางจำหน่าย (4) ด้านส่งเสริมการตลาด (5) ด้านบุคคลหรือพนักงาน (6) ด้านการสร้างและนำเสนอภาพลักษณ์ทางกายภาพ และ (7) ด้านกระบวนการ และมีระดับความพึงพอใจมากที่สุดที่ด้านผลิตภัณฑ์

Tracey Yeadon-lee (2010) ได้ศึกษาเรื่อง Emotional labour and Professionalism in the Hair Salon เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผลวิจัยพบว่า จากการสัมภาษณ์ และสังเกตกลุ่มตัวอย่างจำนวน 11 คน (ธุรกิจร้านทำผม, เฟรนไชน์ซาลอน, ร้านทำผมอิสระ) ในประเทศอังกฤษนั้น การให้บริการตัดผมในตลาดกลุ่มบน กลุ่มลูกค้ากลุ่มบนไม่ได้ต้องการแค่ตัดผมแต่พวกเขาต้องการงานบริการที่หรูหรา ผู้ประกอบจึงต้องมีการใส่ใจเรื่องการให้บริการลูกค้ามากขึ้นในการพัฒนาความใส่ใจในงานบริการให้มากเพื่อตอบโจทย์ลูกค้าซึ่งสอดคล้องกับ (Alan Austin-Smith, 2005) ที่ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ช่างทำผมควรมีหนึ่งนั้น คือ การทำให้ลูกค้าประทับใจเหนือความคาดหวัง (Delight) รวมถึงการใช้เลือกใช้ผลิตภัณฑ์แก่ลูกค้าต้องมีการคัดสรรอย่างดี การที่จะเป็นช่างที่มีอาชีพได้นั้นจะต้องใส่ใจเรื่องดังกล่าวที่ขาดไม่ได้ คือ การสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับลูกค้า ช่างตัดผมจะต้องอารมณ์ที่ดีขณะให้บริการลูกค้าจะต้องวางเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องออกจากงานบริการเพื่อความเป็นมืออาชีพ การมีใจบริการลูกค้าจึงถือเป็นเรื่องสำคัญต่อการที่จะเป็นช่างตัดผมมืออาชีพ

2.7 งานวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย

เดชา เดชะวัฒน์ไพศาล (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้คุณลักษณะของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายและแรงจูงใจในการทำงานมุมมองระหว่างเจนเนอเรชั่นต่างๆในองค์กร ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผลวิจัยพบว่า คุณลักษณะและพฤติกรรมของเจนเนอเรชั่นวายในหลายปัจจัยแตกต่างกัน ซึ่งสื่อให้เห็นถึงช่องว่างในการรับรู้ที่แตกต่างกัน ส่วนผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับ

แรงจูงใจในการทำงาน โดยพบว่า กลุ่มคนเจนเนอเรชันวายเพศชาย และเพศหญิงให้ความสำคัญกับแรงจูงใจโดยภาพรวมแล้วไม่แตกต่างกัน แต่ประเด็นที่น่าสนใจ คือ กลุ่มคนเจนเนอเรชันวายให้ความสำคัญกับความเป็นอิสระในการทำงาน ด้านทำเลที่ตั้งของสำนักงาน และด้านความสวยงามหรือความทันสมัยของสถานที่ทำงานมากกว่าเพศหญิง นอกจากนี้ผลการวิจัยยืนยันถึงความต้องการในการสร้างแรงจูงใจในการทำงานที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มคนเจนเนอเรชันต่างๆ ซึ่งผลการศึกษานี้สามารถนำไปประยุกต์เพื่อการเสริมสร้างการรับรู้และความเข้าใจในความเป็นกลุ่มคนเจนเนอเรชันวาย ตลอดจนความแตกต่างระหว่างกลุ่มคนเจนเนอเรชันต่างๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการบริหารทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับยุคสมัยต่อไป

ฉัตรนภา ทิละกุล และภาวิณี เพชรสว่าง (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาบุคลิกภาพของพนักงานกลุ่มเจนเนอเรชันวายที่มีผลต่อความต้องการคุณลักษณะงาน ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผลวิจัยพบว่า บุคลิกภาพของพนักงานกลุ่มเจนเนอเรชันวายที่โดดเด่นมากที่สุดของพนักงาน คือ บุคลิกภาพแบบแสดงออก ร่องลงมา คือ บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ บุคลิกภาพแบบเห็นพ้อง บุคลิกภาพแบบจิตสำนึก และบุคลิกภาพแบบหัวนโหน ตามลำดับ โดยพนักงานจะให้ความสำคัญกับงาน ความอิสระในการตัดสินใจ และการได้รับข้อมูลย้อนกลับจากการทำงานในระดับมาก แต่ความหลากหลายของทักษะความชัดเจนของงานในระดับปานกลาง ซึ่งปัจจัยบุคคลที่แตกต่างกันในด้าน เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ ตำแหน่งงาน หน่วยงานสังกัด อายุงาน และเงินเดือน จะต้องมีความต้องการคุณลักษณะงานที่ต่างกัน และบุคลิกภาพของพนักงานกลุ่มเจนเนอเรชันวายของบริษัทแห่งหนึ่งมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะงาน

พัชรศิริ ราชรักษ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง บุคลิกภาพที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของงานและความต้องการประสบความสำเร็จของกลุ่มพนักงานกลุ่มเจนเนอเรชันวาย กรณีศึกษาผู้ปฏิบัติงานในสังกัดภาครัฐและเอกชนในประเทศไทย ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผลวิจัยพบว่า ผู้ปฏิบัติงานในสังกัดเอกชนเมื่อเทียบกับภาครัฐจะมีคะแนนสูงกว่า 2 ด้าน คือ บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ และบุคลิกภาพแบบจิตสำนึก โดยมีคุณลักษณะเฉพาะของกลุ่มตัวอย่างพนักงานกลุ่มเจนเนอเรชันวายในภาครัฐและเอกชนที่ต่างกัน คือ ในด้านความสำคัญของงานและด้านข้อมูลการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ปฏิบัติงานเอกชนมีระดับความต้องการประสบความสำเร็จสูงกว่าผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ

เตชา เดชะวัฒนไพศาล และคณะ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษากลุ่มคนเจนเนอเรชัน เอ็กซ์ และกลุ่มคนเจนเนอเรชันวาย ในมุมมองต่อคุณลักษณะของตนเองและความคาดหวังต่อคุณลักษณะของเจนเนอเรชันอื่น ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิง ผลวิจัยพบว่า เจนเนอเรชันเอ็กซ์มองว่าตนเองมีความต้องการเรียนรู้ ขอบงานที่ท้าทาย มีความคิดริเริ่ม ชอบการเปลี่ยนแปลง ใช้เทคโนโลยีมาช่วยทำงาน เน้นคุณภาพชีวิต ต้องการสังคม เป็นต้น อย่างไรก็ตามมีบางคุณลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับความเป็น

ตารางที่ 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกอาชีพ (ต่อ)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง												
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกอาชีพ	ชาลีสา สุกสี	จิรนนท์ ไวยศรีแสง	อัจฉริยา ปทุมวัน	นภสินธุ์ รักไชย	น้ำทิพย์ บุตรทศ	กรวิการ์ คำมูลี	อดิเรก นวลศรี	ณรงค์ จองใจอนุรักษณ์	วิษระ ทัตถโธอิน	พนิดา พรหมรัตน์	Eddy et al	ปัจจัยที่เลือกใช้
ค่านิยม			✓	✓	✓				✓			✓
ตำแหน่ง เกียรติยศ			✓									
อิทธิพลจากบุคคลอื่น		✓				✓	✓					✓
นโยบายต่างๆในการทำงาน	✓											
ความสำเร็จในการทำงาน	✓											
สภาพเศรษฐกิจ	✓		✓			✓						✓
ขณะที่ศึกษา		✓		✓								
ภูมิลำเนา		✓										
ความชอบ					✓							
องค์กร				✓			✓					
ระดับการศึกษา						✓						
อายุ และสถานภาพ									✓			

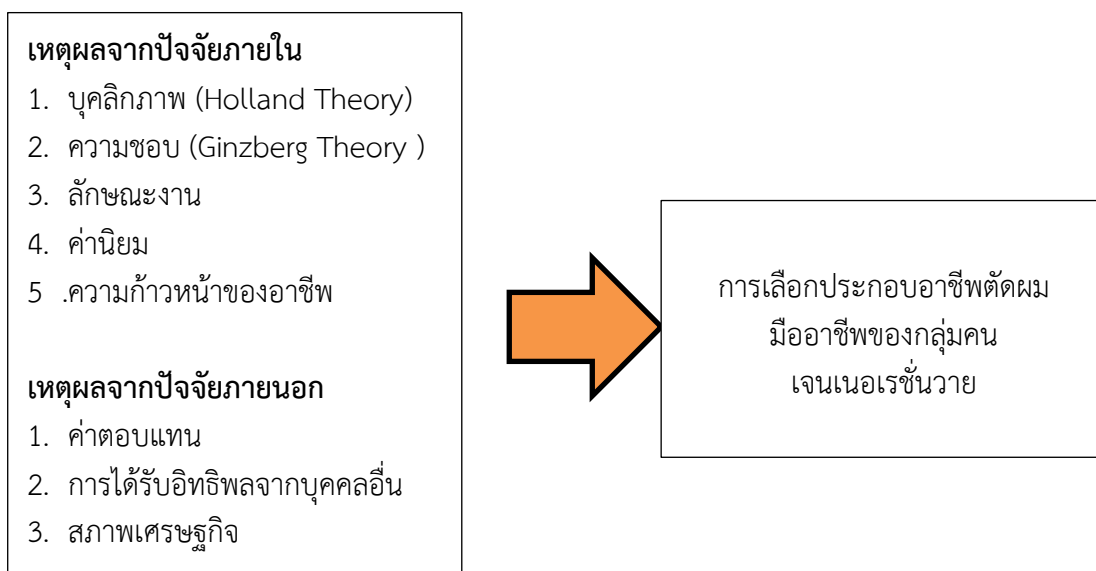
จากตารางที่ 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณในการศึกษาหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพต่างๆ โดยงานวิจัยชิ้นนี้ได้เลือกรูปแบบในการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อมุ่งหาข้อมูลเชิงเกี่ยวกับเหตุผลของการเลือกอาชีพช่วงตัดผมมีอาชีพ ผู้วิจัยได้มีการเลือก ใช้ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกอาชีพโดยเลือกจาก 3 ใน 11 ของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ซึ่งได้มีการทบทวนวรรณกรรมผ่านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกอาชีพดังกล่าวมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดของการศึกษางานวิจัยชิ้นนี้

2.8 กรอบแนวคิดการศึกษา

งานวิจัยการศึกษา เหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย กรณีศึกษาช่างตัดผมมืออาชีพ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ แบ่งเป็น 2 ประการ ได้แก่ เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน และเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก ผ่านตารางการทบทวนวรรณกรรมของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของงานวิจัยเชิงปริมาณ ตลอดจนการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพเพื่อนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

โดยผู้วิจัยได้เลือกเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ ได้แก่ เหตุผลจากปัจจัยภายใน (1) บุคลิกภาพ (2) ความชอบ (3) ลักษณะงาน (4) ค่านิยม (5) ความก้าวหน้าของอาชีพ และเหตุผลจากปัจจัยภายนอก (1) ค่าตอบแทน (2) การได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่น (3) สภาพเศรษฐกิจ

กรอบแนวคิด

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

งานวิจัยการศึกษา เหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย ทัศนศึกษาช่างตัดผมมีอาชีพ อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ได้ใช้การศึกษาแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) ในบทนี้ประกอบไปด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกจากการสัมภาษณ์นำไปสู่ความเข้าใจของเนื้อหาอย่างแท้จริง และเพื่อให้ได้คำตอบตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของการวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยขอกล่าวถึงระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 3.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.2 รูปแบบการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

3.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายที่เลือกประกอบอาชีพเป็นช่างตัดผมมีอาชีพ ในอำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

1. มีจำนวน 10 – 15 คน
2. มีช่วงอายุ 24-41 ปี หรือผู้ที่เกิดในปี พ.ศ. 2521 – 2538
3. มีการศึกษาจบระดับปริญญาตรีขึ้นไป
4. มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป
5. มีรายได้ตั้งแต่ 30,000 บาทขึ้นไป

โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และการเลือกโดยอาศัยกลุ่มตัวอย่างบอกต่อ (Snowball Sampling)

3.2 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เป็นแนวทางในการซักถามพูดคุยกันระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ โดยใช้คำถามแบบกึ่งโครงสร้างกำหนดคำถามออกเป็นประเด็นให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับเรื่องที่จะทำการศึกษาวิจัย โดยมีเครื่องมือที่สำคัญ คือ ผู้วิจัย โดยการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น ได้มีการออกแบบที่ยืดหยุ่น การวิเคราะห์ และการเก็บข้อมูล สามารถดำเนินการไปพร้อมกันได้

ยุทธ ไกยวรรณ (2545) ได้กล่าวว่า การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการวิจัยที่นักวิจัยจะต้องลงไปศึกษาสังเกตกลุ่มเป้าหมายโดยละเอียดอย่างเจาะลึก ใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการเป็นหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงเหตุผลไม่ได้มุ่งเก็บข้อมูลที่ เป็นตัวเลขมาทำการวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยชิ้นนี้ เนื่องจากมีจุดมุ่งหมายหลัก คือ เพื่อศึกษาเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของคนเจนเนอเรชั่นวาย ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา นอกจากนี้ จากอ่านงานทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยงานส่วนใหญ่ ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกอาชีพจะมีการเลือกใช้วิธีการวิจัยในรูปแบบเชิงปริมาณ ดังนั้นการวิจัยเชิงคุณภาพจึงเป็นตัวเลือกที่ดีที่สุดในการศึกษาเพื่อเจาะลึกในเหตุผลของการเลือกอาชีพช่างตัดผม มีอาชีพ ซึ่งการวิเคราะห์ในรูปแบบเชิงคุณภาพได้ดี นักวิจัยต้องเข้าไปอยู่ในสนาม และสังเกตสิ่งที่ศึกษาอย่างเป็นธรรมชาติ ไม่มีการจัดกระทำใหม่เพื่อศึกษา ซึ่งเหมาะสมกับผู้วิจัย เนื่องจากผู้วิจัยได้ปฏิบัติงานอยู่ในงานเกี่ยวกับธุรกิจตัดผมนี้มาเป็นระยะเวลาหลายปี และได้คลุกคลีอยู่กับกลุ่มที่ประกอบอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540) ได้กล่าวว่า การวิจัยเชิงคุณภาพข้อมูลส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเชิงคุณลักษณะ ไม่สามารถจัดกระทำในรูปแบบปริมาณได้ การเก็บข้อมูลจึงกระทำได้หลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ และการจดบันทึก ซึ่งเหมาะสมกับงานวิจัยชิ้นนี้ เนื่องจากเป็นการมุ่งเน้นหาคำตอบในเชิงลึกถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้รูปแบบของการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) มาใช้ในเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากงานวิจัยชิ้นนี้

เบญจจา ยอดดำเนิน (2552) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เป็นแนวทางในการซักถามพูดคุยกันระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ โดยใช้คำถามแบบกึ่งโครงสร้างกำหนดคำถามออกเป็นประเด็นให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับเรื่องที่จะทำการศึกษา ถามเพื่อให้อธิบายบอกเหตุผล การสัมภาษณ์แบบนี้ใช้ได้ดีกับการศึกษาในเรื่องของพฤติกรรมของบุคคล เจตคติ ความต้องการ ความเชื่อ ค่านิยม บุคลิกภาพในลักษณะต่างๆ

กรแก้ว จันทภาษา (2552) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เป็นการพูดคุยกันระหว่างผู้สัมภาษณ์กับผู้ถูกสัมภาษณ์ เป็นการถามแบบเจาะลึก เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์นั้นได้ แสดง

ความคิดเห็น และตอบคำถามอย่างละเอียด การสัมภาษณ์เชิงลึก เหมาะแก่การทำวิจัยในด้าน พฤติกรรม เจตคติ ค่านิยม และบุคลิกภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยจะต้องทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆ โดยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ใช้วิธีการศึกษาข้อมูลที่มีการบันทึกไว้แล้ว (Unobtrusive Research) โดยการศึกษา ค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา วิทยานิพนธ์บทความที่เกี่ยวข้องกับงานงานวิจัย แล้วรวบรวมข้อมูลเอกสาร เหล่านั้น เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและสร้างคำถามแบบสัมภาษณ์เชิงลึก
2. ออกแบบคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้วิจัยต้องรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยอาศัยวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการศึกษา แล้วกำหนดประเด็นต่างๆขึ้นมาเป็นคำถามในแต่ละ หัวข้อ อาจจะมีคำถามย่อยในแต่ละหัวข้อ เพื่อให้ได้ประเด็นที่ครบถ้วนสมบูรณ์และมีการตั้งแนว คำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อให้ไม่หลงประเด็น
3. เมื่อได้แนวคำถามแบบเชิงลึกแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือวิจัย ให้มีความสมบูรณ์ก่อนการนำไปใช้จริง เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตการวิจัย ในครั้งนี้ รวมทั้งนำแนวคำถามไปลองสัมภาษณ์กลุ่มที่เป็นช่างตัดผม จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ความเข้าใจในแบบคำถามการสัมภาษณ์
4. ลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก ก่อนเริ่มการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้แสดงถึงวัตถุประสงค์ ของการสัมภาษณ์และขออนุญาตในการจัดบันทึกและบันทึกเสียงระหว่างการให้สัมภาษณ์
5. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเทป เพื่อเรียบเรียงลงรหัสข้อมูลในการหา คำตอบให้แก่งานวิจัย ใช้การวิเคราะห์แบบวาทกรรม (Discourse Analysis)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างรูปแบบคำถามและหาคุณภาพของแบบคำถามตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจากตำรา ข้อเขียน บทความ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดที่จะศึกษางานวิจัยขั้นนี้
2. นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาของรูปแบบคำถามโดยอาศัย ปัญหา และวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วกำหนดเป็นประเด็นต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ ศึกษาแล้วนำมาสร้างเครื่องมือ
3. จัดรูปแบบคำถามตามทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติที่ได้ศึกษามา

4. เมื่อได้แนวทางคำถามแบบเชิงลึก ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษา หรือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เพื่อปรับปรุง แก้ไขคำถามเพิ่มเติม และตัดออกตาม ความเหมาะสม

5. ทำการทดสอบคำถามโดยการนำไปสัมภาษณ์กับกลุ่มช่างตัดผม 3 คน หากคำตอบ ที่ได้มาสามารถตอบตรงคำถามไม่หลุดประเด็น ก็สามารถนำไปใช้ในการสัมภาษณ์จริง

6. สร้างแบบคำถามฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้ในการสัมภาษณ์จริง

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์มี ดังนี้

ตัวอย่างคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ แบบเจาะลึก (In-Depth Interview)

A: คำถามประวัติเบื้องต้นของช่างตัดผมมีอาชีพ

อยากให้คุณแนะนำตัวแบบคร่าวๆ เช่น อายุเท่าไร เข้าสู่วงการตัดผมมากี่ปีแล้ว จบ จากสถาบันไหน

1. **คำถามวิจัย อะไรคือเหตุผลการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของ กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา**

B: ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการเลือกอาชีพ

1. บุคลิกภาพ

- คุณมีความเข้าใจอย่างไรกับคำว่าบุคลิกภาพ
- คุณคิดว่าตนเองมีบุคลิกภาพเป็นอย่างไร
- คุณคิดว่าบุคลิกภาพแบบใดที่ช่างตัดผมต้องควรมีในการประกอบอาชีพเป็น อย่งไร
- คุณมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างเกี่ยวกับการทำงานที่ตรงกับตัวตนที่เราเป็นจะ ส่งผลต่อความสำเร็จในงาน

2. ความชอบ

- คุณใช้เวลาในการฝึกทักษะงานตัดผมต่างๆ นานเพียงใด
- คุณมีความคิดเห็นเกี่ยวกับงานศิลปะกับงานตัดผมอย่างไร
- คุณคิดว่าทักษะที่ต้องมีในเพื่อใช้งานในบริการตัดผมมีอะไรบ้าง
- คุณมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการได้ทำงานที่ชอบและถนัดอย่างไรบ้าง

3. งานที่มีความอิสระและท้าทาย

- คุณรู้สึกอย่างไรบ้างในการทำงานวันแรกของการเข้าสู่อาชีพตัดผม
- คุณให้คำจำกัดความของงานอิสระอย่างไร
- อาชีพตัดผมได้ทำให้คุณออกจากกรอบของงานอิสระอย่างไร

- คุณรู้สึกอย่างไรเวลาที่เรากำลังเจองานบริการตัดผมที่หน้าห้อง ทั้งจากตัวลูกค้า และดีไซน์ความง่ายของทรง

- คุณลองยกตัวอย่างกรณีที่ยากที่สุดที่เคยเจอในระหว่างการทำงาน มีวิธีการรับมืออย่างไร

4. ค่านิยม

- คุณมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับอาชีพตัดผมในยุคปัจจุบัน

- คุณรู้สึกอย่างไรบ้างที่ได้เลือกประกอบอาชีพตัดผม

- คุณมีความพึงพอใจต่องานที่ทำมาน้อยเพียงใดคะแนน 1 ถึง 10 ได้เท่าใด เพราะอะไร

- คุณมีมุมมองต่อการปรับตัวในการทำงานร่วมกับคนต่างวัย อย่างไรบ้าง

5. ความก้าวหน้าของอาชีพ

- คุณมีหน้าที่หลักในการทำงานเป็นอย่างไรบ้าง
- คุณได้มีเป้าหมายหรือวางแผนเกี่ยวกับการทำงานในอนาคตอย่างไร
- คุณคิดว่างานที่ทำอยู่ สามารถที่จะก้าวหน้าหรือเติบโตไปกว่านี้หรือไม่ อย่างไร
- คุณคิดว่างานที่ทำอยู่มีความมั่นคงระดับใด 1 ถึง 10 ได้เท่าใด เพราะอะไร
- คุณให้ความสำคัญต่อความก้าวหน้าของอาชีพหรือไม่อย่างไร

จากที่กล่าวมาข้างต้น ในด้านบุคลิกภาพ ทักษะ ความท้าทายของงาน ค่านิยมที่มีต่อ งาน และความก้าวหน้า สิ่งที่คุณให้ลำดับความสำคัญมากสุดในการเลือกที่จะประกอบอาชีพตัดผม และสิ่งใดที่ไม่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพ เพราะเหตุใด

C: ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการเลือกอาชีพ

1. ค่าตอบแทน

- คุณได้รับรายได้เพียงพอต่อการใช้จ่ายหรือไม่อย่างไร
- รายได้จากการขายสินค้าเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ตกแต่งผมเป็นอย่างไรบ้าง
- มีการแบ่งรายได้บ้าง
- ฐานการเลื่อนขั้นรายได้ มีเกณฑ์อย่างไร
- คิดว่าค่ารายได้มีความสำคัญอย่างไร

2. การได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่น

- คุณตัดสินใจเข้าสู่อาชีพนี้ ได้รับคำแนะนำมาจากใคร อย่างไรบ้าง
- บุคคลที่แนะนำมานั้นเขาเป็นบุคคลที่มีความถนัดในด้านใดมีความเกี่ยวข้องกับอาชีพตัดผมหรือไม่อย่างไร
- คิดว่าการที่คนแนะนำมีผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือไม่อย่างไร

4. สภาพเศรษฐกิจ

- คุณคิดเห็นอย่างไรบ้างเกี่ยวกับเศรษฐกิจส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพ
- คุณคิดเห็นว่าอาชีพตัดผมได้รับผลกระทบอย่างไรบ้างจากเศรษฐกิจทั้งขาขึ้น

และขาลง

- คุณได้มีการเตรียมความพร้อมรับมือต่อผลกระทบจากเศรษฐกิจอย่างไร
- คุณคิดว่าสภาพด้านเศรษฐกิจปัจจุบันมีผลกระทบอย่างไรบ้างในการทำงาน
- คุณมีวิธีการอย่างไรในการสร้างจุดแข็งใด ท่ามกลางจำนวนคู่แข่งหน้าใหม่ที่

เข้าเข้าสู่อาชีพนี้

- จากที่กล่าวมาข้างต้น ในด้าน ค่าตอบแทน ลักษณะงาน การได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่น และเศรษฐกิจ สิ่งใดที่คุณให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพตัดผม และสิ่งใดที่คิดว่าไม่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพ เพราะเหตุใด

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการเข้าถึงข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิจัยข้อมูลที่มีการบันทึกไว้แล้ว และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยภาคสนาม

1. การวิจัยข้อมูลที่มีการบันทึกไว้แล้ว (Unobtrusive Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลด้านวิชาการจากแหล่งข้อมูล และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น เอกสารทางวิชาการ ตำรา สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งสื่อจากอิเล็กทรอนิกส์ตลอดจนการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

2. การวิจัยภาคสนาม (Field Research) ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างโดยเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะลึกรายบุคคล (In-Depth Interview) ซึ่งจะทำให้การสัมภาษณ์ช่างตัดผม เป็นการหาคำตอบให้กับคำถามวิจัย คือ อะไรคือเหตุผลของการเลือกประกอบอาชีพช่างอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ โดยการนำเอาคำตอบที่ได้มาวิเคราะห์เป็นแก่นเรื่อง (Theme) และการสร้างความคิดรวบยอด (Concept) โดยในการวิจัยภาคสนามนั้น มีกระบวนการดังต่อไปนี้

2.1 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการแบบเจาะจง และคัดเลือกต่อไปด้วยการบอกต่อ โดยกลุ่มตัวอย่าง ครั้งนี้เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ ที่เป็นช่างตัดผมของสถานประกอบการของตนเอง หรือตามสถานประกอบการทั่วไป ผู้ที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2521 – 2538 ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีการการศึกษาขั้นต่ำจบระดับปริญญาตรี รวมถึงมีรายได้ตั้งแต่ 30,000 บาทขึ้นไป เป็นจำนวน 10 ท่าน

2.2 การดำเนินการขอสัมภาษณ์

เริ่มจากติดต่อเพื่อร่วมงานที่จะสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์ มีการรู้จักกลุ่มตัวอย่างบางส่วน จึงสามารถง่ายในการติดต่อ แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับข้อหัวในการทำวิจัย พอประมาณ เพื่อทำความเข้าใจ แจ้งเวลาการใช้ในการสัมภาษณ์ประมาณ 45 นาที เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ ได้หาวันเวลาที่สะดวกในการให้สัมภาษณ์ ก่อนทำการนัดการสัมภาษณ์

2.3 ดำเนินการรวบรวมข้อมูล

2.3.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้วิจัยใช้แนวคำถาม หลักที่สร้างไว้และใช้คำถามย่อยเจาะข้อมูลที่ยังไม่ละเอียดชัดเจน (Probe) โดยใช้การพูดคุยและกระตุ้น ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความต้องการที่อยากสนทนาให้ข้อมูล โดยใช้ทักษะการสื่อสารมาใช้ในการทำการสัมภาษณ์ เพื่อสร้างการสนทนาที่มีคุณภาพและได้คำตอบเพื่อตอบคำถามวิจัยครั้งนี้ โดยการกระตุ้นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ ได้ให้ข้อมูลที่ซ่อนเร้นที่อยู่ในรูปของความเชื่อ ความคิด และการปฏิบัติถ่ายทอดมายังทำทาง เป็นต้น มีการบันทึกข้อมูลขณะทำการสัมภาษณ์ หลังจบการสัมภาษณ์ก็สอบถามหากกลุ่มตัวอย่างที่ผู้ถูกสัมภาษณ์ ได้บอกต่อ

2.3.2 เมื่อสัมภาษณ์เสร็จมีการจดบันทึกประเด็นสำคัญ พร้อมสิ่งที่สังเกต ได้ขณะสัมภาษณ์ใน เช่น น้ำเสียง ทำทาง อารมณ์ เป็นต้น

2.3.3 จำนวนการสัมภาษณ์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความอิ่มตัวของข้อมูล (Saturation of Data) โดยไม่มีข้อมูลใหม่ๆเกิดขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

2.3.4 ถอดเทปการสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ เพื่อศึกษาว่าข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มีครบถ้วน หากขาดตกบกพร่อง จะได้ทำการสัมภาษณ์เพิ่มเติม ให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ในการทำวิจัย

2.3.5 นำข้อมูลที่ได้นำมาทำการวิเคราะห์ในเชิงวาทกรรม (Discourse Analysis)

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยได้ทำการถอดเทปบันทึกการสนทนาของผู้ให้สัมภาษณ์ครบทุกคนแล้ว ผู้วิจัยจะนำมาทำการถอดเทป และทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้นำมาสนใจเนื้อหาสาระอย่างดี หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นตอนการให้รหัสข้อมูล (Coding) ซึ่งเป็นการเลือกหน่วยที่มีความหมายตรงกับประเด็นมากที่สุด เพื่อที่จะนำมาวิเคราะห์แทนชื่อ ส่งผลให้ข้อมูลขนาดใหญ่และจำนวนมากในตอนแรกมีขนาดเล็กลง และสั้นจนเป็นเพียงรายการรหัสจำนวนหนึ่ง (วนิทร สุภาพ, 2556) แล้วนำมาจัดหมวดหมู่แยกออกเป็นแต่ละประเด็น (Theme) ทำให้มีความสะดวกในการนำข้อมูลไปวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการหาข้อมูลอย่างเป็นระบบมีเหตุผล และอิงกรอบแนวคิดทฤษฎี ทำให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ

โดยใช้แนวทางการวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse Analysis) หมายถึง การพยายามศึกษา และ สืบค้นถึงกระบวนการ ขั้นตอน ลำดับเหตุการณ์และรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆในการสร้างเอกลักษณ์ และความหมายให้กับสรรพสิ่งที่ห่อหุ้มเราอยู่ในสังคมในรูปแบบของวาทกรรม และภาคปฏิบัติของวาทกรรม ว่าด้วยเรื่องนั้นๆ มีความเกี่ยวข้องกับด้านบุคคล ด้านสถาบัน ด้านสถานที่ ด้านเหตุการณ์อะไรบ้าง และด้านผลกระทบที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ การปิดกั้นของวาทกรรมเป็นอย่างไร (วิโรจน์ อรุณมานะกุล, 2553) จะเป็นการศึกษาโดยการวิเคราะห์รูปแบบการใช้ภาษาว่าใครเป็นผู้ใช้ ใช้อย่างไร ทำไม และ เมื่อไร ซึ่งถือเป็นลักษณะของหน้าที่หรือเหตุการณ์การสื่อสาร

จึงได้สรุปเป็นแนวคิดสำคัญของ “Discourse”

1. การใช้ภาษา
2. ความเชื่อต่างๆที่ส่งผ่านการสื่อสาร
3. ปฏิสัมพันธ์ในสถานการณ์ทางสังคม

หลังจากที่รวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มารวบรวม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบเชิงวาทกรรม (Discourse Analysis) มาใช้ในเป็นเครื่องมือช่วยเหลือในการสร้างความเข้าใจจากให้สัมภาษณ์ เนื่องจากสามารถใช้ได้ดีและเหมาะสมกับงานวิจัยครั้งนี้ เพราะ ภาษาที่ใช้เป็นภาษาที่ใช้จริงทั้งภาษาพูด และภาษาเขียนในบริบทสถานการณ์จริง ซึ่งมีความหมายสมบูรณ์ ในตัวเอง มีเจตนา หรือจุดมุ่งหมายในการใช้ภาษาของผู้ใช้ และการรับรู้ของผู้รับกำกับด้วย

ตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลแบบ Discourse Analysis

“ขอบแต่งตัวอาชีพนี้มันทำให้ได้แต่งตัวที่ดูดีทุกวัน จะแต่งแบบไหนก็ได้ที่ อยากจะ แต่งเลยรู้สึกว่าการอาชีพนี้มันตรงกับความต้องการของเรา”

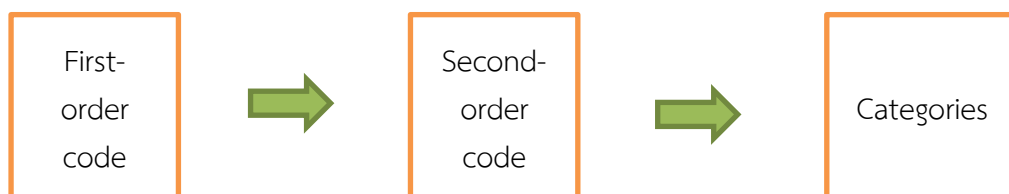
“ขอบแต่งตัวในสิ่งที่เราอยากจะทำ แค่นี้มันขอบแต่งตัว อยากจะแต่งหน้า ทำผม ได้หมดลองทาปากแดงไปทำงานราชการดี แม่เจ้าโดนหัวหน้ากองดูแลนอนทั้งที่จริงเราแค่อยากสวย ไม่ได้เกี่ยวกับงาน มันเหมือนปิดกั้นพอมาทาอาชีพนี้รู้เลย โลกทั้งใบเป็นของฉันจะร้องรำทำเพลง ใส่ชุดไหนใสไม่ต้องแคร์ใคร”

“ก็ตอนแรกจบ ป ตรี ได้พูดกับตัวเองไว้เลยว่าจะไม่ทำงานที่ต้องใส่ยูนิฟอร์มเด็ดขาด รู้สึกไม่ชอบ ต้องแต่งอะไรเดิม ผูกไท ไม่ไหว อยากแต่งแบบที่เปลี่ยน ยืดหยุ่นได้ตามใจชอบ ก็เลยดู อาชีพที่ไม่ต้องใส่ยูนิฟอร์ม”

“พี่เคยทำงานประจำที่รู้สึกเบื่อบูนิฟอร์ม อยากแต่งในสไลด์เรา มีพี่ชั้นสมัยคลับ เป็นไอดอลเขาเป็นเหมือนทางนำอะ ตอนนั้นรู้สึกห่วยอาชีพนี้มันแต่งตัวได้หลายแบบ โดยส่วนตัวเป็นคนชอบแต่งตัวมากชอบอะไรที่ไม่เหมือนใครชอบใส่เสื้อผ้าแนว hip-hop อาชีพนี้นอกจากทำให้พี่ได้เงิน มันยังสร้างสุขเล็กจากความชอบของพี่อีกด้วย”

การวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse Analysis) ข้างต้นพบว่า มีวาทกรรมตกอยู่ในประเด็นของบุคลิกภาพภายนอก ในด้านการแต่งกาย เป็นเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ เช่น

“ชอบแต่งตัวอาชีพนี้มันทำให้ได้แต่งตัวที่ดูดีทุกวัน”, “ใส่ชุดไหนใส่ไม่ต้องแคร์ใคร”, “อยากแต่งแบบที่เปลี่ยน ยืดหยุ่นได้ตามใจชอบ ก็เลยดูอาชีพที่ไม่ต้องใช้ยูนิฟอร์ม”, “อยากแต่งในสไลด์เรา”

ภาพที่ 3.1 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้รหัส (Coding) และจัดหมวดหมู่

ตารางที่ 3.1 ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล

First-order code	Second-order code	Categories
“ชอบแต่งตัวอาชีพนี้นั้นทำให้ได้แต่งตัวที่ดูดีทุกวัน จะแต่งแบบไหนก็ได้ที่ อยากจะแต่งเลยรู้สึกที่อาชีพนี้นั้นตรงกับความต้องการของเรา”		
“ชอบแต่งตัวในสิ่งที่เราอยากจะทำ แคใจมันชอบแต่งตัว อยากจะแต่งหน้า ทำผม ได้หมดลองทาปากแดงไปทำงาน ราชการดี แม่เจ้าโดนหัวหน้ากองดูแลนอนทั้งที่จริงเราแค่อยากสวยไม่ได้เกี่ยวกับงาน มันเหมือนปิดกั้นพอมาทำอาชีพนี้อย่างไรเลย โลกทั้งใบเป็นของฉันจะร้องรำทำเพลง ใส่ชุดไหนใสไม่ต้องแคร์ใคร”	การแต่งกายเป็นหนึ่งในเหตุผลของการเข้ามาประกอบอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ เนื่องจากอาชีพนี้นี้มีข้อจำกัดด้านการแต่งกาย สามารถแต่งตาม	ด้านบุคลิกภาพภายนอก
“ก็ตอนแรกจบป ตรี ได้พูดกับตัวเองไว้เลยว่าจะไม่ทำงานที่ต้องใส่ยูนิฟอร์มเด็ดขาดรู้สึกไม่ชอบ ต้องแต่งอะไรเดิม ผูกไท ไม่ไหว อยากแต่งแบบที่เปลี่ยน ยืดหยุ่นได้ตามใจชอบ ก็เลยดูอาชีพที่ไม่ต้องใส่ยูนิฟอร์ม ”	ความชอบซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย	
“พี่เคยทำงานประจำรู้สึกเบื่อยูนิฟอร์ม อยากแต่งในสไตล์เรา มีพี่ชั้นสมัยคลับเป็นไอดอลเขาเป็นเหมือนทางนำอะ ตอนนั้นรู้สึกห่วยอาชีพนี้นั้นแต่งตัวได้หลายแบบ โดยส่วนตัวเป็นคนชอบแต่งตัวมากชอบอะไรที่ไม่เหมือนใคร ชอบใส่เสื้อผ้าแนว hip-hop อาชีพนี้นอกจากทำให้พี่ได้เงิน มันยังสร้างสุขเล็กจากความชอบของพี่อีกด้วย”		

3.6 ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ความเชื่อถือได้ของข้อมูลได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การที่นักวิจัยคนอื่นๆ สามารถตรวจสอบซ้ำได้ (Replicable) ในเรื่องของการเก็บข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล หรือการตีความ โดยผลที่ออกมาตรงกันหรือใกล้เคียงกัน (กัลยา วาณิชยบัญชา, 2540) การทดสอบความน่าเชื่อถือได้ของงานวิจัยเชิงคุณภาพทำได้โดย การดูคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์มีความสอดคล้องกับสภาพเป็นจริงของบุคคล องค์กร รวมถึงสภาพแวดล้อมในช่วงที่ทำการศึกษา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเดิมที่มีหรือไม่ และสอดคล้องกับข้อสังเกตของนักวิจัยหรือไม่

ทั้งนี้การออกแบบการวิจัยได้ถูกออกแบบมาจากงานทบทวนวรรณกรรม แนวคิดทฤษฎี ซึ่งสามารถทำให้มีความน่าเชื่อถือ ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่มีมากไปด้วย ในด้านประสบการณ์ ด้านอายุ และด้านเพศที่หลากหลาย ถือเป็นหัวใจสำคัญทำให้ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือ (อรุณี อ่อนสวัสดิ์, 2551) รวมถึงคำถามที่ผู้วิจัยได้ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ก็มาจากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิดทฤษฎี ศึกษาจากคำถามในแบบสอบถามของงานวิจัยเชิงปริมาณในหัวข้อลักษณะใกล้เคียงกัน และปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา

นอกจากนี้การทดสอบความน่าเชื่อถือโดยผู้วิจัยนำผลการสัมภาษณ์ที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยทำการเรียบเรียงบทสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และทำการ Coding ข้อมูลเหล่านั้น เพื่อหาประเด็น (Theme) อีกทั้งการวิเคราะห์ต่างๆ ได้ผ่านคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและปรับแก้ตามความเหมาะสม เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือได้ของการวิจัยเชิงคุณภาพ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา เรื่อง เหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย กรณีศึกษาช่างตัดผมมีอาชีพ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นการศึกษาในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) จากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเจนเนอเรชั่นวายที่ประกอบอาชีพเป็นช่างตัดผมมีอาชีพ ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัด สงขลา โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาผ่านกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มานำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็นประเด็นต่างๆ เพื่อตอบคำถามวิจัยหัวข้อ

“อะไรคือเหตุผลการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา”

ผลวิจัยพบว่า เหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ ของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ หนึ่งเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน ซึ่งได้แก่ (1) บุคลิกภาพ (2) ความชอบ (3) ลักษณะงาน (4) ค่านิยม (5) ความก้าวหน้าของอาชีพ และสองเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก ซึ่งได้แก่ (1) ค่าตอบแทน และ(2) การได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่น

4.1 เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน

เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายในถือว่าเป็นอีกหนึ่งด้านที่เกิดจากความเป็นตัวตนจากภายในส่วนบุคคลสู่การนำมาซึ่งการตัดสินใจเลือกอาชีพ ซึ่งอาชีพตัดผมชายมีอาชีพเป็นหนึ่งในอาชีพที่บุคคลมีการเลือกอาชีพโดยมีเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน

4.1.1 ด้านบุคลิกภาพ

การเลือกอาชีพ ให้เหมาะสมกับตัวเองโดยเน้นเรื่องบุคลิกภาพ บุคคลแต่ละบุคคลย่อมมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน จนนำมาสู่กระบวนการนำบุคลิกภาพของตนมาเป็นข้อมูลในการพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคล จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่าด้านบุคลิกภาพ ถือได้ว่าเป็นเหตุผลหนึ่งในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย โดยผู้ให้สัมภาษณ์มีการกล่าวถึงในระดับมาก (10/10) ซึ่งในด้านของผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบุคลิกภาพ

ได้มีข้อจำกัด (Limitation) เนื่องจากผู้วิจัยไม่ได้ใช้เครื่องมือแบบสอบถามตามมาตรฐานของการใช้วัดด้านบุคลิกภาพ เป็นเพียงการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ผลแบบวิธีการรายงานด้วยตัวผู้ให้ข้อมูลเอง (Self-Report) เท่านั้น

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากปัจจัยภายใน ด้านบุคลิกภาพ ที่เป็นเหตุผลในการเลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	ข้อมูลเพิ่มเติม
บุคลิกภาพภายนอก	การแต่งกาย	<p>“ชอบแต่งตัว อาชีพนี้นั้นทำให้ได้แต่งตัวที่ดูดีทุกวัน” (P1)</p> <p>“ชอบแต่งตัวในสิ่งที่เราอยากจะทำแค่ ใจมันชอบแต่งตัว” (P6)</p> <p>“เบื่อบุคลิกภาพ บริษัทอยากแต่งสไตล์เรา” (P4)</p> <p>“พูดกับตัวเองไว้เลยว่าจะไม่ทำงานที่ต้องใส่ ยูนิฟอร์ม” (P7)</p>
บุคลิกภาพภายใน	การพูดคุย	<p>“ได้พบปะผู้คน ได้พูดคุยมันไม่เบื่อ” (P7)</p> <p>“เป็นคนพูดน้ำไหลไฟดับ” (P3)</p> <p>“เพื่อนบอกเป็นคน พูดเยอะ” (P4)</p>
	ความคิดสร้างสรรค์	<p>“ชอบที่จะหา ไอเดียใหม่ๆ” (P5)</p> <p>“มันทำให้เราได้ทำ สิ่งใหม่อยู่ตลอด” (P7)</p> <p>“ได้ออกแบบงาน ในสไตล์ที่เราชอบและแตกต่าง” (P10)</p>

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก พบว่า ปัจจัยภายในด้านบุคลิกภาพนั้นเป็นเหตุผลหนึ่งในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย โดยแบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพภายนอก และบุคลิกภาพภายใน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านบุคลิกภาพภายนอก

● การแต่งกาย

พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ มาจากพื้นฐานด้านการแต่งกายที่มีความชอบส่วนตัวรวมทั้งสร้างรูปแบบการแต่งในแบบที่แตกต่างตามความชอบ ดังตัวอย่าง P1 ได้กล่าวไว้ ดังนี้

“ชอบแต่งตัวอาชีพนี้มันทำให้ได้แต่งตัวที่ดูดีทุกวัน จะแต่งแบบไหนก็ได้ที่อยากจะแต่งเลยรู้สึกว่าการอาชีพนี้มันตรงกับความต้องการของเรา” (P1)

ซึ่งมีความสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์ (P6) ที่ได้กล่าวว่า

“ชอบแต่งตัวในสิ่งที่เราอยากจะทำ แค่นี้มันชอบแต่งตัว อยากจะแต่งหน้าทำผม ได้หมดลองทาปากแดงไปทำงานราชการดี แม่เจ้าโดนหัวหน้ากองดูแลนอนทั้งที่จริงเราแค่อยากสวยไม่ได้เกี่ยวกับงาน มันเหมือนปิดกั้นพอมานำอาชีพนี้รู้เลย โลกทั้งใบเป็นของฉันจะร้องรำทำเพลง ใส่ชุดไหนใส่อะไรไม่ต้องแคร์ใคร” (P6)

โดยผู้ให้สัมภาษณ์บางรายได้ให้ข้อมูลในด้านการแต่งกาย ว่าไม่ชอบการแต่งกายโดยใช้ชุดยูนิฟอร์ม จึงเกิดการมองหาอาชีพที่ไม่ต้องมีการใส่ชุดยูนิฟอร์ม ดังตัวอย่าง P1 ได้กล่าวไว้ ดังนี้

“ก็ตอนแรกจบปตรี ได้พูดกับตัวเองไว้เลยว่าจะไม่ทำงานที่ต้องใส่ ยูนิฟอร์ม เด็ดขาดรู้สึกไม่ชอบ ต้องแต่งอะไรเดิม ผูกไท ไม่ไหว อยากแต่งแบบที่เปลี่ยนยืดหยุ่นได้ตามใจชอบ ก็เลยดูอาชีพที่ไม่ต้องใส่ยูนิฟอร์ม” (P7)

ซึ่งมีความสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์ (P4) ที่ได้กล่าวว่า

“พี่เคยทำงานประจำพี่รู้สึกเบื่ออยู่นิฟอร์ม อยากแต่งในสไตล์เรา มีพี่ชั้นสมาย คลับเป็นไอดอลเขาเป็นเหมือนทางนำอะ ตอนนั้นรู้สึกหัยอาชีพนี่มันแต่งตัว ได้หลายแบบ โดยส่วนตัวเป็นคนชอบแต่งตัวมากชอบอะไรที่ไม่เหมือนใคร ชอบใส่เสื้อผ้าแนวhip-hop อาชีพนี้นอกจากทำให้พี่ได้เงิน มันยังสร้างสุข เล็กจากความชอบของพี่อีกด้วย” (P4)

● การพูดคุย

พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมเมื่ออาชีพ มาจากลักษณะตัวตนของตนเอง มีลักษณะเป็นคนชอบพูดคุยกับผู้คน ดังตัวอย่าง (P3) ได้กล่าวไว้ดังนี้

“เป็นคนพูดน้ำไหลไฟดับ ยิ่งถ้าเรื่องโดนใจพูดได้ไม่จบ การมาทำอาชีพนี้ เราได้เจอคนตั่งเยอะ ได้มีการคุยเรื่องที่แปลกใหม่ เดี่ยวเรื่อง เดี่ยวเรื่องนี้ เรื่องนั้นหนุกดี” (P3)

ซึ่งมีความสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์ (P4) และ (P7) ที่ได้กล่าวว่า

“สมัยเรียนเพื่อนบอกเป็นคนพูดเยอะ เวลามีนงานฟรีเซาก็ได้ทำหน้าที่นั้น ตลอด ก็ทำได้คีนะ พอได้มาทำอาชีพตัดผมมันก็ต้องใช้การเจรจาพูดคุยกับลูกค้ารู้สึกเป็นตัวเอง ไม่เบื่อเวลาตัดผมพลาญคุดพลาญ” (P4)

“อาชีพตัดผมมันได้ปะปะผู้คนได้พูดคุยมันไม่เบื่อ บางที่คุยเรื่องหนัง คุยเรื่องเที่ยว บางที่คุยไปคุยมาก็จากลูกค้าก็มาสนิทเป็นเพื่อนกันไปเลย ผมว่าอาชีพนี้มันมีเสน่ห์” (P7)

ด้านบุคลิกภาพภายใน

● ความคิดสร้างสรรค์

พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมเมื่ออาชีพ มาจากการได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากงานตัดผมเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ ซึ่งเป็นงานที่สามารถใส่ไอเดีย ความคิดสร้างสรรค์ที่มีลงไปในงาน ดังตัวอย่าง (P5) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

“ชอบที่จะหาไอเดียใหม่ๆ พอได้รู้จักอาชีพนี้มันทำให้รู้สึกว่าเป็นทรงผมมัน ต้องมีการใส่อีเดียลงไปในงานเพื่อให้งานดูสวยงาม พอเราได้มาทำจริงรู้สึก ได้ว่าเราได้สร้างไอเดียผ่านทรงผม ใส่ในความเป็นเรา” (P5)

ซึ่งมีความสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์ (P7) และ (P10) ที่ได้กล่าวว่า

“มันทำให้เราได้ทำสิ่งใหม่อยู่ตลอด การตัดผมวันๆ เราต้องเจอหัวที่แบบจะ ไม่เหมือนกัน แบบน หุย สารพัด เราก็ต้องใช้ความคิดออกแบบให้ผมเขา เท่ากัน หรือออกมาตามแบบที่เขาต้องการให้ได้ ซึ่งเราเองเป็นคนชอบอะไร ใหม่ มันทำให้เลือกอาชีพนี้” (P7)

“บางงานจะมีรูปแบบการทำงานที่ตายตัว จะคิดนอกกรอบไม่ได้ แต่อาชีพ ตัดผมเราสามารถได้ออกแบบงานในสไตล์ที่เราชอบและแตกต่าง”(P10)

กล่าวสรุปได้ว่า ผลวิจัยที่มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ในการศึกษาถึงเหตุผล ในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย พบว่ามีเหตุผลมาจากปัจจัยภายใน ที่ เกี่ยวข้องกับด้านบุคลิกภาพ ซึ่งได้แก่ บุคลิกภาพภายนอก ประกอบด้วย (1) การแต่งกาย (2) การพูดคุย และ บุคลิกภาพภายใน ประกอบด้วย (1) การมีความคิดสร้างสรรค์นั้น เป็นเหตุผลที่กลุ่มคนเจนเนอเรชั่น วายได้เลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ

4.1.2 ด้านความชอบ

ความชอบอาจจะเป็นสิ่งที่เรานัดหรือไม่นัดก็ได้หากเราได้พัฒนาความชอบ จนเกิดเป็นทักษะเมื่อทำเป็นวินัยเราก็จะมีความเชี่ยวชาญในด้านนั้นๆซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ โดยที่บุคคล ได้รับความฝึกอบรม หรือมีประสบการณ์ในงาน จนนำมาสู่กระบวนการนำความชอบมาพัฒนาถึงการตัดสินใจ เลือกอาชีพของบุคคล จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่าด้านความชอบ ถือได้ว่าเป็นเหตุผลหนึ่ง ในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย โดยผู้ให้สัมภาษณ์มีการกล่าวถึง ในระดับมาก (10/10)

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากปัจจัยภายใน ด้านความชอบ ที่เป็นเหตุผลในการเลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	ข้อมูลเพิ่มเติม
ความชอบ	ชอบศิลปะ	“ใช้ความชอบในศิลปะมา ใส่ใจงานตัดผม” (P1) “มีพื้นฐานด้านศิลปะมาก่อน เลยมาฝึกฝนเรื่องการแกะลาย” (P9)
	ชอบดนตรี	“ดนตรีกับผมมันเชื่อมโยงกัน ถ้าพี่ต้องกินข้าวพี่ก็ต้องกินของที่พี่ชอบงานก็เหมือนกันทำงาน” (P3) “เป็นครูสอนดนตรีมาก่อน เกี่ยวกับดนตรีบำบัดการตัดผมก็เหมือนดนตรีได้พาคนไปทั่วโลก” (P10)
	ชอบตัดผม	“ชอบตัดผมตัวเอง เห็นกรรไกรก็เอามาตัด ตัดทรงไม่เหมือนเพื่อน” (P4) “เราโชคดี ที่ได้ทำได้สิ่งที่ตัวเองชอบ” (P5) “ชอบตัดผมให้คนอื่นตั้งแต่เด็ก แต่ตอนเด็กไม่ค่อยสนใจเพราะส่วนใหญ่เป็นอาชีพที่หญิงทำ” (P7)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก พบว่า ปัจจัยภายในด้านความชอบนั้น เป็นเหตุผลหนึ่งในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย โดยแบ่งความชอบออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความชอบศิลปะ ความชอบดนตรี และความชอบตัดผม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

● ความชอบศิลปะ

พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ มาจากพื้นฐานด้านความชอบในงานศิลปะ ดังตัวอย่าง P1 ได้กล่าวไว้ ดังนี้

“ส่วนตัวเป็นคนที่ชอบงานด้านศิลปะรู้สึกว่ามันเป็นงานที่ต้องใช้สมาธิในการทำกว่าจะออกมาเป็นชิ้นส่วนต่างๆการทำมือค่อนข้างใช้เวลา แต่มันมีความประณีตในตัวมันเอง เวลาเรามองงานศิลปะเราจะรู้สึกได้ถึงการสื่ออารมณ์ของงานออกมาสู่สายตาคนมอง เลยได้นำความชอบในศิลปะมาใส่ใจงานตัดผม” (P1)

ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ (P5) และ (P9) ที่ได้กล่าวว่า

“การตัดผมเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่แก้ได้แต่ต้องรอ เป็นเดือนกว่าจะแก้ใหม่ อีกรอบหนึ่ง art กับ barbering มันก็เชื่อมโยงกับคำว่า Trust การสร้างความไว้วางใจ ตัดเสร็จทำให้เรารู้สึกได้ใจเขาใจผมมากกว่า” (P5)

“พี่เป็นคนที่ว่ารูปร่างมีพื้นฐานด้านศิลปะมาก่อนเลยมาฝึกฝนเรื่องการแกะลายรู้สึกว่าชอบ จากที่ว่าดไล้กระดาษก็มาวาดใส่หัวคนแทน ถ้าใส่กระดาษผิดพลาดก็ขยำทิ้ง แต่ถ้าหัวคนก็ต้องรอเป็นเดือนกว่าจะแก้ใหม่ได้” (P9)

- **ความชอบดนตรี**

พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ มาจากพื้นฐานด้านความชอบในงานดนตรี มีการทำงานในด้านงานของการดนตรีมาก่อนที่จะก้าวเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ ดังตัวอย่าง (P3) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

“ดนตรีกับตัดผมมันเชื่อมโยงกันถ้าพี่ต้องกินข้าวพี่ก็ต้องกินของที่พี่ชอบงานก็เหมือนกันทำงาน พี่รู้สึกว่าทรงผมใหม่ๆ บางครั้งก็มาจากงานดนตรีงานแฟชั่นต่างๆ รู้สึกว่าการตัดผมกับดนตรีมันจะเข้ากันได้มาก รู้สึกทำสองงานที่รักได้โดยอย่างไม่ทุกข์ไม่เหนื่อยใจ ภายอะเหนื่อยปกติเพราะเราได้รับเล่นดนตรีกลางคืนเป็นพาททาม” (P3)

ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ (P10) ที่ได้กล่าวว่า

“เดิมพี่รับราชการแต่รู้สึกว่ามันไม่ตอบโจทย์เราทั้งหมดเราต้องเจอกับแรงกดดันต่างๆ จากเพื่อนร่วมงานที่แข่งเลื่อนขั้น จากหัวหน้าที่เอาแต่ใช้เพื่อทำผลงานให้ตัวเอง คือ พี่เคยเป็นครูสอนดนตรีมาก่อนเกี่ยวกับดนตรีบำบัด การตัดผมก็เหมือนดนตรีได้พาคนไปทั่วโลกเนื่องจากมันเป็นงานที่เกี่ยวกับการเป็นอยู่การดำรงชีวิตของมนุษย์ พี่พูดจริงๆ นะ มี passion เกี่ยวกับงานผมมาก” (P10)

● ความชอบตัดผม

พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ มาจากพื้นฐานด้านความชอบในงานตัดผม มาตั้งแต่เยาว์วัย เมื่อเติบโตจึงเลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ ดังตัวอย่าง (P4) ได้กล่าวไว้ดังนี้

“ชอบตัดผมตัวเอง เห็นกรรไกรก็เอามาตัด ตัดทรงไม่เหมือนเพื่อนสมัยเรียน เพื่อนมักจะบอกให้ตัดให้ตลอด เราก็จะเป็นเหมือนมือขวาที่คอยช่วยเพื่อน เวลาครูตรวจผม ก็ไถ่กันไปเลย สนุกขณะตอนนั้นเพื่อนมันก็ไม่เคยคิดว่าจะได้ทรงไหนไป ขอแค่ผ่านไม่เข้าฝ่ายปกครองก็พอ” (P4)

ซึ่งสอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ (P5) และ (P7) ได้กล่าวว่า

“เราโชคดีที่ได้ทำได้สิ่งที่ตัวเองชอบ รู้ตัวเร็วว่าไม่ชอบงานออฟฟิศก็ตอนไปฝึกงานที่โรงแรม ก็รู้ทันทีว่า อาชีพที่ชอบจริงๆ คือ การตัดผม ตอน ม ปลายพ่อให้ไปเรียนก็ยังไม่รู้มากหรอก รู้แค่ว่าเป็นงานที่สนุกเฉยๆ พอได้ไปลองไปทดลองงานอื่นรู้เลย เราชอบตัดผมมาตลอด จริงแล้ว” (P5)

“ผมเป็นคนชอบตัดผมให้คนอื่นตั้งแต่เด็ก แต่ตอนเด็กไม่ค่อยสนใจเพราะส่วนใหญ่เป็นอาชีพที่หญิงทำเลยไม่ได้ใส่ใจกับอาชีพนี้ก็เข้าไปเรียนตามระบบปกติ คือเรียนปริญญาตรีเหมือนคนทั่วไป แต่พอระหว่างที่เราจบงานนี้มันกำลังบูม ผู้ชายส่วนใหญ่หันมาทำแนวบาร์เบอร์เยอะขึ้นเราเลยหันมาทำงานในสิ่งที่ชอบ” (P7)

กล่าวสรุปได้ว่า ผลวิจัยที่มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ในการศึกษาถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย พบว่ามีเหตุผลมาจากปัจจัยภายในที่เกี่ยวกับด้านความชอบ ซึ่งได้แก่ (1) ความชอบศิลปะ (2) ความชอบดนตรี (3) ความชอบตัดผม เป็นเหตุผลที่กลุ่มคน เจนเนอเรชั่นวายได้เลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

4.1.3 ด้านลักษณะงาน

ด้านลักษณะงาน ของแต่ละอาชีพย่อมแตกต่างกัน บางคนก็มีความชอบในด้านของงานประจำที่มีลักษณะงาน แบบมีรูปแบบการทำงานที่ชัดเจน มีขึ้นเงินเดือนแบบบันได และสวัสดิการต่างๆ ภายใต้การควบคุมของบริษัทหรือองค์กร (โตช้า เสี่ยงน้อย) หรือมีความชอบในด้านของงานอิสระที่มีลักษณะงานที่ยืดหยุ่น มีรูปแบบการทำงานที่ปรับเปลี่ยนได้ ภายใต้การควบคุมโดยตนเอง (โตเร็ว เสี่ยงมาก) จนนำมาสู่กระบวนการนำลักษณะของงานมาเป็นข้อมูลในการพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคล จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่าด้านลักษณะงาน ถือได้ว่าเป็นเหตุผลหนึ่งในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย โดยผู้ให้สัมภาษณ์มีการกล่าวถึงในระดับมาก (10/10)

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่มาจากปัจจัยภายใน ด้านลักษณะงาน ที่เป็นเหตุผลในการเลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	ข้อมูลเพิ่มเติม
ลักษณะงาน	ความอิสระ	<p>“เป็นตัวเองมากขึ้น ไม่ต้องไปอยู่แบบการใช้ชีวิตRoutine” (P1)</p> <p>“มีความอิสระ เราสามารถจัดสรรงานของเราได้ตามรูปแบบที่ต้องการ” (P4)</p> <p>“genนี้มีนอยากโตไว ก็เลยต้องทำอะไรที่แหกกรอบ มันไม่มีเวลาฝึกแต่เราต้องรับผิดชอบ” (P5)</p> <p>“ไม่มีกฎเยอะ เงินแปลตรงกับความขยันต่างจากหน่วยงานราชการ” (P9)</p>
	ความท้าทาย	<p>“มันเป็นงานที่ทำให้ เรากล้าออกจาก comfort zone เป็นอาชีพที่เราเลือกที่จะทำมัน” (P3)</p> <p>“เป็นงานที่มีความหลากหลาย ที่เราต้องพบเจอลูกค้า” (P6)</p> <p>“โลกเปลี่ยน เราก็ต้องเปลี่ยน” (P5)</p>

ผลการวิจัยที่ได้จากการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก พบว่า ปัจจัยภายในด้านลักษณะงานนั้นเป็นเหตุผลหนึ่งในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย โดยแบ่งลักษณะงาน ออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ความอิสระ และท้าทาย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- **ความอิสระ**

พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพมาจากลักษณะงานที่มีความอิสระ ดังตัวอย่าง (P1) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

“ก่อนมาตัดผมก็ได้ลองไปดูตามร้านต่างๆ ว่าเขาต้องทำอย่างไรอยู่แบบไหนก็พบว่าเออมันคงเหมาะกับเราพอมาทำงานตัดผมจริงๆ มันก็ทำให้เรา เป็นตัวเองมากขึ้นไม่ต้องไปอยู่แบบการใช้ชีวิตRoutine” (P1)

ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ (P4)และ (P9) ได้กล่าวว่า

“ไม่มีกฎเยอะ เงินแปลตรงกับความขยันต่างจากหน่วยงานราชการที่มีข้อบังคับต่างๆ มากมาย กัดดันจากงานจากเพื่อนร่วมงาน คิดต่างก็หาว่าหลงผิด ต้องคล้อยไปหมดหัวหน้าว่าไง เราร่างนั้น แต่อาชีพตัดผม เราสามารถคิด สามารถวางแผนตามที่ตัวเองจะเป็นแต่ก็ต้องมีวินัยนะ” (P9)

“เรามีคนนุถุกรกิจเวลาเราป่วยก็ได้ ผ่านระบบที่เราวางไว้ส่วนเงินได้รับเหมือนเดิมจากลูกค้า มีลูกน้องคอยดูร้านให้ อยากรไปไหนได้ไปรู้สึกว่าเป็นอาชีพที่มีความอิสระเราสามารถจัดสรรงานของเราได้ตามรูปแบบที่ต้องการ” (P4)

ซึ่งยังพบอีกว่าความอิสระของลักษณะงานมีความเชื่อมโยงเป็นความต้องการที่กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายต้องการ ดังตัวอย่างที่ P5 ได้กล่าวว่า

“gen นี้มันอยากโตไว ก็เลยต้องทำอะไรที่แหกกรอบ อาชีพนี้มันไม่มีเวลาฝึกแต่เราต้องรับผิดชอบ ลูกค้าจองคิวมาเราจะอยู่ๆจะหยุดก็ทำไม่ได้หรอก ผมว่ามันแค่เป็นงานที่ต่างจากงานประจำที่เราสามารถเพิ่มขึ้นแล้ว รายได้เราเพิ่มตาม ไม่ใช่ต่อให้ขยันเท่าไรก็ได้เงินเดือนเท่าเดิมเหมือนงานประจำเราเลยเลือกทำอาชีพนี้” (P5)

- **ความท้าทาย**

พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพข้างตัดผมมีอาชีพ มาจากลักษณะงานที่มีความท้าทาย ดังตัวอย่าง (P3) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

“มันเป็นงานที่ทำให้เรากล้าออกจาก comfort zone เป็นอาชีพที่เราเลือกที่จะทำมันเพราะมันดูมีอะไรให้ลองใหม่ๆน่าตื่นเต้นกว้างงานที่ซ้ำๆได้ลองหัวใหม่ ได้ลองทรงใหม่ มันสนุกกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวัยรุ่นส่วนใหญ่จะชอบทำอาชีพที่มีความอิสระทางด้านความคิดและงานนั้นต้องมีความท้าทาย” (P3)

“เป็นงานที่มีความหลากหลายที่เราต้องพบเจอลูกค้า เพราะว่าพี่ทำหลายอย่าง ลักคิว ตัดผม เคมี แต่งหน้า คือ มันเยอะ ความรู้สึกที่ มันหลากหลายด้วยเรื่องงานบริการ ในแต่ละอย่างก็ยังมีแตกต่างจากลูกค้า เราไม่ได้ทำงานจำเจ ไม่ใช่ทุกคนจะเป็นเหมือนกันหมดมันท้าทายสนุกดี พี่เลยเลือกที่จะทำมัน” (P6)

ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ (P5) ได้กล่าวว่า

“อาชีพตัดผมส่วนใหญ่มีความเชื่อมโยงกับแฟชั่นกับเทรนด์ต่างๆ เดียวก็มีทรงใหม่มาทรงเก่าไปโลกเปลี่ยนเราก็ต้องเปลี่ยน เราต้องหาข้อมูลทรงต่างๆตลอดเพื่อตอบสนองลูกค้าเราตลอดจึงรู้สึกว่าการทำอาชีพนี้ได้เจออะไรที่ยากบ้างง่ายบ้างสลับกันไป เหมือนยิ่งไปทำความรู้จักกับอาชีพยิ่งรู้สึกว่ามันใช่” (P5)

กล่าวสรุปได้ว่า ผลวิจัยที่มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ในการศึกษาถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย พบว่ามีเหตุผลมาจากปัจจัยภายใน ที่เกี่ยวกับด้านลักษณะงาน ซึ่งได้แก่ (1) ความอิสระ และ (2) ความท้าทาย เป็นเหตุผลที่กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายได้เลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

4.1.4 ค่านิยม

ค่านิยม เป็นสิ่งที่บุคคลพอใจหรือเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า แล้วยอมรับไว้เป็นความเชื่อ หรือความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ค่านิยมจะอยู่ในตัวบุคคลในรูปของความเชื่อตลอดไป จนกว่าจะพบกับค่านิยมใหม่ ซึ่งตนพอใจกว่าก็จะยอมรับไว้ ซึ่งค่านิยมนั้นได้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่ได้นำมาเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพในการพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพ จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่าด้านค่านิยม ถือได้ว่าเป็นเหตุผลหนึ่งในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย โดยผู้ให้สัมภาษณ์มีการกล่าวถึงในระดับปานกลาง (7/10)

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่มาจากปัจจัยภายใน ด้านค่านิยม ที่เป็นเหตุผลในการเลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	ข้อมูลเพิ่มเติม
ค่านิยม	บุคคล	“พี่ไม่เคยเห็นใครไว้ผมยาวถึงเท่าไรก็มีคนตัด ยิ่งผู้ชายอีกไว้ยาวได้ไม่เกิน 3 เดือน ก็ไม่ไหวแล้ว ร้อนรุงรังก็ต้องมาหาร้านตัดละ มันเลยเป็นอาชีพที่มีลูกค้าตลอด” (P4) “เป็นอาชีพที่ หุ่นยนต์ทำไม่ได้” (P7)
	สังคม	“ตอนนี้ทางภาครัฐพยายามผลักดันอาชีพตัดผม ให้เป็นสายอาชีพที่มีการพัฒนาระดับในการทำงาน” (P5)

ผลการวิจัยที่ได้จากการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก พบว่า ปัจจัยภายในด้านค่านิยมนั้น เป็นเหตุผลหนึ่งในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย โดยแบ่งค่านิยมออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านส่วนบุคคล และด้านสังคม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- **ด้านส่วนบุคคล**

พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ มาจาก ค่านิยมส่วนบุคคล ดังตัวอย่าง (P4) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

“ที่ไม่เคยเห็นใครไว้ผมยาวถึงเท่าไรก็มีคนตัด ยิ่งผู้ชายอีกไว้ยาวได้ไม่เกิน 3 เดือน ก็ไม่ไหวแล้ว ร้อนรุงรังก็ต้องมาหาร้านตัดละ มันเลยเป็นอาชีพที่มี ลูกค้าตลอด พี่เลยยอมที่จะลาออกมาทำอาชีพนี้ ” (P7)

ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ (P5) ได้กล่าวว่า

“ตอนจบใหม่ๆ อาจารย์เคยพูดว่าเพียงงานนี้นั่นงานนี้ มีหุ่นยนต์มาแทนนะ แต่มีหนึ่งอาชีพเป็นอาชีพที่หุ่นยนต์ทำไม่ได้ คือ ตัดผม เลยเป็นสิ่งที่จุดประกายให้เข้ามาทำอาชีพนี้ ” (P7)

- **ด้านสังคม**

พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ มาจากค่านิยมด้านสังคม ดังตัวอย่าง (P3) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

“เราก็หาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเจอพบโรงเรียนหลวงประธานสอนชั่วโมงละบาท แล้วก็พบว่าตอนนี้ทางภาครัฐพยายามผลักดันอาชีพตัดผม ให้เป็นสายอาชีพที่มีการพัฒนาระดับในการทำงานมันทำให้เราเกิดความมั่นใจที่เลือกทำอาชีพ เลยตัดสินใจเลือกอาชีพนี้” (P3)

กล่าวสรุปได้ว่า ผลวิจัยที่มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ในการศึกษาถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย พบว่ามีเหตุผลมาจากปัจจัยภายใน ที่เกี่ยวกับด้านค่านิยม ซึ่งได้แก่ (1) ด้านความอิสระ และ(2) ด้านความท้าทาย เป็นเหตุผลที่กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายได้เลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

4.1.5 ความก้าวหน้าของอาชีพ

ชีวิตและการทำงานเป็นเรื่องที่แทบจะแยกไม่ออก เมื่อเรามีเป้าหมายของการทำงาน อาจเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้เราเดินทางไปถึงภาพรวมของเป้าหมายในชีวิตได้ อาชีพที่เรา

เลือกควรมีส่วนช่วยสนับสนุนให้เราไปถึงเป้าหมายของชีวิตของตนเอง ในด้านความก้าวหน้าก้าวหน้าของอาชีพจึงเป็นส่วนหนึ่งที่บุคคลจะข้อมูลในการพิจารณาตัดสินใจ เลือกอาชีพของบุคคล จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่าด้านความก้าวหน้า ถือได้ว่าเป็นเหตุผลหนึ่งในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย โดยผู้ให้สัมภาษณ์มีการกล่าวถึงในระดับมาก (10/10)

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ใน ด้านความก้าวหน้า ที่เป็นเหตุผลในการเลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	ข้อมูลเพิ่มเติม
ความก้าวหน้า	ความรู้	“อาชีพตัดผมมันสามารถต่อยอดไปสู่ศาสตร์อื่นได้” (P2) “เรารู้สึกว่าเรายังมีความสามารถไปต่อได้อีก มันรู้สึกว่างานเรายังต้องมีการหาความรู้ในศาสตร์ของอาชีพนี้เพิ่ม” (P3) “เราสามารถต่อยอดอาชีพอื่นได้เป็นคนออกแบบ total look” (P5)
	ชื่อเสียง	“อาชีพนี้มันวันยังให้คุณค่าที่ดีแก่ผม” (P5) “ส่วนตัวก็ได้มีการออกแข่งขันตามเวทีต่างๆในประเทศไทย” (P6) “อยากพาตัวเองไประดับโลกด้วยอาชีพนี้” (P10)
	เงินทอง	“ยอดมันเพิ่มเรื่อยๆห้าปีมีบ้านรถครบหมดแล้ว” (P4) “ก็มองหาอาชีพตัดผมเป็นงานที่เลี้ยงครอบครัวได้” (P2) “เป็นอาชีพที่ทำได้ตลอดชีวิต ทำไปเรื่อยๆมันจะสร้างรายได้ให้เราไปตลอด” (P9)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก พบว่า ปัจจัยภายในด้านความก้าวหน้า นั้นเป็นเหตุผลหนึ่งในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย โดยแบ่งความก้าวหน้าของอาชีพ ออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ชื่อเสียง เงินทอง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- **ด้านความรู้**

พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ มาจากความก้าวหน้าด้านความรู้ ดังตัวอย่าง (P2) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

“อาชีพตัดผมมันสามารถต่อยอดไปสู่ศาสตร์อื่นได้ เช่น ซาลอน เป็นการเรียนของผู้หญิงมาผสมผสานเป็นอีกช่องทางที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าผู้ชายบางคนอยากทำลี อยากรัด ทำให้อาชีพนี้มันยังมีช่องทางที่จะเติบโตผ่านการขยายความรู้ จึงเข้ามาทำอาชีพ” (P2)

ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ (P1) และ (P5) ได้กล่าวว่า

“เรารู้สึกว่าเรายังมีความสามารถไปต่อได้อีก มันรู้สึกว่างานเรายังต้องมีการหาความรู้ในศาสตร์ของอาชีพนี้เพิ่ม อยากรไปเรียนตัดผมที่อังกฤษ เพื่อจะได้นำเทคนิคต่างๆ มาปรับใช้ ก็อาชีพนี้เราไปเรียนต่อเราก็ทำงานได้ตามร้านบาร์เบอร์ที่โน้น และเวลาไปเรียนก็หยุด เหมือนทำ part time” (P1)

“เราสามารถต่อยอดอาชีพอื่นได้เป็นคนออกแบบ total look ก็ित्रงผมก็เป็นเรื่องของการสร้างภาพลักษณ์ให้ดูดีเราก็ไปเรียนรู้ในด้านการสร้างบุคลิกภาพให้แก่ผู้คนที่เพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับอาชีพเดิมที่เรามันมีโอกาเสมอ จึงสนใจอาชีพนี้” (P5)

- **ด้านชื่อเสียง**

พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ มาจากความก้าวหน้าด้านชื่อเสียง ดังตัวอย่าง (P5) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

“อาชีพนี้มันวันยังให้คุณค่าที่ดีแก่ผม เมื่อก่อนก็ชอบดูช่างที่มีชื่อเสียงตอนนี้ก็ รู้สึกดีใจที่ได้เป็นตัวแทนของเอเชียเป็นความไฝ่ฝันของผม เนื่องจากผมติดตามฟอลโลว์เขามาตลอดจนวันหนึ่งเขาได้ดึงผม ไปเป็น educator ให้กับมาเลเซียมันตื่นเต้นสุดแต่ผมรู้สึกว่ามันทำให้ผมเคารพอาชีพนี้มากขึ้น รู้สึกจะอยู่กับมันจนวันตาย” (P5)

ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ (P6) และ (P10) ได้กล่าวว่า

“ส่วนตัวก็ได้มีการออกแข่งขันตามเวทีต่างๆในประเทศไทยเพื่อนำรางวัลมาเป็นเครื่องการันตีให้แก่ลูกค้า ได้เห็นสิ่งต่างๆ ในการก้าวไปข้างหน้า เห็นร้านใหญ่ๆ เขาไปแข่งขันมากกลับมาลูกค้าเพิ่ม” (P6)

“อยากพาตัวเองไประดับโลกด้วยอาชีพนี้ รู้สึกว่าตอนนี้ช่างไทยหลายคน เริ่มยกระดับไปสู่เวทีโลกมากขึ้นผลงานของช่างไทยเป็นที่ยอมรับในวงการตัดผมโลก” (P10)

● ด้านเงินทอง

พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ มาจากความก้าวหน้าด้านเงินทอง ดังตัวอย่าง (P4) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

“ยอดมันเพิ่มเรื่อยๆ ห้าปีมีบ้านรถครบหมดแล้ว จากอาชีพนี้ไม่ซื้อก็ต้องซื้อ ไม่ได้จะบอกให้ดูดีแต่บอกความจริง มันเติบโตไปเรื่อยๆ” (P4)

ซึ่งสอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ (P2) และ (P9) ได้กล่าวว่า

“ก็มองหาอาชีพตัดผมเป็นงานที่เลี้ยงครอบครัวได้ ผมอยู่ได้ทุกวันนี้ก็เพราะอาชีพนี้ ผมรู้สึกว่ามันตอบสนองความต้องการของผมและครอบครัว” (P2)

“เป็นอาชีพที่ทำได้ตลอดชีวิต ทำไปเถอะมันจะสร้างรายได้ให้เราไปตลอด สิ่งเดียวที่จะหยุดได้คือการเจ็บป่วยเท่านั้น ก็ต้องดูแลสุขภาพกันไป เงินทองก็ต้องหา ใช้ชีวิตให้สมดุล รู้สึกดีที่ได้เข้ามาทำอาชีพมันสามารถเลี้ยงตัวเราได้” (P9)

กล่าวสรุปได้ว่า ผลวิจัยที่มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ในการศึกษาถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย พบว่ามีเหตุผลมาจากปัจจัยภายใน ที่เกี่ยวกับด้านความก้าวหน้าของอาชีพ ซึ่งได้แก่ (1) ด้านความรู้ (2) ด้านชื่อเสียง และ (3) เงินทอง เป็นเหตุผลที่กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายได้เลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

4.2 เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก

เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอกถือว่าเป็นอีกหนึ่งด้านที่เกิดจากแรงผลักดันจากด้านสิ่งแวดล้อมภายนอกที่บุคคลไม่สามารถควบคุมได้ บางอย่างเราต้องอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่ต้องบังคับจากบุคคล ครอบครัว และสังคมซึ่งอาจจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งมันก็ส่งผลทั้งในด้านบวกและด้านลบต่อการตัดสินใจ ซึ่งอาชีพตัดผมชายมีอาชีพเป็นหนึ่งในอาชีพที่บุคคลได้มีการเลือกอาชีพโดยมีเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก

4.2.1 ค่าตอบแทน

การเลือกอาชีพ ของบุคคลแต่ละบุคคลก็มักจะมีการศึกษาเรื่องค่าตอบแทนของอาชีพนั้น ค่าตอบแทนถือเป็นปัจจัยภายนอกที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าสู่อาชีพ เนื่องจากการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน ทั้งในด้านส่วนตัว ครอบครัว และการดำรงชีวิตในสังคม จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่าด้านค่าตอบแทน ถือได้ว่าเป็นเหตุผลหนึ่งในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย โดยผู้ให้สัมภาษณ์มีการกล่าวถึงในระดับมาก (10/10) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีการกล่าวถึงเรื่องการออมเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแก่อาชีพ

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากปัจจัยภายนอก ด้านค่าตอบแทน ที่เป็นเหตุผลในการเลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	ข้อมูลเพิ่มเติม
ค่าตอบแทน	รายได้	<p>“พ่อก็บอกแล้วว่า ต่อไปค่าตัดผมมันไม่ได้ตัด 80 มันจะสูงขึ้น ตอนนี้พี่ตัดหัว 200” (P2)</p> <p>“ก็ดูๆ ถามๆ แหละ ว่ารายได้ได้อย่างไร ช่างก็บอก ตามความขยัน” (P5)</p> <p>“ขณะเดียวกันที่คุณทำพีแลนซ์ ถ้ามีวินัยมีคอนเน็กชั่น อาจจะสูงถึง 1 แสนกับอาชีพนี้” (P10)</p>
	การออม	<p>“ไม่ใช่อาชีพเราหาเงินง่าย ก็ใช้อย่างเดียว ก็มีออมบ้างออมเป็นทองผมเลยมองหาอาชีพที่ไม่ใช่แค่มียาได้แต่มันต้องที่เราจะนำไปออม” (P4)</p> <p>“พี่ก็ทำยูนิคลิงค์ นะไม่รู้เรียกว่าการออมไหม รู้แต่ว่าอาชีพที่ทำเรารู้ดีว่ามันคงน้อยกว่าราชการเราเลยต้องมีการวางแผน” (P6)</p> <p>“มีการทำบัญชีรับจ่ายตลอด เพื่อดูการเคลื่อนไหวทางการสภาพคล่องของร้าน เรื่องเงินของอาชีพนี้ได้มาง่าย แต่การออมสร้างยากกว่า ถ้าเราได้ออมเงินบ้าง เราจะมีความมั่นคงของอาชีพ” (P9)</p>

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก พบว่า ปัจจัยภายนอกด้านค่าตอบแทนนั้นเป็นเหตุผลหนึ่งในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย โดยแบ่งค่าตอบแทน ออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ และด้านการออม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- **ด้านรายได้**

พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ มาจากความก้าวหน้าด้านความรู้ ดังตัวอย่าง (P2) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

“ณ ปัจจุบันก็เพียงพอมากอยู่นะ รายได้ก็ดีมากกว่าที่พี่คิดสำหรับพี่สูง หว่าอาชีพอื่นที่เคยทำมา พี่ก็บอกแล้วว่าต่อไปค่าตัดผมมันไม่ได้ตัด 80 มันจะสูงขึ้น ตอนนี่พี่ตัดหัว 200 พี่เลยกล้าที่จะลาออกมาทำงานนี้” (P2)

“ก็ดูๆ งามๆ แหละ ก่อนตัดสินใจว่ารายได้อย่างไร ช่างก็บอก ตามความขยัน เมื่อเรามาทำอาชีพนี้ ก็พบว่า เลี้ยงตัวเองได้ ผ่อนบ้าน ให้พ่อแม่ แค่นี้ก็ใจชื้น” (P5)

ซึ่งสอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ (P10) ได้กล่าวว่า

“ขณะเดียวกันที่คุณทำพีแลนซ์ ถ้ามีวินัยมีคอนเนกชั่น อาจจะสูงถึง 1 แสนกับอาชีพนี้ พี่ว่ารายได้อาชีพนี้มาตามความตั้งใจทำงานของเราทำมาได้มาก” (P10)

● ด้านการออม

พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ มาจากคำตอบแทนที่สามารถนำมาจัดการเรื่องด้านการออมได้ ดังตัวอย่าง (P4) ได้กล่าวไว้ดังนี้

“ไม่ใช่อาชีพเราหาเงินง่ายก็ใช้อย่างเดียว ก็มีออมบ้าง ผมออมเป็นทองเลยมองหาอาชีพที่ไม่ใช่แค่มีรายได้แต่มั่นคงที่เราจะนำไปออมอาชีพนี้มันสามารถทำให้ผมมีเงินออมได้” (P4)

“พี่ก็ทำยูนิคิลิ่งนะไม่รู้เรียกว่าการออมไหม รู้แต่ว่าอาชีพที่ทำให้เรารู้ดีว่ามั่นคงน้อยกว่าราชการเราเลยต้องมีการวางแผนที่จะเก็บเงินไว้ใช้ยามแก่” (P6)

“มีการทำบัญชีรับจ่ายตลอดเพื่อดูการเคลื่อนไหวทางการสภาพคล่องของร้านเรื่องเงินของอาชีพนี้ได้มาง่ายแต่การออมสร้างยากกว่า ถ้าเราได้ออมเงินบ้าง เราจะมีความมั่นคงของอาชีพ” (P9)

กล่าวสรุปได้ว่า ผลวิจัยที่มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ในการศึกษาถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย พบว่ามีเหตุผลมาจากปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวกับด้านค่าตอบแทน ซึ่งได้แก่ (1) ด้านรายได้ และ(2) ด้านการออม เป็นเหตุผลที่กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายได้เลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

4.2.2 การได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่น

อิทธิพลจากบุคคลอื่น กล่าวคือ พฤติกรรมของคนๆหนึ่ง ที่ส่งผลทางความรู้สึคนึกคิด ทศนคติ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ตลอดจนการรวมถึงพฤติกรรมของบุคคลอื่นในแนวทางเดียวกัน ในการชี้แนะแนวทางของอาชีพเบื้องต้น การให้ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับอาชีพ โดยผู้ให้สัมภาษณ์มีการกล่าวถึงในระดับปานกลาง (6/10)

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ด้านการได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่นที่เป็นเหตุผลในการเลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	ข้อมูลเพิ่มเติม
อิทธิพลจากบุคคลอื่น	ครอบครัว	<p>“ ตอนแรกพ่อแม่แนะนำ ให้เรียนแบบชาลอนพอเราลองไปเรียนจริงๆ มันใช่” (P1)</p> <p>“ พ่อบอกให้เราเปลี่ยนงาน เป็นงานตัดผม” (P2)</p> <p>“ ก็พ่อนะ เขาจ้างให้ไปเรียน” (P5)</p> <p>“ สามีเปิดร้านตัดผม ตัดไม่ทันเลยไปเรียน” (P9)</p> <p>“ แม่ล่ะเขาจบเสริมสวยเหมือนกัน แต่เขาไม่ได้จริงจังพ่อก็หวังอาจจะ เรารู้จักช่างผมดั่งๆ ตั้งแต่วัยมัธยม วิดอลเซลซู” (P10)</p>
	บุคคลอื่น	<p>“ ก็ปรึกษากันกับช่างส่วนตัวคุยกันเป็นปีกว่าจะได้เริ่มเรียน ก็ลองไปเรียนเพื่อเป็นทักษะ” (P3)</p>

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ปัจจัยภายนอกด้านการได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่นนั้นเป็นเหตุผลหนึ่งในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย โดยแบ่งด้านอิทธิพลจากบุคคลอื่น ออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านครอบครัว และด้านช่างตัดผม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- **ด้านครอบครัว**

พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ มาจากด้านอิทธิพลจากบุคคลอื่นในด้านครอบครัว ซึ่งบุคคลในครอบครัวมีทั้งคนที่มีประสบการณ์โดยตรงทางสายอาชีพ ดังตัวอย่าง (P2) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

“พ่อบอกให้เราเปลี่ยนงาน เป็นงานตัดผมเขาก็พูดให้ฟังว่าอาชีพนี้ดีอย่างไร เขาบอกมันเป็นอาชีพที่พ่อทำแล้วเลี้ยงพวกสูจนโตมาได้ มันไม่มีทางตกอับหาก ถ้าพวกสูมีความตั้งใจเปิดร้านให้ตรงเวลา ตัดให้ดี ลูกค้าตัดผมตลอดอยู่แล้ว ผมเลยเข้าสู่อาชีพนี้ส่วนหนึ่งมาจากพ่อ” (P2)

ซึ่งสอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ (P9) และ (P10) ได้กล่าวไว้ว่า

“สามีเปิดร้านตัดผม ตัดไม่ทันเลยไปเรียนเพื่อที่จะมาช่วยงานเขาอีกอย่างเราก็รู้ว่างานนี้มันเห็นเงินจริงๆ กว่างานเดิม เขาเลยสนับสนุนให้ไปเรียนตอนแรกไปเรียนชาลอนไม่ชอบเลยมาเรียนบาร์เบอร์ต่อ” (P9)

“แม่นะเขาจบเสริมสวยเหมือนกัน แต่เขาไม่ได้จริงจังพ่อห่วงอาจจะ เรา รู้จักช่างผมดั่งๆ ตั้งแต่รุ่นจิมดูเอ วิดอลเซลซู แม่เลยบอกถ้าเบื้องานประจำลองไปทำงานตัดผมใหม่ เห็นเราชอบติดตามมาตั้งแต่ไหนแต่ไร ตอนนั้นเราก็ลังเลนะแต่พ่อแม่พูดตัดสินใจเลยว่าจะเข้ามาทำงานนี้” (P10)

ยังพบอีกว่าด้านอิทธิพลจากบุคคลอื่นในด้านครอบครัว ซึ่งบุคคลในครอบครัวมีทั้งคนที่ไม่มีความประสบการณ์โดยตรงทางสายอาชีพก็ได้มีการแนะนำให้ เข้าสู่อาชีพนี้ ดังตัวอย่าง (P1) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

“ตอนแรกพ่อแนะนำให้เรียนแบบชาลอนพอเราลองไปเรียนจริงๆ มันใช้เราก็เลยเลือกเป็นอาชีพพ่อบอกเสมอว่า ทำงานอะไรก็ได้ที่สามารถหาเงินได้ อย่าไปดูมากในเรื่องเกียรติยศ เขาบอกถ้าจะทำอะไรเขาพร้อมช่วยเสมอ” (P1)

“ก็พ่อนะ เขาจ้างให้ไปเรียน พอวันหยุดเสาร์ วันอาทิตย์ก็ต้องไปละสารพัด ช่าง เขาก็ให้ทั้งค่าเรียน ทุกค่าอะ ยังให้ค่าจ้างอีกนะจะบอกให้ เขาก็พูดว่างานอะไรก็ได้ที่คนต้องกินต้องนอนต้องใช้ต้องตัด ทำงานที่เกี่ยวกับคน เราจะได้เงินดี เหมือนโรงแรมเขาก็บอกรุ่นนะ ไรคนก็ต้องนอน แต่เราเองที่ไม่ชอบเอาจริงๆ พอไปทำงาน เลยกลับมามีค่าอาชีพที่พ่อแม่แนะนะ” (P5)

● ด้านช่างตัดผม

พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ มาจากด้านอิทธิพลจากบุคคลอื่นในด้านช่างตัดผม ซึ่งบุคคลที่มีประสบการณ์โดยตรงทางสายอาชีพ ดังตัวอย่าง (P3) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

“ก็ปรึกษากันกับช่างส่วนตัวคุยกันเป็นปีกว่าจะได้เริ่มเรียน ก็ลองไปเรียนเพื่อเป็นทักษะ พอไปเรียนจริงๆ ก็ชอบมันอีกอย่างเป็นงานที่ไปกันได้กับด้านดนตรีแรกๆ ก็ว่าจะทำอาชีพเสริม พอทำเข้าจริงยึดเป็นอาชีพหลักเลย ด้วยรายได้ที่ดีกว่าและงานที่ทำก็ได้ทำตอนกลางวัน” (P3)

กล่าวสรุปได้ว่า ผลวิจัยที่มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ในการศึกษาถึงเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย พบว่ามีเหตุผลมาจากปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวกับด้านการได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่น ซึ่งได้แก่ (1) ด้านครอบครัว และ(2) ด้านช่างตัดผม เป็นเหตุผลที่กลุ่มคน เจนเนอเรชั่นวายได้เลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน ในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

การเลือกอาชีพ ตัดผม		อายุ	สถาบัน	ระยะเวลา	รายได้	สถานภาพ		เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน												
								บุคลิกภาพ		ความชอบ			ลักษณะงาน		ค่านิยม	ความก้าวหน้า				
อาชีพแรก	อาชีพหลัง					เจ้าของ	ลูกจ้าง	ภายนอก	ภายใน	ศิลปะ	ดนตรี	แต่งกาย	ตัดผม	อิสระ		ทำ	รับ	รับ	รับ	รับ
✓		27	มอ	4	35,000		✓	✓	✓	✓				✓	✓	✓	✓	✓		
	✓	41	ราชภัฏ	3	25,000		✓	✓	✓			✓		✓	✓	✓	✓	✓		✓
	✓	27	มอ	3	45,000	✓		✓	✓		✓			✓	✓				✓	
	✓	31	ราชภัฏ	5	60,000	✓		✓	✓			✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
✓		26	เทคโนโลยี	5	100,000	✓		✓	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	✓	41	มอ	10	60,000	✓		✓	✓					✓	✓			✓		✓
✓		28	เทคโนโลยี	4	40,000	✓		✓	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓
	✓	26	ฟิลิปปินส์	3	25,000		✓	✓	✓		✓			✓	✓			✓	✓	✓
	✓	41	ราชภัฏ	5	50,000	✓		✓	✓	✓				✓	✓	✓				✓
	✓	41	ราชภัฏ	5	60,000		✓	✓	✓				✓	✓	✓			✓	✓	✓
ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่าเป็นหนึ่งในเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพ								(10/10)		(10/10)			(10/10)		(7/10)	(10/10)				

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอกในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ

การเลือกอาชีพตัดผม		อายุ	สถาบัน	ระยะเวลา	รายได้	สถานภาพ		เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก					เศรษฐกิจ
								คำตอบแทน		อิทธิพลจากบุคคลอื่น		ช่าง	
อาชีพแรก	อาชีพหลัง					เจ้าของ	ลูกจ้าง	รายได้	การออม	ครอบครัวกับอาชีพตัดผม	ไม่เกี่ยวข้อง		
										เกี่ยวข้อง			
√		27	มอ	4	35,000		√	√			√		
	√	41	ราชภัฏ	3	25,000		√	√		√			√
	√	27	มอ	3	45,000	√		√	√			√	
	√	31	ราชภัฏ	5	60,000	√		√	√				
√		26	เทคโนโลยี	5	100,000	√		√	√		√		
	√	41	มอ	10	60,000	√		√	√				
√		28	เทคโนโลยี	4	40,000	√		√	√				
	√	26	ฟิลิปปินส์	3	25,000		√	√					
	√	41	ราชภัฏ	5	50,000	√		√	√	√			
	√	41	ราชภัฏ	5	60,000		√	√		√			√
ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่าเป็นหนึ่งในเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพ								(10/10)		(6/10)		(2/10)	

จากตารางที่ 4.3 และ 4.4 ผู้วิจัยได้มีการกำหนดเกณฑ์การเลือกจากจำนวนการกล่าวถึงของผู้ให้สัมภาษณ์ในปัจจัยแต่ละด้าน โดยได้เลือกจาก 6 ใน 10 ของผู้ให้สัมภาษณ์ ที่กล่าวถึงแต่ละปัจจัยซึ่งถือได้ว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ ซึ่งมีดังต่อไปนี้ หนึ่งเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน ได้แก่ (1) ด้านบุคลิกภาพ (2) ด้านความชอบ (3) ด้านลักษณะงาน (4) ด้านค่านิยม (5) ด้านความก้าวหน้าของอาชีพ และสองเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ (1) ด้านค่าตอบแทน (2) ด้านอิทธิพลจากบุคคลอื่น

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง เหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย กรณีศึกษาช่างตัดผมมืออาชีพ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) มีการเก็บข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 10 ท่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย โดยในบทนี้ได้มีการอธิบายเกี่ยวกับการสรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยและตามด้วยการอภิปรายผล โดยแบ่งออกเป็น 2 เหตุผลหลัก หนึ่งเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน ซึ่งได้แก่ (1) ด้านบุคลิกภาพ (2) ด้านความชอบ (3) ด้านลักษณะงาน (4) ด้านค่านิยม (5) ด้านความก้าวหน้าของอาชีพ และสองเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ (1) ด้านค่าตอบแทน (2) ด้านอิทธิพลจากบุคคลอื่น

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 10 ท่าน พบว่าเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพนั้นมาจากปัจจัยภายใน ซึ่งได้แก่ (1) ด้านบุคลิกภาพ (2) ด้านความชอบ (3) ด้านลักษณะงาน (4) ด้านค่านิยม (5) ด้านความก้าวหน้าของอาชีพ และเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพนั้นมาจากปัจจัยภายนอก ซึ่งได้แก่ (1) ด้านค่าตอบแทน (2) ด้านอิทธิพลจากบุคคลอื่น

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกในภาพรวมเพื่อศึกษาเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพในกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย พบว่าเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายในที่เป็นเหตุผลของการเลือกอาชีพ ประกอบด้วย ดังนี้

- **บุคลิกภาพ**

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน ในด้านบุคลิกภาพ เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นพ้องต้องกัน ว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ การทำอาชีพที่ตรงกับบุคลิกภาพนั้นจะช่วยให้การทำงานของเรามีประสิทธิภาพในด้านลักษณะงานและ

มีคุณภาพในด้านการใช้ชีวิตบุคคล จากการสัมภาษณ์เชิงลึกในด้านบุคลิกภาพ พบว่าแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

(1) *บุคลิกภาพภายนอก* (เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้) โดยผู้ให้สัมภาษณ์มีบุคลิกภาพภายนอก ซึ่งได้แก่ การชอบแต่งกาย การชอบพูดคุย จึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมืออาชีพ

(2) *บุคลิกภาพภายใน* (เป็นสิ่งที่ยากที่จะแก้ไข) โดยผู้ให้สัมภาษณ์มีบุคลิกภาพ ภายใน ซึ่งได้แก่ มีความคิดสร้างสรรค์ จึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมืออาชีพ

โดยงานวิจัยชิ้นนี้มีข้อจำกัดด้านการวิจัย (Limitation) เนื่องจากผู้วิจัยไม่ได้ใช้เครื่องมือแบบสอบถามตามมาตรฐานของการใช้วัดด้านบุคลิกภาพ เป็นเพียงการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ผลแบบวิธีการรายงานด้วยตัวผู้ให้ข้อมูลเอง (Self-Report) เท่านั้น

กล่าวสรุปได้ว่า จากการให้สัมภาษณ์ พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน ด้านบุคลิกภาพเป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงในระดับมาก ว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ การทำอาชีพที่ตรงกับบุคลิกภาพนั้นจะช่วยให้การทำงานของเรามีประสิทธิภาพในด้านลักษณะงานและมีคุณภาพในด้านการใช้ชีวิตของบุคคล เป็นส่วนที่มีความสำคัญที่กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายก้าวสู่อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ

● ความชอบ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน ในด้านความชอบ เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นพ้องต้องกัน ว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ ความชอบเปรียบเสมือนฐานของการต่อยอดในสิ่งต่างๆ ที่สามารถเชื่อมโยงกันได้ ความชอบเมื่อถูกลงมือฝึกฝนบ่อยๆ ก็จะทำให้เกิดเป็นทักษะ เมื่อฝึกฝนจนชำนาญ ก็จะเกิดเป็นสามารภ ที่เรียกว่า ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน เหตุผลการเลือกเข้ามาประกอบอาชีพนี้จากความชอบ ซึ่งได้แก่

(1) *ความชอบด้านศิลปะ* มีพื้นฐานในความชอบด้านศิลปะจึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมืออาชีพ

(2) *ความชอบด้านดนตรี* มีพื้นฐานในความชอบด้านศิลปะจึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมืออาชีพ

(3) *ความชอบด้านการตัดผม* มีพื้นฐานในความชอบการตัดผมจึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมืออาชีพ

โดยความชอบในแขนงต่างๆ นั้นได้นำมาต่อยอดสู่อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ โดยผู้ให้สัมภาษณ์ได้มีความเห็นพ้องต้องกันว่า ความชอบเป็นสิ่งสำคัญในการประกอบอาชีพทุกอาชีพ เปรียบเสมือนเข็มทิศทางเข้าสู่อาชีพต่างๆตามความชอบและคามถนัดต่างกัน

กล่าวสรุปได้ว่า จากการให้สัมภาษณ์ พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายในด้านความชอบ เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงในระดับมาก ว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ เป็นส่วนที่มีความสำคัญที่กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายก้าวสู่อชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

● ลักษณะงาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน ในด้านลักษณะงาน เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นพ้องต้องกัน ว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าลักษณะงาน แบ่งออกเป็น

(1) *ลักษณะงานอิสระ* กล่าวคือ เป็นงานมีอิสระในการแต่งกาย เป็นงานเจกอน้อยกว่างานประจำ จึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมีอาชีพ

(2) *ลักษณะงานท้าทาย* กล่าวคือ เป็นงานที่มีความหลากหลายเป็นงานที่เชื่อมโยงกับแฟชั่นต้องเปลี่ยนเสมอ จึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมีอาชีพ

ซึ่งในความอิสระนั้นบุคคลสามารถกำหนดทิศทางการทำงานของตนเองได้ โดยมีกรอบของวินัยและความรับผิดชอบ โดยผู้ให้สัมภาษณ์รายหนึ่งได้มีการให้สัมภาษณ์ในด้านลักษณะงานที่กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายมีความชื่นชอบ คือ งานนั้นจะต้องอิสระทางด้านความคิด และงานนั้นต้องมีความท้าทาย ด้วยลักษณะงานของอาชีพตัดผมมีอาชีพที่มีความอิสระและท้าทาย จึงเหตุผลในการเลือกในการเข้ามาประกอบอาชีพในปัจจุบัน

กล่าวสรุปได้ว่า จากการให้สัมภาษณ์พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายในในด้านลักษณะงาน เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงในระดับปานกลาง ว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าลักษณะงานของการตัดผมมีอาชีพ แบ่งออกเป็น (1) อิสระ และ(2) ท้าทาย ซึ่งตอบโจทย์ความต้องการของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายจึงเลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

● ค่านิยม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน ในด้านค่านิยม เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์ 7 ใน 10 กล่าวว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ จากการให้สัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน ด้านค่านิยม แบ่งออกเป็น 2 ด้าน

(1) *ด้านบุคคล* ที่มีค่านิยมว่าคนเรานั้นไม่ได้สามารถไขว้ผมจนถึงทำได้อย่างไรก็ต้องมีการตัดผมออก รวมถึงเป็นอาชีพที่หุ่นยนต์ไม่สามารถทำแทนได้ จึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมีอาชีพ

(2) *ด้านสังคม* ที่สร้างค่านิยมเกี่ยวกับอาชีพตัดผม โดยที่ภาครัฐได้มีการส่งเสริมอาชีพตัดผมชาย จึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมืออาชีพ

ค่านิยมมักสร้างกระแสของอาชีพในทางบวกและลบ ปัจจุบันสำหรับอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพในได้มีค่านิยมที่เป็นบวกทั้งจากค่านิยมทางสังคมและบุคคล บางทีจะนำค่านิยมมาประกอบการตัดสินใจในการเลือกอาชีพ ทำให้ผู้คนต่างให้ความสนใจที่จะเข้ามาสู่อาชีพ โดยผู้ให้สัมภาษณ์รายหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ว่า ค่านิยมของอาชีพตัดผมทั้งจากด้านบุคคลและสังคมเป็นค่านิยมเชิงบวก กล่าวคือเป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับจากสังคมในวงกว้าง ค่านิยมเดิมอาชีพตัดผมส่วนใหญ่จะเหมาะสมผู้หญิงที่จะสามารถทำอาชีพนี้ได้ นั่นคือ ซาลอน (ผู้หญิง) ณ ปัจจุบันได้มีการแบ่งพื้นที่ในการทำงานเพิ่มที่ผู้ชายสามารถทำอาชีพนี้ได้ นั่นคือ บาร์เบอร์ (ผู้ชาย) โดยงานยังคงให้บริการเหมือนตัดผมเหมือนเดิม แต่เป็นการแบ่งกลุ่มลูกค้าให้ชัดเจนขึ้น ส่งผลให้ผู้คนรุ่นใหม่จึงได้นำค่านิยมด้านบวกมาเป็นส่วนในการตัดสินใจเข้าสู่อาชีพตัดผมเพิ่มมากขึ้น

กล่าวสรุปได้ว่า จากการให้สัมภาษณ์พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายในในด้านค่านิยม เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงในระดับปานกลาง ว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าด้านค่านิยม แบ่งออกเป็น (1) ด้านบุคคล และ(2) ด้านสังคม เกี่ยวกับอาชีพตัดผมเป็นค่านิยมด้านบวกเป็นส่งเสริมให้กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายมีความสนใจและเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ

● ความก้าวหน้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน ในด้านความก้าวหน้า เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นพ้องต้องกัน ว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ จากการให้สัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน ด้านความก้าวหน้า แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ซึ่งได้แก่ (1) ด้านความรู้ (2) ด้านชื่อเสียง และ (3) ด้านเงินทอง

(1) *ด้านความรู้* เป็นอาชีพที่สามารถขยายความรู้ต่อยอดได้ ด้วยลักษณะของอาชีพที่สามารถเชื่อมโยงกับด้านบุคลิกภาพภายนอกทำให้มีโอกาสในการขยายความรู้ที่สอดคล้องกับงานได้เพิ่มมากขึ้น เช่น เดิมทำงานด้านตัดผมผู้ชาย ก็ขยายความรู้สู่ด้านงานผมผู้หญิง หรือ ขยายไปสู่การออกแบบภาพลักษณ์ภายนอกของผู้คน มีความสง่าดูดี ตามความเหมาะสม จึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมืออาชีพ

(2) *ด้านชื่อเสียง* เป็นอาชีพที่สามารถสร้างชื่อเสียงได้ เมื่อเรามีระดับความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องภายในด้านงานตัดผมระดับหนึ่ง สังคมในวงการตัดผมก็จะมีการยกย่อง ลูกค้าก็มีจำนวนเพิ่มขึ้น ผนวกด้วยปัจจัยเสริมทางอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ช่วยให้ความรู้ ความสามารถที่มีได้กระจายตัวเผยแพร่ไปทั่วโลกได้รวดเร็วขึ้น และยังทำให้เราได้เห็นงานตัดผมที่แปลกใหม่ จากหลากหลาย

หลายประเทศ ได้ชื่นชมงานของคนทั่วโลกให้การยอมรับ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ว่ายังมีโอกาสในการสร้างชื่อเสียงระดับโลกผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต จึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมืออาชีพ

(3) *ด้านเงินทอง* เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าในด้านการเงิน ในการเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว เป็นอาชีพที่ไม่อดตาย สามารถหาเงินได้ตลอดภายใต้ความสามารถของตนเอง กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ยังได้มีการเก็บออมจากเงินรายได้ที่เหลือเก็บเพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืน จึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมืออาชีพ

กล่าวสรุปได้ว่า จากการให้สัมภาษณ์พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน ในด้านความก้าวหน้า เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงในระดับมาก ว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าด้านค่านิยม แบ่งออกเป็น (1) ด้านความรู้ (2) ด้านชื่อเสียง และ (3) ด้านเงินทองเป็นเหตุผลที่กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายได้เลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ

5.1.2 เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกในภาพรวมเพื่อศึกษาเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอกในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพในกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย พบว่าเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอกในการเลือกอาชีพช่างตัดผมชายมืออาชีพ ประกอบไปด้วย ดังนี้

● ค่าตอบแทน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก ในด้านค่าตอบแทน เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เห็นพ้องต้องกัน ว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ จากการให้สัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก ด้านค่าตอบแทน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ซึ่งได้แก่

(1) *ด้านรายได้* เป็นแรงจูงใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพ เนื่องจากเป็นการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานทั้งในด้านส่วนตัว ครอบครัว และการดำรงชีวิตในสังคม อาชีพตัดผมค่าตอบแทนจะขึ้นอยู่กับความสามารถส่วนบุคคล ถ้ามีความสามารถในการตัดได้จำนวนที่มาก ค่าตอบแทนก็สูงตาม จึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมืออาชีพ

(2) *ด้านการออม* บุคคลมองหาอาชีพที่สามารถมีรายได้เหลือเงินออม มีการจัดการระบบการเงิน มีการจัดทำประกันชีวิต มีการฝากประจำ และยังมีการนำค่าตอบแทนไปต่อยอดลงทุนในตราสารหุ้น อาชีพตัดผมจึงเป็นอาชีพหนึ่งที่สามารถสร้างรายได้ให้เหลือออมได้ จึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมืออาชีพ

กล่าวสรุปได้ว่าการให้สัมภาษณ์พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก ในด้านความค่าตอบแทน เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงในระดับมาก ว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งได้แก่ (1) ด้านรายได้ และ(2) ด้านการออม เป็นเหตุผลที่กลุ่มคนเจนเนอเรชันวายได้เลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

● อิทธิพลจากบุคคลอื่น

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก ในด้านอิทธิพลจากบุคคลอื่น เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์ 6 ใน 10 ได้กล่าวถึงว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ จากการให้สัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก ด้านอิทธิพลจากบุคคลอื่น แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ซึ่งได้แก่

(1) *ด้านครอบครัว* การแนะนำชักจูงการเข้าสู่อาชีพ จากผู้ที่มีประสบการณ์จากสายอาชีพตรง โดยมาจากบุคคลเหล่านี้ เช่น พ่อแม่ และสามี สิ่งที่น่าสนใจ คือ ผู้ไม่มีประสบการณ์ในอาชีพตัดผม คนเหล่านั้น ได้มาจากข้อมูลพื้นฐานที่ได้รับจากคนที่ทำอาชีพตัดผม ค่านิยม และการสังเกตส่วนบุคคล เนื่องจากอาชีพตัดผมเป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของคนทั่วไปซึ่งมีโอกาสที่จะหารายได้เลี้ยงชีพได้จึงทำการแนะนำบุคคลใกล้เคียง เมื่อคนที่แนะนำเป็นคนที่เป็นอิทธิพลกับชีวิตยังส่งผลต่อการเลือกเพิ่มขึ้น เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นเขามีพลังในการสนับสนุน จึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมีอาชีพ

(2) *ด้านบุคคลอื่น (ช่างตัดผม)* เป็นการสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของอาชีพผ่านผู้มีประสบการณ์โดยตรง ในด้านลักษณะงาน ความก้าวหน้า และรายได้ ก่อนที่จะตัดสินใจเข้าสู่อาชีพนี้ การแนะนำจากช่างตัดผม จึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมีอาชีพ

กล่าวสรุปได้ว่าการให้สัมภาษณ์พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก ในด้านการได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่น เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงในระดับปานกลาง ว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งได้แก่ (1) ด้านครอบครัว และ (2) ด้านบุคคลอื่น(ช่างตัดผม) เป็นเหตุผลที่กลุ่มคนเจนเนอเรชันวายได้เลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

5.2 การอภิปรายผลการศึกษา

จากงานวิจัยเรื่อง เหตุผลในการเลือกอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชันวาย กรณีศึกษาช่างตัดผมมีอาชีพ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัด สงขลา พบว่า เหตุผลที่กลุ่มคนเจนเนอเรชันวายเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่หนึ่งเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน ซึ่ง

ได้แก่ (1) ด้านบุคลิกภาพ (2) ด้านความชอบ (3) ด้านลักษณะงาน (4) ด้านค่านิยม (5) ด้านความก้าวหน้าของอาชีพ ประเด็นที่สองเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ (1) ด้านค่าตอบแทน (2) ด้านการได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่น ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยที่น่าสนใจได้ ดังนี้

5.2.1 เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน

● ด้านบุคลิกภาพ

ผลการศึกษาที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายในด้านบุคลิกภาพเป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นพ้องต้องกัน ว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัด (Limitation) เนื่องจากผู้วิจัยไม่ได้ใช้เครื่องมือแบบสอบถามตามมาตรฐานของการใช้วัดด้านบุคลิกภาพ เป็นเพียงการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ผลแบบวิธีการรายงานด้วยตัวผู้ให้ข้อมูลเอง (Self-Report) เท่านั้น โดยด้านบุคลิกภาพ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

บุคลิกภาพภายใน มีความคิดสร้างสรรค์ คือ กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายที่ช่างตัดผมมืออาชีพ มีลักษณะบุคลิกภายในเป็นคนที่ชอบที่จะหาไอเดียใหม่ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างงานต่างๆ โดยอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ มีลักษณะงาน คือ ต้องออกแบบทรงผมโดยใช้ศาสตร์เกี่ยวกับองศาอิสระของศีรษะคนและต้องใส่ความคิดสร้างสรรค์ลงในผลงานทรงผม โดยลักษณะงานนั้นก็มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพ จึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมมืออาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับฉัตรนภา ทิละกุล และภาวิณี เพชรสว่าง (2555) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาบุคลิกภาพของพนักงานกลุ่มเจนเนอเรชั่นวายที่มีผลต่อความต้องการคุณลักษณะงาน ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ พบว่าบุคลิกภาพของพนักงานกลุ่มเจนเนอเรชั่นวายของบริษัทแห่งหนึ่งมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะงาน กล่าวได้ว่าลักษณะงานมีความสำคัญในการสร้างดึงดูดให้คนที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะงานมีความต้องการเข้ามาทำงานในองค์กร

บุคลิกภาพภายนอก ชอบพูดคุย และชอบแต่งกาย อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ หัวใจหลัก คือ การสร้างบุคลิกภาพภายนอกของผู้อื่นให้ดูดี โดยช่างมักจะผ่านการแต่งกายที่เหมาะสมในการให้บริการเพื่อเป็นตัวอย่างเป็นตัวอย่างให้แก่ลูกค้าที่มาใช้บริการใน เพื่อการสร้าง ความวางใจ อีกทั้งสร้างเอกลักษณ์ที่ดี จึงไม่แปลกที่ช่างตัดผมมืออาชีพจะมีการแต่งกายที่โดดเด่น เพื่อให้เป็นที่รู้จัก และจดจำง่ายของลูกค้า ด้านการแต่งกายของอาชีพนี้นี้เป็นเหมือนการจุดประกายให้คนกลุ่มเจนเนอเรชั่นวายที่ชื่นชอบการแต่งกายอยู่แล้ว มีความสนใจที่จะเลือกมาทำงานในอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับ “คน” ต้องมีการพบปะผู้คน ในพูดคุยเจรจา สานสัมพันธ์ไมตรี และต้องมีใจบริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานของ Alan (2005) ได้ศึกษา “The Fantastic Hairdresser” พบว่า สิ่งที่เขาไม่ได้เลย คือ การสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับลูกค้าในการให้บริการตัดผม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tracey

Yeadon-lee (2010) ได้ศึกษา เรื่อง “Emotion labour and professional in Hair salon” พบว่า กลุ่มลูกค้าไม่ได้ต้องการแค่ตัดผมแต่เขาต้องการบริการที่ดีที่สุดในการใส่ใจในงานบริการ การพูดคุยจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งของอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ

ช่างตัดผมมืออาชีพที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีความชื่นชอบในการพบปะผู้คน ในการกล้าแสดงออกเรื่องกายแต่งกายที่โดดเด่น รวมถึงการได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์มาออกแบบผลงานตัดผม ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มโดยใช้เกณฑ์หลักการของทฤษฎี ฮอลแลนด์ มาแบ่งกลุ่มด้านบุคลิกภาพ โดยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีบุคลิกภาพแบบ Social (Limitation: Self-Report) กล่าวคือ อาชีพประเภทงานสังคมที่ต้องการมีการสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ช่วยเหลือแก้ไขปัญหา งานที่ต้องพูดคุยหรือสนทนา เป็นต้น ซึ่งบุคลิกภาพของที่กล่าวมาข้างต้นมีความสอดคล้องกับอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพในทิศทางเดียวกัน จึงนับได้ว่าเป็นการเลือกอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายที่เป็นช่างตัดผมมืออาชีพนั้น ได้มีการเลือกที่ตรงกับบุคลิกภาพของตน ซึ่งจะส่งผลต่อการให้บริการตัดผมที่มีประสิทธิภาพในการสร้างผลงานทรงผมที่สวยงาม และจะส่งผลต่อไปยังความสำเร็จในชีวิตอีกด้วย ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ (Holland, 1973 อ้างถึงใน อุบลรัตน์ วรรณวิไล, 2551) มาอธิบายได้ดังนี้ เหตุผลที่เลือกอาชีพนั้นอาจเกิดจากการผสมผสานความคิดของตนเองกับความเข้าใจในอาชีพที่ตนเองเลือก บุคคลจึงมีแนวโน้มจะหันเข้าหางานหรืออาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของเขา ทำให้เกิดความพึงพอใจในอาชีพที่เลือก ซึ่งจะส่งผลไปยังความสำเร็จในอาชีพอีกด้วย

● ความชอบ

ผลการศึกษาที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายในในด้านความชอบ เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นพ้องต้องกันว่า เป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ ณ ปัจจุบันหลายอาชีพมักเริ่มต้นจากความชอบ (Passion) โดยอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายได้เริ่มต้นจากความชอบในด้านศิลปะ ด้านดนตรี และด้านการตัดผม เมื่อถูกลงมือฝึกฝนบ่อยๆ ก็จะเป็นทักษะ เมื่อฝึกฝนจนชำนาญ ก็จะกลายเป็นสามารถเฉพาะด้านได้ผลักดัน มาเป็นแรงขับเคลื่อนในการประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ โดยผ่านเรียนรู้ การลงมือ และการฝึกฝนอยู่เสมอ ต้องใช้ความพยายาม ความอดทน จนกว่าจะเป็นช่างมืออาชีพ ต้องใช้เวลาขั้นต่ำ 1 ปี ในการฝึกฝนจนเกิดเป็นความสามารถเฉพาะด้าน คือ ความสามารถด้านออกแบบทรงผม โดยช่างตัดผมมืออาชีพจะต้องมีความสามารถเฉพาะด้านที่เกี่ยวกับการตัดผม เช่น การใช้กรรไกร การใช้แปดเตอเลี่ยน การเรียนรู้เรื่ององศาบนศีรษะ และการใช้ความคิดสร้างสรรค์ กล่าวได้ว่า ความชอบได้หล่อหลอมให้บุคคลได้พัฒนาไปสู่ความสามารถเฉพาะด้าน จนก่อเป็นกระบวนการอาชีพของบุคคลสามารถใช้ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ อีลี กินซ์เบิร์ก (Ginzberg et. Al., 1967 อ้างถึงใน อภิชาติ เกตุทัต,

2541) มาอธิบายได้ว่า กระบวนการเลือกอาชีพนั้น เป็นการตัดสินใจของบุคคลเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ที่มีเหตุผลโดยบุคคลจะผสมผสาน ระหว่าง ความสนใจ และความสามารถ กับโอกาสที่เขาจะประกอบอาชีพนั้น นอกจากนี้ยังพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำทิพย์ บุญทศ และ วรณภา ลือกิตตินันท์ (2558) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การตัดสินใจเลือกอาชีพ แรงจูงใจ และความก้าวหน้าในอาชีพ พริตตี้เอ็มซี พบว่า การตัดสินใจเข้าสู่อาชีพมาจากการค้นพบในด้านความสามารถในการพูดจาโน้ม น้ำวและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าจึงตัดสินใจเข้าสู่อาชีพ

● ลักษณะงาน

ผลการจากการสัมภาษณ์ข้อมูล พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน ด้านลักษณะงาน เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นพ้องต้องกันว่า เป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพ ข้างตัดผมมืออาชีพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ลักษณะงาน แบ่งออกเป็น

ลักษณะงานอิสระ คือ อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพเป็นงานที่มีความอิสระงานหนึ่ง ที่สามารถนำความรู้ที่เกี่ยวข้อกับงาน เช่น ด้านชาลอนและด้านบาร์เบอร์มาประยุกต์ใช้ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ในการสร้างผลงานได้อย่างอิสระภายใต้ความสวยงาม เกณฑ์มาตรฐานการวัดอยู่ที่ความพึงพอใจของลูกค้า โดยลักษณะงานตัดผมสามารถกำหนดเป้าหมายและกฎเกณฑ์ของการทำงานได้ เช่น (1) เวลาเปิดทำการของร้านเปิดทำการ 15:00-20:00 (2) รับการตัดเพียงวันละ 9 หัวเท่านั้น และ(3) การไม่บริการตัดผมให้แก่เด็กที่ร้องไห้ เป็นต้น ซึ่งก็ต้องอยู่ภายใต้การสร้างกรอบของวินัย และความรับผิดชอบในหน้าที่ นอกจากนี้ยังมีลักษณะงานที่ต้องวางตัวอยู่ทุกระเบียบที่น้อยกว่าการทำงานประจำ และเป็นงานที่สามารถกำหนดทิศทางเป้าหมายการทำงานได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานของ พนิดา พรหมรัตน์ (2559) ที่ได้มีการศึกษาเรื่อง อิทธิที่มีต่อการเลือกประกอบอาชีพเป็นดีไวเตอร์ ในกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย พบว่า อาชีพดีไวเตอร์มีความอิสระไม่อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ ไม่มีคนมาคอยบังคับ จึงเป็นอิทธิพลที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพดีไวเตอร์

ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้ได้มีประเด็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับด้านลักษณะงานที่อิสระคือ เป็นลักษณะของการทำงานที่สามารถเลือกเวลาทำงานได้ การทำงานที่ควบคุมการทำงานได้ด้วยตนเอง แต่ต้องอยู่ภายใต้กรอบของเงื่อนไขความมีวินัยและความรับผิดชอบต่อการทำงานเป็นพื้นฐาน

ลักษณะงานทำทนาย คือ งานตัดผมเป็นงานที่มีความหลากหลายเป็นงานที่ต้องใช้หลายทักษะ มารวมกัน ได้แก่ งานตัดผม งานทำสี งานโกนหนวด งานตัด และงานยืด ซึ่งแต่ละงานที่กล่าวมามีความยากง่าย และกระบวนการทำที่มีความแตกต่างกัน นอกจากนี้งานตัดผมยังมีความเชื่อมโยงกับด้านกระแสนิยม จึงจำเป็นที่ต้องเรียนรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับ แนวโน้มทรงผม แนวโน้มสีผม และแนวโน้มการแต่งกาย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความท้าทายในการสร้างผลงานทรงผมในการมองหาอะไรที่ใหม่ๆ มาทดลองประยุกต์ใช้ในผลงานทรงผมให้มีความทันสมัย ความสวยงาม และ

ทำให้ลูกค้ารู้สึกประทับใจ ลักษณะงานของอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพที่มีความท้าทาย จึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมืออาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย ซึ่งสอดคล้องกับ ศิวารัตน์ ณ ปทุมวัน (2552) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายตามมุมมองของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งพบว่าเป็นกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวายมีความชื่นชอบลักษณะของงานที่มีความท้าทาย และมีความยืดหยุ่นในการทำงาน คนกลุ่มนี้มักจะมีการแสดงออกของผ่านความคิดสร้างสรรค์ ชอบใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการทำงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานของ วัชรหัตถ์โยธิน (2559) ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกงานของคนทำงานในเจนเนอเรชั่นวาย ในอำเภอเมือง จังหวัด ชลบุรี พบว่า กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย ชื่นชอบงานที่มีความท้าทาย ซึ่งต้องใช้ทักษะความสามารถในการทำงานที่หลากหลาย และต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งต้องมีการเปิดโอกาสให้พวกเขาได้ตัดสินใจอย่างอิสระกับในงานที่รับมอบหมาย

● ค่านิยม

ผลการจากการสัมภาษณ์ข้อมูลพบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายในด้านค่านิยม เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ค่านิยม แบ่งออกเป็น

ค่านิยมด้านส่วนบุคคล คือ อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพเป็นหนึ่งในอาชีพที่มีความเชื่อมโยงกับการใช้ชีวิตประจำวันของผู้คน โดยทั่วไปคนจะมีการใช้บริการตัดผม 1-2 ครั้งต่อเดือน เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพภายนอกให้ดูดีเป็นที่ยอมรับของสังคม แสดงให้เห็นถึงความถี่ของการใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานของ ธนพัฒน์ ทศนเอกจิต (2559) ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการร้านเสริมสวย โจ แอร์เทค ในเขตหนองแขม พบว่า ลูกค้ามีการเข้าใช้บริการเป็นจำนวน 1-2 ครั้ง ต่อเดือน ด้วยงบประมาณเฉลี่ยอยู่ที่ 2,000-4,000 บาท ต่อเดือน ซึ่งมีเหตุผลหลักในการเลือกใช้บริการ คือ ช่างมีฝีมือ และน่าเชื่อถือ เนื่องจากการตัดผมเป็นงานที่ต้องใช้ทักษะจากคนที่มีฝีมือ ซึ่งนับเป็นงานหนึ่งที่โอกาสความเป็นไปได้น้อยในการจะนำหุ่นยนต์มาใช้แทนที่แรงงานคน จึงเกิดค่านิยมด้านบุคคลในเชิงบวก เกี่ยวกับอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ นับได้ว่าเป็นอาชีพที่มีความเสถียรภาพ และเป็นอาชีพที่เชื่อมโยงกับการใช้ชีวิตประจำวันที่คนต้องมีการใช้บริการอยู่เสมอ จากที่กล่าวมาเป็นค่านิยมด้านบวกที่เป็นเหตุผลในการตัดสินใจเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย

ค่านิยมด้านสังคม ข้อมูลจากวิจัยตลาดแรงงาน (2557) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของอาชีพ ในปี พ.ศ.2558-2562 ในประเทศไทย พบว่า อาชีพตัดผม และเสริมสวย มีการเพิ่มขึ้นของจำนวนแรงงาน เฉลี่ยแต่ละปีจะมีอัตราการเติบโตของจำนวนแรงงานร้อยละ 3.4 ซึ่งสามารถจะสะท้อนให้เห็นว่า อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพยังคงเป็นกระแสนิยมของผู้คน เป็นอาชีพ

หนึ่งให้ผู้คนให้ความสนใจในการเลือกเข้ามาประกอบอาชีพ ซึ่งอาชีพตัดผมมีอาชีพได้มีหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุน เช่น ในด้านการอบรม ในด้านการเรียนการสอน และเปิดหลักสูตรในสถานที่ศึกษาของภาครัฐ เช่น โรงเรียนสายอาชีพ และโรงเรียนสารพัดช่าง เพื่อต้องการสร้างอาชีพให้แก่ประชาชนในประเทศไทย ในปัจจุบันกระแสนิยมของอาชีพที่เติบโตอย่างต่อเนื่องและเป็นอาชีพที่สามารถสร้างเม็ดเงินที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานของ ทศพร นพชัย และอรุณศักดิ์ เอกลักษณ์ (2559) ได้ศึกษา เรื่อง การเมืองและเศรษฐกิจของอาชีพสงวนและประชาคมอาเซียน พบว่า การขยายตัวของงานบริการด้านอาชีพตัดผม จึงต้องการกำหนดให้มีการยกเลิกอาชีพตัดผมออกจากกลุ่มอาชีพสงวน เพื่อให้แรงงานช่างตัดผมไทยสามารถไปประกอบอาชีพในประชาคมอาเซียนได้ แต่ช่างผมต่างประเทศก็สามารถอาชีพตัดผมในไทยได้เช่นกัน จึงยังคงมีประเด็นที่รัฐจะต้องเตรียมความพร้อมในการเสริมความรู้ให้แก่ช่างตัดผมไทย เพื่อยกระดับให้ช่างผมไทยมีความเชี่ยวชาญในด้านการตัดผมในระดับมาตรฐานของสากล ทำให้มีประสิทธิภาพที่พร้อมจะก้าวสู่การทำงานในตลาดอาเซียน ค่านิยมทางด้านสังคมในอาชีพตัดผมจึงเป็นด้านบวก จึงเป็นเหตุผลให้กลุ่มคนเจนเนอเรชันวายเลือกเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

ซึ่งประเด็นที่น่าสนใจจากงานวิจัยชิ้นนี้ พบว่า อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพกลุ่มคนเจนเนอเรชันวายมีค่านิยมต่ออาชีพไปทิศทางด้านบวก กล่าวได้ว่า ผู้คนมีความนิยมเข้าสู่อาชีพนี้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจจะส่งผลให้เกิดปัญหาในอนาคต คือ ปัญหาแรงงานล้นตลาด (Over Supply) เนื่องจากอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ ไม่มีกำแพงกันในการเข้าสู่อาชีพ รัฐควรต้องสร้างเงื่อนไขการเข้าสู่อาชีพ เช่น (1) ต้องเป็นลูกจ้างขั้นต่ำ 1 ปี (2) มีการสอบขอใบอนุญาตเปิดกิจการ (3) เจ้าของกิจการจะต้องส่งเสริมให้ความรู้ลูกจ้างเข้ารับการอบรมโครงการของรัฐอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อที่จะลดปัญหาแรงงานล้นตลาด และเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของช่างตัดผมไทย

● ความก้าวหน้า

ผลการจากการสัมภาษณ์ข้อมูลพบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายใน ในด้านความก้าวหน้าเป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นพ้องต้องกัน ว่าเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ความก้าวหน้า แบ่งออกเป็น

ความรู้ พบว่า อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพเป็นอาชีพหนึ่งที่สามารถต่อยอดความรู้ได้หลากหลายแขนง เช่น สามารถเพิ่มเติมไปสู่งานซาลอน (ถนัดงานกรรไกร) สามารถต่อยอดไปยังงานการตัด และการทำสี หรือไปสู่อีกหนึ่งอาชีพใหม่ คือ อาชีพสร้างสรรค์การแต่งกายมีอาชีพ (Costume Artist) ซึ่งจากที่กล่าวมาข้างต้น ต้องเกิดจากความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพภายในของบุคคลนั้น ในด้านการเสริมสร้างความรู้ และในด้านประสบการณ์การทำงาน ซึ่งการเพิ่มพูนของความรู้ก็บ่งบอกถึงความก้าวหน้าของอาชีพ

ชื่อเสียง คือ เมื่อเรามีการเสริมสร้างความรู้ มีการฝึกทักษะจนเกิดความเชี่ยวชาญ ก็เข้าสู่การสร้างชื่อเสียงผ่านการแข่งขันผ่านเวทีต่างๆ ทำให้ผู้คนเริ่มรู้จักเพิ่มขึ้น มีชื่อเสียงในวงการของในด้านการตัดผม นอกจากนี้ยังมีปัจจัยเสริมจากสื่ออินเทอร์เน็ต เช่น Facebook Instagram เป็นต้น ที่เข้ามาสนับสนุนให้ผลงานทรงผมให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายทั้งภายในและภายนอกประเทศ จนสามารถสร้างชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับจากสังคมในวงการช่างตัดผมมืออาชีพ โดยการมีชื่อเสียงนั้นก็บ่งบอกถึงความก้าวหน้าของอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำทิพย์ บุตรทศ และวรรณภา ลือกิตินันท์ (2558) พบว่า การทำอาชีพฟรีตี ส่งผลเป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป สร้างชื่อเสียงผ่านความสามารถของตนเอง ในด้านการมีชื่อเสียงนั้น สามารถใช้แนวคิดของมาสโลว์ (Maslow, 1970) อ้างถึงใน นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์, 2561) มาอธิบายได้ดังนี้ กล่าวคือ ลำดับของความต้องการของมนุษย์ ต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตามความสำคัญและสามารถยืดหยุ่นได้ เมื่อความต้องการขั้นแรกได้รับบำบัดแล้วมนุษย์จะให้ความสนใจกับความต้องการขั้นสูงขึ้นไปเป็นลำดับ การมีชื่อเสียงนั้นจำอยู่ในลำดับขั้นที่ 4 คือ ความต้องการการยอมรับนับถือจากผู้อื่น ได้รับเกียรติ และความเคารพจากคนในสังคม

เงินทอง คือ อาชีพตัดผมมืออาชีพเป็นหนึ่งในอาชีพที่สามารถได้รับผลตอบแทนในด้านตัวเงินที่สามารถนำมาสร้างเนื้อสร้างตัว ซึ่งอาชีพที่สร้างความก้าวหน้าในด้านการเงินทองเพิ่มขึ้นตามความสามารถของตนเอง เพื่อสามารถนำไปเลี้ยงตนเองและครอบครัว ซึ่งเป็นอาชีพที่เริ่มจากศูนย์จนกระทั่งมีรถมีบ้านเป็นของตนเอง ซึ่งการมีเงินทองที่เพิ่มขึ้นก็บ่งบอกถึงความก้าวหน้าของอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาลิสสา สุขสี (2551) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจต่อพยาบาลในการเลือกงานในโรงพยาบาลเอกชนจังหวัดเพชรบุรี พบว่า หนึ่งในนั้น คือ ปัจจัยด้านโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการเลื่อนขั้นเงินเดือน จะส่งผลต่อการตัดสินใจในระดับที่มากในการเลือกอาชีพ เนื่องจากเงินเดือนเป็นแรงจูงใจเป็นอย่างมากในการเลือกเข้ามาทำงาน

ซึ่งประเด็นที่น่าสนใจจากงานวิจัยชิ้นนี้ คือ ความก้าวหน้าในความหมายของคนส่วนใหญ่ จะเน้นไปที่ด้านของเงินทองและด้านของชื่อเสียง ซึ่งก็ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมาก แต่ในงานวิจัยชิ้นนี้ พบประเด็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับความก้าวหน้าด้านความรู้ ซึ่งจะส่งผลก่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพภายในบุคคล ที่จะนำความรู้ความรู้นี้ในศาสตร์ของอาชีพที่มีความหลากหลายมาเป็นแรงผลักดันส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าในสายอาชีพ

5.2.2 เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก

● ค่าตอบแทน

ผลการจากการสัมภาษณ์ข้อมูล พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก ในด้านค่าตอบแทนเป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นพ้องต้องกันว่า เป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพ

ช่างตัดผมมีอาชีพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าเหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก ด้านค่าตอบแทน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ซึ่งได้แก่

ด้านรายได้ เป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งในการตัดสินใจเลือกอาชีพ เนื่องจากเป็นการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานทั้งในด้านส่วนตัว ครอบครัว และการดำรงชีวิตในสังคม อาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ มีการได้รับค่าตอบแทนโดยขึ้นอยู่กับความสามารถส่วนบุคคล ซึ่งสามารถใช้ทฤษฎีของสามารถใช้แนวคิดของมาสโลว์ (Maslow, 1970 อ้างถึงใน นิทัศน์ ศิริโชครัตน์, 2561) มาอธิบายได้ดังนี้ กล่าวคือ ลำดับของความต้องการของมนุษย์ ต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตามความสำคัญ และสามารถยืดหยุ่นได้ เมื่อความต้องการขั้นแรกได้รับบำบัดแล้วมนุษย์จะให้ความสนใจกับความต้องการขั้นสูงขึ้นเป็นลำดับ โดยช่างตัดผมมีอาชีพกลุ่มคนเจนเนอเรชันวายนั้น มีความสามารถในการสร้างรายได้สูงสุดเดือนละ 100,000 บาท รายได้น้อยสุด 30,000 บาท และรายได้เฉลี่ย ประมาณ 50,000 บาทต่อเดือน ซึ่งสอดคล้องกับจากการสำรวจข้อมูลของ ThaiSMEcenter (2561) พบว่า รายได้เฉลี่ยขั้นต่ำก็ไม่ต่ำกว่า 1,000-2,000 บาทต่อวัน ด้านรายได้จึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชันวาย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานของ Eddy et al. (2010) ได้ศึกษาเรื่อง New Generation, Great Expectations: A Field Study of the Millennial Generation พบว่ากลุ่มคนเจนเนอเรชันวาย มีความคาดหวัง ค่าจ้างพวกเขาคาดหวังว่าจะได้รับในอัตราที่สูง

การออม กลุ่มคนเจนเนอเรชันวายที่เป็นช่างตัดผมมีอาชีพเริ่มมีการตระหนักถึงการออมเงิน มองหาอาชีพที่สามารถมีรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายสามารถเหลือเงินออมได้ มีการจัดการระบบการเงิน มีการจัดทำประกันชีวิต มีการฝากประจำ และยังมีเม็ดเงินนำค่าตอบแทนไปต่อยอดลงทุนในตราสารหุ้น ซึ่ง สอดคล้องกับ INTAGE Academy (2017) ได้ศึกษาเรื่อง “Gen Y – วัยจับจ่าย ที่ต้องจับจอง” พบว่า คนกลุ่มนี้มีหนี้กันตั้งแต่เริ่มทำงาน เช่น หนี้ผ่อนบ้าน หนี้ผ่อนรถ หรือหนี้บัตรเครดิต เนื่องจากกลุ่มคน เจนเนอเรชันวายต้องการสร้างเนื้อสร้างตัวที่ด้วยเวลาที่รวดเร็ว ยังพบอีกว่ามีแนวโน้มที่จะออมในรูปแบบของเงินฝากน้อยลง แต่สนใจที่จะลงทุนในกลุ่มที่ใช้เงินลงทุนสูงขึ้น รับความเสี่ยงเพิ่มได้มากขึ้น แต่มีโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนมากขึ้นเช่นกัน (ถ้าได้กล้าเสีย) เพื่อหวังผลตอบแทนจากการลงทุนที่มากขึ้น จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดง ให้เห็นถึงด้านค่าตอบแทนว่าเป็นเหตุผลหนึ่งในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชันวาย

● อิทธิพลจากบุคคลอื่น

ผลการจากการสัมภาษณ์ข้อมูล พบว่า เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอก ในด้านอิทธิพลจากบุคคลอื่น เป็นหนึ่งในเหตุผลที่ผู้ให้สัมภาษณ์ 6 ใน 10 กล่าวว่า เป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ โดยมาจากการได้รับอิทธิพลจากบุคคลมีประสบการณ์โดยตรงทางด้านอาชีพ ตัดผมทำให้เห็นถึงลักษณะงานเบื้องต้น และการได้รับอิทธิพลจากบุคคลไม่มีประสบการณ์โดยตรง แต่

ได้สร้างค่านิยมของอาชีพให้เกิดขึ้นแก่บุคคลรอบข้างให้เกิดความรู้สึกรักสนใจในอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ โดยแบ่งการได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่นเป็น 2 ด้าน ซึ่งได้แก่

(1) *ด้านครอบครัว* การแนะนำชักจูงการเข้าสู่อาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ เกิดจากพ่อแม่ที่มีความเกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพช่างตัดผม แต่สิ่งที่น่าสนใจ พ่อแม่ที่ไม่เคยมีความเกี่ยวข้องกับอาชีพตัดผม คนกลุ่มนี้ได้ศึกษาข้อมูลมาจากคนประกอบอาชีพตัดผมมืออาชีพ ค่านิยมทางสังคม และการสังเกตจากสภาพแวดล้อม เพื่อศึกษาวิเคราะห์โอกาสความเป็นไปได้ของอาชีพนี้ จึงทำการแนะนำบุคคลใกล้ชิดให้เข้าไปประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ เมื่อคนที่แนะนำเป็นคนที่มีอิทธิพลกับชีวิตของบุคคลนั้น ก็จะส่งผลต่อการเลือกเข้ามาประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นเขามีพลังในการสนับสนุนและรองรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้ ซึ่งสามารถใช้ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ โรว์ (Roe, 1964 อ้างถึงใน อมรรัตน์ เหล่าบุญมา, 2550) มาอธิบายได้ว่า คนเราจะมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน ผลมาจากพันธุกรรมและประสบการณ์ในวัยเด็กที่กระตุ้นให้เกิดการเลือกอาชีพที่ตอบสนองความต้องการ โดยผู้ปกครองจะมีส่วนในการสนับสนุนรวมถึงมีอิทธิพลในการเลือกอาชีพนั้น รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อติเรก นวลศรี ณิชภา ยศุตมธาดา และ Wang Heng (2560) ได้ศึกษา เรื่อง “ปัจจัยในการเลือกอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม” พบว่า ปัจจัยในการเลือกอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีนนักศึกษา ตัดสินใจเลือกอาชีพด้านองค์กร ด้านครอบครัวและด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังพบที่มีความขัดแย้งกับงานวิจัยของ จิรนนท์ ไวยศรีแสง (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก ประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีใน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ คือ อาชีพบิดามารดาหรือผู้ปกครอง พื้นฐานอาชีพของครอบครัวไม่ได้มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของบุคคล

(2) *ด้านบุคคลอื่น (ช่างตัดผม)* การแนะนำจากช่าง ตัดผมถึงข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานเบื้องต้นนั้น ผ่านผู้ให้ข้อมูลมีประสบการณ์โดยตรง ในด้านลักษณะงาน ความก้าวหน้า และรายได้ ทำให้เห็นความเป็นไปได้ของอาชีพ จึงเป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพตัดผมชายมืออาชีพ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้สำหรับธุรกิจตัดผมสมัยใหม่

1. ธุรกิจตัดผมสมัยใหม่ ควรมีการปรับลักษณะงานให้มีเป็นงานที่สอดคล้องกับความต้องการของพนักงานกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย คือ ลักษณะงานต้องมีความอิสระและต้องมีความท้าทาย เนื่องจากคนกลุ่มนี้เป็นคนที่รักความอิสระในงานที่ทำ มีความต้องการทำอะไรแปลกใหม่

ที่ตลอดเวลา ธุรกิจจึงต้องมีการกระตุ้นลักษณะงานให้มีความมีความยากง่ายขึ้นไปตามลำดับ เพื่อให้เขารู้สึกว่าลักษณะงานที่ทำไม่ได้มีจุดอิมิตัว แต่เป็นลักษณะงานที่ต้องเรียนรู้หลากหลายด้านมาผสมผสานกันก่อให้เกิดความท้าทายของลักษณะงาน ซึ่งต้องมีความอิสระในด้านความคิด เพื่อที่จะให้กลุ่มคนเจนเนอเรชันวายได้ค้นพบวิธีการที่ดีในการทำงาน นอกจากนี้ควรมอบหมายความไว้วางใจ และอย่าละเลยที่จะให้ในด้านคำปรึกษา ด้านกำลังใจแก่พนักงาน

2. ธุรกิจตัดผมสมัยใหม่ ควรสร้างคุณค่าในลักษณะงาน เพื่อให้พนักงานกลุ่มคนเจนเนอเรชันวายเกิดการตระหนักเห็นถึงคุณค่าที่แท้จริงของงาน คือ งานตัดผม นั้น ได้มีการสร้างคุณค่าให้แก่ผู้คน ผ่านการทรงผมที่สวยงามเสริมความมั่นใจ เพื่อมุ่งให้พนักงานมองถึงแก่นหลักของอาชีพ ซึ่งแน่นอนเมื่อธุรกิจสร้างสามารถสร้างแรงจูงใจผ่านคุณค่าในตัวได้ก็จะทำให้พนักงานมัก จะมุ่งสู่การพัฒนาศักยภาพของตนเอง สิ่งเหล่านั้นจะส่งผลแก่ธุรกิจในระยะยาวในการขับเคลื่อนธุรกิจต่อไป

3. ธุรกิจตัดผมสมัยใหม่ ควรมีการส่งเสริม Training ที่ชัดเจนให้กับพนักงานคนกลุ่มเจนเนอเรชันวาย เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้พนักงานได้เรียนรู้ทักษะใหม่ๆ เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลทรงผม การอบรมเทคนิค ด้านงานตัด ด้านงานทำสี ด้านงานถักเปีย เนื่องจากคนกลุ่มนี้ต้องการพัฒนาศักยภาพตนเองให้มีความเชี่ยวชาญในสายอาชีพ นอกจากนี้ธุรกิจก็ควรให้พนักงานกลุ่มนี้ได้มีบทบาทในการสร้างสรรค์ผลงาน พร้อมให้การสนับสนุนผลักดันผลงาน ให้เป็นที่รู้จักเพื่อเป็นการสร้างการมีชื่อเสียงให้แก่พนักงาน และธุรกิจตัดผมสมัยใหม่

4. ธุรกิจตัดผมสมัยใหม่ควรมีการสร้างเส้นทางความก้าวหน้าของอาชีพ (Career Path) เนื่องจากกลุ่มคนเจนเนอเรชันวายได้ให้ความสำคัญกับอาชีพที่สามารถเติบโตก้าวหน้า ซึ่งโดยธุรกิจทั่วไปส่วนใหญ่มีการสร้างแบบเป็นแนวตั้ง เช่น เลื่อนลำดับตำแหน่งกับผลตอบแทนให้สูงขึ้นเรื่อยๆ แต่ในด้านของธุรกิจตัดผม จากการศึกษาพบว่ามักมีที่มีโครงสร้างแบบแนวนอน มีตำแหน่งให้เติบโตน้อย จึงจำเป็นต้องมาให้ความสำคัญในด้านการขยายทักษะความรู้ความสามารถของพนักงานให้กว้างขึ้น เช่น เมื่อพนักงานมีทักษะเพียงด้านการใช้กรรไกรด้านเดียว ส่งผลทำให้เกิดข้อจำกัดในการให้บริการส่งผลให้รายได้ก็จำกัดเช่นกันทั้งสองฝ่าย แต่หากพนักงานมีทักษะด้านการทำสีเพิ่มก็จะเพิ่มช่องทางในการให้บริการส่งผลให้รายได้เพิ่มขึ้นทั้งสองฝ่าย

ภาพที่ 5.3 เส้นทางความก้าวหน้าของอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ

จากภาพที่ 5.3 ได้แสดงให้เห็น Career Path ของอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ ช่างตัดผมมืออาชีพ จุดเริ่มต้นของการทำงานพนักงานจะต้องมีการเรียนรู้สร้างประสบการณ์ในแต่ละขั้นให้บรรลุผลก่อนถึงจะสามารถเลื่อนตำแหน่งต่อไปได้ ซึ่งประกอบด้วย (1) ตำแหน่งสระได้ร์ คือ เมื่อเริ่มงานก็มักจะเป็นพนักงานตำแหน่งงานสระได้ร์ในการเรียนรู้งานเพื่อสร้างประสบการณ์ ในการเตรียมความพร้อมทั้งด้านความรู้ และความสามารถที่จะใช้งานเครื่องมือ เช่น กรรไกร แปดเตอเลียนก็ เข้าสู่เพื่อไปสู่ตำแหน่งงานถัดไป (2) ตำแหน่งช่างตัดผม เป็นตำแหน่งที่ให้บริการลูกค้าในการตัดผมให้ เข้ากับใบหน้าของลูกค้า ผ่านการออกแบบให้มีความสวยงามเพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ลูกค้า และสุดท้าย (3) ตำแหน่งทำสี และตัด คือ สะสมประสบการณ์ในงานด้านการตัดผมที่เชี่ยวชาญก็จะ ก้าวสู่ตำแหน่งงานทำสี และตัดซึ่งเป็นงานที่จะต้องเรียนรู้ทั้งจากด้านวิทยาศาสตร์ตามหลักการการ ผสมสี การทำปฏิกิริยาระหว่างสีกับอากาศ และการใช้สารเคมีในปริมาณที่เหมาะสม ซึ่งในแต่ละ ตำแหน่งก็ย่อมมีค่าตอบแทนที่สูงขึ้นตามลำดับขั้นตำแหน่ง

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ศึกษาเชิงเปรียบเทียบถึงปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพตัดผมช่างมืออาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นต่างๆ เช่น กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นเอ็กซ์ และกลุ่มคนเบบี้บูมเมอร์ โดยใช้วิธีการเชิงปริมาณและคุณภาพควบคู่กัน เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ

บรรณานุกรม

- กรวิการ์ ดำมณี . (2560). เหตุผลในการตัดสินใจเลือกอาชีพของพนักงานรักษาความปลอดภัยเพศหญิง กรณีศึกษาบริษัท เอส. เอส. แอนด์ เอส. จำกัด. (สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, คณะวิทยาการจัดการ, สาขาบริหารธุรกิจ.
- กรแก้ว จันทภาษา. (2553). เทคนิคการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ. ค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2561 จาก <https://www.thairath.co.th/content/1083279>
- กองวิจัยตลาดแรงงาน. (2557). ทิศทางการเปลี่ยนแปลงของอาชีพ. ค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2561 จาก https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/files/bkk_th/a8b1450c699bf90745de2cf8221447b6.pdf
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2540). หลักสถิติ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินตนา อินทรทัศน์. (2541). ผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลด้านอาชีพตามทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของทีเดอแมนและโอฮาราที่ปีความต้องการสอดคล้องในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เขาพนม จังหวัดกระบี่. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิรนนท์ ไวยศรีแสง. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร. (ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต).สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ฉัตรนภา ทิละกุล และภาวิณี เพชรสว่าง. (2555). การศึกษาบุคลิกภาพของพนักงานกลุ่มงานเอกชนวัยที่มีผลต่อความต้องการคุณลักษณะงาน. (สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, คณะบริหารธุรกิจ, สาขาทรัพยากรมนุษย์.
- ชาลิสสา สุกสี. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อพยาบาลในการตัดสินใจเลือกทำงานในโรงพยาบาลเอกชน จังหวัดเพชรบุรี. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะบัณฑิตวิทยาลัย, สาขาบริหารธุรกิจ.
- ฐานเศรษฐกิจ. (2561). บทบาทของภาคบริการ กับการพัฒนาประเทศไทย 4.0. เข้าถึงวันที่ 20 กันยายน 2561 จาก <http://www.thansettakij.com/content/261071>
- ณรงค์ จองใจอนุรักษ์. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกงานของคนงานที่ใช้บริการสำนักงานจัดหางานของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์พัฒนาแรงงานและสวัสดิการมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์.

- เดชา เดชะวัฒน์ไพศาล. (2552). การรับรู้คุณลักษณะของเจนเนอเรชันวายและแรงจูงใจในการทำงาน มุมมองระหว่างเจนเนอเรชันต่างๆ ในองค์กร. *จุฬาลงกรณ์ปริทัศน์*, 31(121), 1-24.
- เดชา เดชะวัฒน์ไพศาล และคณะ. (2557). การศึกษาเจนเนอเรชันเอ็กซ์และเจนเนอเรชันวายใน มุมมองต่อคุณลักษณะ. *จุฬาลงกรณ์ปริทัศน์*, 36(141), 1-17.
- ทศพร นพวิชัยและ อนงค์ทิพย์ เอกแสงศรี. (2559). การเมืองและเศรษฐกิจของการสงวนอาชีพในประเทศไทยและประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษาธุรกิจบริการดำเนินงานเสริมสวย. *รัฐศาสตร์ภาคย์*, 23-35.
- ไทยรัฐ. (2560). *ช่างผมอาชีพพารวย ลุ้นเวทีฝีมือแรงงาน*. ค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2561 จาก <https://www.thairath.co.th/content/1083279>
- ธนพัฒน์ ทศนเอกจิต. (2559). *ปัจจัยที่มีผลความพึงพอใจในการใช้บริการร้านเสริม*. (สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยสยาม, คณะบริหารธุรกิจ.
- นภสินธุ์ รักไชย . (2554). *ปัจจัยในการพิจารณาเลือกทำงานของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่*. (สารนิพนธ์สาขาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, คณะวิทยาการจัดการ, สาขาบริหารธุรกิจ.
- นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์. (2561). *หลักการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- น้ำทิพย์ บุตรทศ และวรรณภา ลือกิตินันท์. (2558). การตัดสินใจเลือกอาชีพ แรงจูงใจ และความก้าวหน้าในอาชีพปริทัศน์เอ็มซี. *RMUTT Global Business and Economics Review*, 10(1), 121-132.
- เบญจยา ยอดดำเนิน. (2552). *การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ :การจัดการข้อมูลการตีความและการหาความหมาย*. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากร มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประชาชาติธุรกิจ. (29 ตุลาคม 2560). *ธุรกิจบริการ : ทางรอดประเทศไทย 4.0*. ค้นเมื่อ 30 กันยายน 2561 จาก <https://www.prachachat.net/economy/news-62014>
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปิยลักษณ์ โพธิวรรณและคณะ. (2554). *ร้านเสริมสวย : พื้นที่การสร้างตัวตนของคนข้ามเพศ*. *วารสารสังคมลุ่มน้ำโขง*, 7(2), 75-88.
- พนิดา พรหมรัตน์. (2559). *อิทธิพลที่มีการเลือกประกอบอาชีพเป็นตัวเตอร์ในกลุ่มเจนเนอเรชันวาย*. (สารนิพนธ์สาขาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, คณะวิทยาการจัดการ, สาขาบริหารธุรกิจ.

- พรเทพ ฉันทนาวิ. (2561). การบริหารดาวเด่น. *HR SOCIETY MAGAZINE*, 48-53.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พัชรศิริ ราชรักษ์. (2555). *บุคลิกภาพที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของงานและความต้องการประสบความสำเร็จของกลุ่มพนักงาน GEN Y กรณีศึกษาผู้ปฏิบัติงานในสังกัดภาครัฐและเอกชนในประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี.
- เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. (2534). *การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2545). *พื้นฐานการวิจัย (ฉบับปรับปรุงใหม่)*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- วนิทร สุภาพ. (2556). *วิจัยเชิงคุณภาพไม่ยากอย่างที่คิด*. *ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 15(2), 124-126.
- วิกิพีเดีย. (2557). *ช่างตัดผม*. ค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2561 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/วิจารณ์ อรุณมานะกุล>. (2553). *ภาษาศาสตร์คลังข้อมูล หลักการและการใช้*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิวรัตน์ ณ ปทุม. (2552). การสรรหาบุคคลากร เยนวาย. *Make money*, 10(112), 70-71.
- สธารัตน์ เรื่องปราชญ์. (2553). *ส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพล ต่อบริการร้านเสริมสวยในเขตรังสิต*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, คณะบริหารธุรกิจ.
- สมศักดิ์ ชลาชล. (2550). *เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยธุรกิจตัดผม*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์, คณะเศรษฐศาสตร์.
- สำนักงานสถิติจังหวัดสงขลา. (2561). *การสำรวจภาวะการทำงานของประชากรจังหวัดสงขลาไตรมาส 3* ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2561 จาก http://songkhla.nso.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=451:3-2561&catid=122:2017-10-02-05-17-57-copy&Itemid=687
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). *สถิติรายปีประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- เสาวคนธ์ วิทวัสโอฬาร. (2550). *Gen Y จับให้มันคั้นให้เวิร์ค*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพธุรกิจฉบับซุ้ค.
- เสาวคนธ์ ศิริदार. (2554). *45 กระบวนท่าพัฒนา GEN Y*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.

- เสาวพา เวศกาวิ. (2543). การศึกษาแรงจูงใจเพื่อเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส)ประเภทวิชาบริหารธุรกิจของวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต), สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ฮะริษ แสงมะหะหมัด. (5 พฤศจิกายน 2561). การตัดผม. (ต้นนิยมซ์ ศรีรัตน์, ผู้สัมภาษณ์)
- อภิชาติ เกตุทัต. (2541). การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกทำงานในองค์กรพัฒนาเอกชนระหว่างนักพัฒนารุ่นใหม่กับนักพัฒนารุ่นเก่า ศึกษาเฉพาะกรณีองค์กรเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. (วิทยานิพนธ์พัฒนาแรงงานและสวัสดิการ มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์.
- อมรรัตน์ เหล่าบุญมา. (2550). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. สืบค้นจาก <http://newtdc.thailis.or.th/docview.aspx?tdcid=256535>
- อรรถวิท ชื่นจิตต์. (2558). ภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลงและวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทเอกชนรุ่นเจนเนอเรชั่นวายในเขตกรุงเทพมหานคร (ค้นคว้าอิสระ). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาลัยกรุงเทพ.
- อรุณี อ่อนสวัสดิ์. (2551). ระเบียบวิธีวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อดิเรก และคณะ. (2560). ปัจจัยในการเลือกอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. *ข้อพระยอม*, 28(1), 115-123.
- อัจฉริยา ปทุมวัน. (2552). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานเลือกงานและการพัฒนาตนเองในการทำงานของวัยทำงานตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี.
- อุบลรัตน์ วรรณวิไล. (2551). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสิริมังคลานุสรณ์ อำเภอเมืองเชียงใหม่. (การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว.
- Alan Austin-Smith. (2005). 7 characteristics hairdresser. *A FANTASTIC HAIRDRESSER*, 35-37.
- Eddy et al. (2010). New Generation, Great Expectations: A Field Study of the Millennial Generation. *Journal of Business and Psychology*, 25(2), 281-292.

- International Monetary Fund. (2010). *WORLD ECONOMIC OUTLOOK*. ค้นเมื่อ 21 กันยายน 2561 จาก <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2016/12/31/Rebalancing-Growth>
- INTAGE (Thailand). (2017). *Gen Y วัยจับจ่าย ที่ต้องจับจอง*. ค้นเมื่อ 21 ตุลาคม 2561 จาก <https://www.imf.org/en/Publication/WE/Issues/2016/12/31/Rebalancing-Growth>
- SpokeDark.TV. (2560). *รู้หรือไม่ว่าอาชีพช่างตัดผมในอดีตไม่ได้แค่เสริมสวย*. ค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2561 จาก <https://www.spokedark.tv/posts/legend-of-barber/>
- ThaiSMEcenter. (2561). *เทคนิคเปิดร้านตัดผมยุคนี้รายได้ไม่ธรรมดา*. ค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2561 จาก <http://www.thaismescenter.com/เทคนิคการเปิด-ร้านตัดผม-ยุคนี้รายได้ไม่ธรรมดา/>
- Tracey Yeadon-lee . (2010). *Emotional labour and professionalism in the hair salon*. ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2561 จาก <http://eprints.hud.ac.uk/id/eprint/9404/1/YeadonLeeEmotional.pdf>

ภาคผนวก

คำถามสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง เหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ กรณีศึกษา กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัย ของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเหตุผล
ในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพของกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย ในอำเภอ
หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งข้อมูลที่ได้จะใช้เป็นประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ปัจจัยภายในที่เป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

ตอนที่ 3 ปัจจัยภายนอกที่เป็นเหตุผลในการเลือกอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์

นางสาวตัสนิมช์ ศรีรัตน์

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง เหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ กรณีศึกษา กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ผู้ที่ประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ

ชื่อ-สกุลผู้ถูกสัมภาษณ์

เพศ.....

เกิด พ.ศ.อายุ.....ปี ประสบการณ์การทำงาน.....ปี

วุฒิการศึกษา.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. เวลา..... สถานที่.....

คำถามสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

1.1 คำถามเกี่ยวกับประวัติเบื้องต้นของผู้สัมภาษณ์

- 1.1.1 คุณประกอบอาชีพเป็นช่างตัดผมมืออาชีพเป็นระยะเวลาานานเท่าไร (กี่ปี)
- 1.1.2 คุณเปิดร้านเป็นของตนเองหรือเป็นพนักงานร้านตัดผมในปัจจุบัน
- 1.1.3 คุณประกอบอาชีพอะไรมาก่อนที่จะประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ
- 1.1.4 คุณเริ่มต้นการทำงานและการประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพได้อย่างไร

ตอนที่ 2 ปัจจัยภายในที่เป็นเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมืออาชีพ

เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการเลือกอาชีพ

2.1 บุคลิกภาพ

- 2.1.1 คุณมีความเข้าใจอย่างไรกับคำว่าบุคลิกภาพ
- 2.1.2 คุณคิดว่าตนเองมีบุคลิกภาพเป็นอย่างไร
- 2.1.3 คุณคิดว่าบุคลิกภาพแบบใดที่ช่างตัดผมต้องควรมีในการประกอบอาชีพเป็นอย่างไร
- 2.1.4 คุณมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างเกี่ยวกับการทำงานที่ตรงกับตัวตนที่เราเป็นจะส่งผล

ต่อความสำเร็จในงาน

2.2 ความชอบ

- 2.2.1 คุณใช้เวลาในการฝึกทักษะงานตัดผมต่าง ๆ นานเพียงใด
- 2.2.2 คุณมีความคิดเห็นเกี่ยวกับงานศิลปะกับงานตัดผมอย่างไร
- 2.2.3 คุณคิดว่าทักษะที่ต้องมีในเพื่อใช้งานในบริการตัดผมมีอะไรบ้าง

- 2.2.4 คุณมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการได้ทำงานที่ชอบและถนัดอย่างไรบ้าง
- 2.3 งานที่มีความอิสระและท้าทาย
- 2.3.1 คุณรู้สึกอย่างไรบ้างในการทำงานวันแรกของการเข้าสู่อาชีพตัดผม
- 2.3.2 คุณให้คำจำกัดความของงานอิสระอย่างไร
- 2.3.3 อาชีพตัดผมได้ทำให้คุณออกจากกรอบของงานอิสระอย่างไร
- 2.3.4 คุณรู้สึกอย่างไรเวลาที่เราต้องเจองานบริการตัดผมที่หนักหน่วง ทั้งจากตัวลูกค้าและดีไซน์ความยากง่ายของทรง
- 2.3.5 คุณลองยกตัวอย่างกรณีที่ยากที่สุดที่เคยเจอในระหว่างการทำงาน มีวิธีการรับมืออย่างไร
- 2.4 ค่านิยม
- 2.4.1 คุณมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับอาชีพตัดผมในยุคปัจจุบัน
- 2.4.2 คุณรู้สึกอย่างไรบ้างที่ได้เลือกประกอบอาชีพตัดผม
- 2.4.3 คุณมีความพึงพอใจต่องานที่ทำมาน้อยเพียงใดคะแนน 1 ถึง 10 ได้เท่าใด เพราะอะไร
- 2.4.4 คุณมีมุมมองต่อการปรับตัวในการทำงานร่วมกับคนต่างวัย อย่งไรบ้าง
- 2.5 ความก้าวหน้าของอาชีพ
- 2.5.1 คุณมีหน้าที่หลักในการทำงานเป็นอย่างไรบ้าง
- 2.5.2 คุณได้มีเป้าหมายหรือวางแผนเกี่ยวกับการทำงานในอนาคตอย่างไร
- 2.5.3 คุณคิดว่างานที่ทำอยู่ สามารถที่จะก้าวหน้าหรือเติบโตไปกว่านี้หรือไม่ อย่งไร
- 2.5.4 คุณคิดว่างานที่ทำอยู่มีความมั่นคงระดับใด 1 ถึง 10 ได้เท่าใด เพราะอะไร
- 2.5.5 คุณให้ความสำคัญต่อความก้าวหน้าของอาชีพหรือไม่อย่างไร

จากที่กล่าวมาข้างต้น ในด้านบุคลิกภาพ ทักษะ ความท้าทายของงาน ค่านิยมที่มีต่องาน และ ความก้าวหน้า สิ่งที่คุณให้ลำดับความสำคัญมากสุดในการเลือกที่จะประกอบอาชีพตัดผม และ สิ่งที่ไม่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพ เพราะเหตุใด

ตอนที่ 3 ปัจจัยภายนอกที่เป็นเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพช่างตัดผมมีอาชีพ

เหตุผลที่มาจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการเลือกอาชีพ

3.1 ค่าตอบแทน

- 3.1.1 คุณได้รับรายได้เพียงพอต่อการใช้จ่ายหรือไม่อย่างไร
- 3.1.2 รายได้จากการขายสินค้าเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ตททรงแต่งผมเป็นอย่างไรบ้าง
- 3.1.3 มีการแบ่งรายได้บ้าง
- 3.1.4 ฐานการเลื่อนขั้นรายได้ มีเกณฑ์อย่างไร
- 3.1.5 คิดว่าค่ารายได้มีความสำคัญอย่างไร

3.2 การได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่น

- 3.2.1 คุณตัดสินใจเข้าสู่อาชีพนี้ ได้รับคำแนะนำมาจากใคร อย่งไรบ้าง
- 3.2.2 บุคคลที่แนะนำมานั้นเขาเป็นบุคคลที่มีความถนัดในด้านใดมีความเกี่ยวข้องกับอาชีพตัดผมหรือไม่อย่างไร

3.2.3 คิดว่าการที่คนแนะนำมีผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือไม่อย่างไร

3.3 สภาพเศรษฐกิจ

- 3.3.1 คุณคิดเห็นอย่างไรบ้างเกี่ยวกับเศรษฐกิจส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพ
- 3.3.2 คุณคิดเห็นว่าอาชีพตัดผมได้รับผลกระทบอย่างไรบ้างจากเศรษฐกิจทั้งขาขึ้นและขาลง
- 3.3.3 คุณได้มีการเตรียมความพร้อมรับมือต่อผลกระทบจากเศรษฐกิจอย่างไร
- 3.3.4 คุณคิดว่าสภาพด้านเศรษฐกิจปัจจุบันมีผลกระทบอย่างไรบ้างในการทำงาน
- 3.3.5 คุณมีวิธีการอย่างไรในการสร้างจุดแข็งใด ท่ามกลางจำนวนคู่แข่งหน้าใหม่ที่เข้าสู่อาชีพนี้

จากที่กล่าวมาข้างต้น ในด้าน ค่าตอบแทน ลักษณะงาน การได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่น และเศรษฐกิจ สิ่งใดที่คุณให้ลำดับความสำคัญมากที่สุดที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพตัดผม และสิ่งใดที่คิดว่าไม่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพ เพราะเหตุใด

